

17.10.2013

A7-0166/ 001-180

PAKEITIMAI 001-180

pateikė Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas

Pranešimas

Gaston Franco

A7-0166/2013

Bendroji Sąjungos aplinkosaugos veiksmų programa iki 2020 m.

Pasiūlymas dėl sprendimo (COM(2012)0710 – C7-0392/2012 – 2012/0337(COD))

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl sprendimo

5 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(5a) 2012 m. balandžio 20 d. Europos Parlamento rezoliucijoje dėl šeštosios aplinkosaugos veiksmų programos peržiūros ir septintosios aplinkosaugos veiksmų programos „Geresnė aplinkosauga geresniam gyvenimui“¹ prioritetų nustatymo nurodomi trys prioritetai, kuriais turi būti grindžiama nauja programa: įgyvendinimas ir stiprinimas, integravimas ir tarptautinis mastas;

---

¹*Priimti tekstai, P7_TA(2012)0147.*

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl sprendimo 5 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(5b) Europos aplinkos agentūros (EAA) 2010 m. Europos aplinkos būklės ir perspektyvų ataskaitoje (SOER 2010) nurodoma, kad yra didelių su aplinka susijusių problemų, kurios turėtų didelį poveikį, jeigu nebūtų imtasi jokių veiksmų joms spręsti;

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl sprendimo 6 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(6a) veiksmingai įgyvendinama dabartinė ir būsima aplinkosaugos politika yra itin svarbi užtikrinant aukštą užimtumo lygį, ekonomikos konkurencingumą, socialinį stabilumą ir įvairią bei sveiką aplinką;

Pagrindimas

Kaip pabrėžiama įvairiose šio dokumento dalyse, aplinkosaugos politika yra itin svarbi užtikrinant, kad ateities ES būtų stabili visuomenė, konkurencinga ekonomika, sukurianti aukštą užimtumo lygį, ir įvairi bei sveika aplinka. Šiame pakeitime apibendrinami ir aiškiau išdėstomi minėti aplinkosaugos politikos privalumai.

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl sprendimo 7 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(7) labai svarbu, kad 2020 m. Sąjungos prioritetiniai tikslai būtų nustatyti atsižvelgiant į ilgalaikę viziją iki 2050 m. Naujoji programa turėtų būti grindžiama strategijos „Europa 2020“ politikos iniciatyvomis, įskaitant ES klimato kaitos

(7) labai svarbu, kad 2020 m. Sąjungos prioritetiniai tikslai būtų nustatyti atsižvelgiant į ilgalaikę **aiškią** viziją iki 2050 m., **siekiant parengti stabilią sistemą, pagal kurią būtų skatinamos tvarios investicijos ir augimas.** Naujoji

ir energetikos dokumentų rinkinį, Konkurencingos mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos sukūrimo iki 2050 m. planą, ES biologinės įvairovės strategiją iki 2020 m., Efektyvaus išteklių naudojimo Europos planą ir pavyzdinę iniciatyvą „Inovacijų sąjunga“;

programa turėtų būti grindžiama strategijos „Europa 2020“ politikos iniciatyvomis, įskaitant ES klimato kaitos ir energetikos dokumentų rinkinį, Konkurencingos mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos sukūrimo iki 2050 m. planą, ES biologinės įvairovės strategiją iki 2020 m., Efektyvaus išteklių naudojimo Europos planą ir pavyzdinę iniciatyvą „Inovacijų sąjunga“;

Pakeitimas 5 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

8 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(8) programa turėtų padėti pasiekti aplinkos tikslus, dėl kurių Sąjunga jau susitarė;

Pakeitimas

(8) programa turėtų padėti pasiekti aplinkos tikslus, dėl kurių Sąjunga jau susitarė, be to, joje turėtų būti **nustatytos politikos sritys, kuriose būtina nustatyti papildomus tikslus;**

Pakeitimas 6 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

9 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(9) Sąjunga susitarė iki 2020 m. ES išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekį sumažinti bent 20 % (30 %, jeigu kitos išsivysčiusios šalys prisiims panašius išmetamųjų teršalų mažinimo įsipareigojimus ir jei besivystančios šalys tinkamai prisidės pagal savo įsipareigojimus ir atitinkamus pajėgumus); užtikrinti, kad iki 2020 m. 20 % suvartojamos energijos sudarytų atsinaujinančių išteklių energija; ir 20 % sumažinti pirminės energijos suvartojimą, palyginti su prognozuojamais lygiais, didinant energijos vartojimo efektyvumą;

Pakeitimas

(9) Sąjunga susitarė iki 2020 m. ES išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekį sumažinti bent 20 % (30 %, jeigu kitos išsivysčiusios šalys prisiims panašius išmetamųjų teršalų mažinimo įsipareigojimus ir jei besivystančios šalys tinkamai prisidės pagal savo įsipareigojimus ir atitinkamus pajėgumus); užtikrinti, kad iki 2020 m. 20 % suvartojamos energijos sudarytų atsinaujinančių išteklių energija; ir 20 % sumažinti pirminės energijos suvartojimą, palyginti su prognozuojamais lygiais, didinant energijos vartojimo efektyvumą; **Šie įsipareigojimai turėtų būti toliau įgyvendinami pagal galiojančią klimato ir energetikos politikos sistemą, kurioje**

numatyti 2030 m. privalomi tiksliniai rodikliai, siekiant užtikrinti ekonomiškai efektyvų ilgalaikių klimato politikos tikslų įgyvendinimą;

Pakeitimas 7
Pasiūlymas dėl sprendimo

10 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(10) Sąjunga susitarė iki 2020 m. ES sustabdyti biologinės įvairovės nykimą ir ekosistemų funkcijų blogėjimą ir jas kuo labiau atkurti, kartu intensyvinant ES veiksmus, kad būtų užkirstas kelias visuotiniam biologinės įvairovės nykimui;

Pakeitimas

(10) Sąjunga susitarė iki 2020 m. ES sustabdyti biologinės įvairovės nykimą ir ekosistemų funkcijų blogėjimą ir jas kuo labiau atkurti, kartu intensyvinant ES veiksmus, kad būtų užkirstas kelias visuotiniam biologinės įvairovės nykimui *ir sutarė dėl ilgalaikės vizijos iki 2050 m., pagal kurią būtų saugoma, vertinama ir deramai atkuriamą Europos Sąjungos biologinė įvairovė ir jos vykdomos funkcijos ekosistemose (jos gamtinis kapitalas) tokiu būdu, kuriuo būtų atspindėtos biologinės įvairovės ir jos funkcijų vidinės vertybės ir jų esminis poveikis žmonių ir ekonominei gerovei;*

Pagrindimas

Atsižvelgiama į Komisijos komunikatą (COM(2011) 244), 2010 m. gegužės 25 bei 26 d. ir 2011 m. birželio 23 d. Tarybos išvadas, taip pat į Europos Parlamento poziciją, patvirtintą jo plenarinio posėdžio metu EP pranešime „Biologinė įvairovė – mūsų gyvybės draudimas ir gamtinis turtas. ES biologinės įvairovės strategija iki 2020 m.“.

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl sprendimo
10 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(10a) Sąjunga nustatė tikslą iki 2030 m. užkirsti kelią visuotiniam miškų ploto mažinimui ir iki 2020 m. bent 50 % pristabdyti bendrą atogrąžų miškų naikinimą, palyginti su 2008 m. padėtimi¹;

Pakeitimas 9
Pasiūlymas dėl sprendimo

19 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(19) veiksmų prioritetiniams tikslams pasiekti reikėtų imtis įvairiais valdymo lygmenimis, laikantis subsidiarumo principo;

Pakeitimas

(19) veiksmų prioritetiniams tikslams pasiekti reikėtų imtis įvairiais valdymo lygmenimis, laikantis subsidiarumo principo **ir atsižvelgiant į naujausią mokslinę informaciją**;

Pakeitimas 10
Pasiūlymas dėl sprendimo

20 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(20) siekiant užtikrinti programos sėkmę ir pasiekti jos prioritetinius tikslus, svarbu bendradarbiauti su nevyriausybiniais subjektais;

Pakeitimas

(20) siekiant užtikrinti programos sėkmę ir pasiekti jos prioritetinius tikslus, svarbu **laikantis skaidrumo principo** bendradarbiauti su nevyriausybiniais subjektais;

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl sprendimo
21 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(21) biologinės įvairovės nykimas ir ekosistemų būklės blogėjimas Sąjungoje turi svarbių pasekmių aplinkai ir brangiai kainuoja visai visuomenei, visų pirma ekonominės veiklos vykdytojams tuose sektoriuose, kurie tiesiogiai priklauso nuo ekosistemų funkcijų;

Pakeitimas

(21) biologinės įvairovės nykimas ir ekosistemų būklės blogėjimas Sąjungoje turi svarbių pasekmių **ne tik** aplinkai **ir žmonių gerovei, bet taip pat ateities kartoms, nes tai labai brangiai kainuoja** visai visuomenei, visų pirma ekonominės veiklos vykdytojams tuose sektoriuose, kurie tiesiogiai priklauso nuo ekosistemų

funkcijų. *Biologinei įvairovei kylančios grėsmės taip pat yra problemos, dėl kurių Sąjunga prisiima atsakomybę atsižvelgdama į atokiausius regionus ir užjūrio šalis ir teritorijas, kurie biologinės įvairovės požiūriu yra „karštieji“ regionai¹, ir atsižvelgdama į likusią pasaulio dalį, nes Sąjunga palieka savo ekologinį pėdsaką už savo sienų;*

---

¹ „Karštieji“ regionai – tai geografinės zonos, kuriose kyla grėsmė biologinei įvairovei. Atokiausiuose regionuose ir užjūrio šalyse ir teritorijose yra 70 % Europos biologinės įvairovės rūšių ir daugiau endeminių rūšių nei visame Europos žemyne.

Pakeitimas 12 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

22 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(22) Sąjungoje dar galima labai sumažinti išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir efektyviau naudoti išteklius. Dėl to sumažės spaudimas aplinkai, padidės konkurencingumas, rasis naujų augimo šaltinių ir bus kuriama daugiau darbo vietų, nes padidinus efektyvumą bus sutaupyta lėšų, inovacijos pasieks rinką, o ištekliai bus geriau valdomi per visą jų gyvavimo ciklą;

Pakeitimas

(22) Sąjungoje dar galima labai sumažinti išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir efektyviau naudoti **energiją ir** išteklius. Dėl to sumažės spaudimas aplinkai, padidės konkurencingumas, rasis naujų augimo šaltinių ir bus kuriama daugiau darbo vietų, nes padidinus efektyvumą bus sutaupyta lėšų, inovacijos pasieks rinką, o ištekliai bus geriau valdomi per visą jų gyvavimo ciklą;

Pakeitimas 13 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

22 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(22a) jūrų aplinkos blogėjimas, įskaitant vandenynų rūgštėjimą, jūrų taršą šiukšlėmis ir vandenynų akustinę taršą, kelia didelį pavojų Sąjungos jūrų

aplinkai;

Pakeitimas 14
Pasiūlymas dėl sprendimo

23 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(23) su aplinka susijusios problemos ir poveikis aplinkai **toliau** kelia didelę riziką žmonių sveikatai ir gerovei; priemonės aplinkos būklei gerinti gali būti naudingos sprendžiant šias problemas;

Pakeitimas

(23) su aplinka susijusios problemos ir poveikis aplinkai **vis labiau** kelia didelę riziką žmonių sveikatai ir gerovei, o priemonės aplinkos būklei gerinti gali būti naudingos sprendžiant šias problemas ir jų taikymas **turėtų būti skatinamas visų sričių Europos Sąjungos politikoje;**

Pakeitimas 15
Pasiūlymas dėl sprendimo

23 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(23a) Sąjungos politika klimato kaitos klausimu turėtų vadovautis išsamia strategija pripažįstant, kad visi ekonomikos sektoriai turi prisidėti prie kovos su klimato kaita tikslų įgyvendinimo iki 2050 metų. Neskaitant veiklos sektoriuose, kuriems taikomas apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, reikia papildomų veiksmų, kurių paskirtis – užtikrinti ekonomiškai efektyvų taršos, kuriai taikomas Sprendimas dėl pastangų pasidalijimo, mažinimą tokiu būdu, kad būtų galima skatinti investicijas į ekologiškas priemones ir vartotojų ir kitų subjektų elgesio pokyčius;

Pakeitimas 16
Pasiūlymas dėl sprendimo

24 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(24) visapusiškas ir vienodas aplinkos acquis įgyvendinimas visoje Sąjungoje – patikima investicija, naudinga aplinkai, žmonių sveikatai ir visai ekonomikai;

Pakeitimas

(24) visapusiškas ir vienodas aplinkos acquis įgyvendinimas visoje Sąjungoje – ***ne tik Sutartyje nustatyta prievolė, bet taip pat*** patikima investicija, naudinga aplinkai, žmonių sveikatai ir visai ekonomikai;

Pakeitimas 17
Pasiūlymas dėl sprendimo

25 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(25) Sąjungos aplinkos politika ir toliau turėtų būti formuojama remiantis patikimais faktiniais duomenimis;

Pakeitimas

(25) Sąjungos aplinkos politika ir toliau turėtų būti formuojama remiantis patikimomis ***žiniomis bei*** patikimais faktiniais duomenimis ***ir atsižvelgiant į naują mokslinę informaciją***;

Pakeitimas 18
Pasiūlymas dėl sprendimo

26 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(26) kad būtų pasiekti aplinkos tikslai, reikėtų pakankamai investicijų;

Pakeitimas

(26) kad būtų pasiekti aplinkos tikslai, reikėtų pakankamai investicijų ***ir skatinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerysčių naudojimą, ypač atliekų tvarkymo sektoriuje, naudojantis Sąjungos struktūrinių fondų parama pagal Pagrindų direktyvą dėl atliekų. Taigi Sąjungos finansavimas turėtų prioriteto tvarka būti skiriamas veiklai, kuri užima aukštesnę poziciją atliekų hierarchijoje (pvz., perdirbimo įmonėms turėtų būti teikiama pirmenybė, palyginti su atliekų šalinimu)***;

Pakeitimas 19
Pasiūlymas dėl sprendimo

27 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(27) aplinkos aspektų integravimas būtinas, siekiant sumažinti spaudimą aplinkai, kuri kelia kitų sektorių politika ir veikla, ir įgyvendinti su aplinka ir klimatu susijusius tikslus;

Pakeitimas

(27) aplinkos aspektų integravimas **į visas politikos sritis** būtinas, siekiant sumažinti spaudimą aplinkai, kuri kelia kitų sektorių politika ir veikla, ir įgyvendinti su aplinka ir klimatu susijusius tikslus;

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl sprendimo

30 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(30) **įgyvendinant** 2012 m. Jungtinių Tautų konferencijos tvaraus vystymosi klausimais (aukščiausio lygio susitikimo Rio+20) išipareigojimus, **naujoje bendrojoje veiksmų programoje reikėtų remti** tarptautinius **ir regioninius procesus**, kurių tikslas – pasauliniu mastu pereiti prie integracinės ekologiškos ekonomikos, atsižvelgiant į tvaraus vystymosi ir skurdo mažinimo tikslus;

Pakeitimas

(30) **naujoje bendrojoje Sąjungos aplinkos veiksmų programoje reikėtų remti** 2012 m. Jungtinių Tautų konferencijoje tvaraus vystymosi klausimais (aukščiausio lygio susitikime Rio+20) **prisiimtų išipareigojimų įgyvendinimą Sąjungos ir tarptautinių lygmenimis**, siekiant pasauliniu mastu pereiti prie integracinės ekologiškos ekonomikos, atsižvelgiant į tvaraus vystymosi ir skurdo mažinimo tikslus;

Pakeitimas 21

Pasiūlymas dėl sprendimo

33 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(33a) vadovaujantis Komisijos komunikatu (COM(2012)0095) ir 2013 m. kovo 12 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES aplinkos priemonių teikiamos naudos užtikrinimo: pasitikėjimo didinimas geriau informuojant ir sparčiau reaguojant¹ daugiau dėmesio derėtų skirti Sąjungos aplinkosaugos teisės aktų įgyvendinimui,

¹ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0077.

Pakeitimas 22
Pasiūlymas dėl sprendimo

2 straipsnio 1 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) pasiekti, kad Sąjungos ekonomika taptų ekologiška ir konkurencinga efektyvaus išteklių naudojimo ir mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomika;

Pakeitimas

b) pasiekti, kad Sąjungos ekonomika taptų ekologiška, **novatoriška** ir konkurencinga efektyvaus išteklių naudojimo ir mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomika;

Pakeitimas 23
Pasiūlymas dėl sprendimo

2 straipsnio 1 dalies e punktas

Komisijos siūlomas tekstas

e) tobulinti aplinkos politikos faktinių duomenų bazę;

Pakeitimas

e) tobulinti aplinkos politikos **žinių ir** faktinių duomenų bazę;

Pakeitimas 24
Pasiūlymas dėl sprendimo

2 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Programa užtikrina aukšto lygio aplinkos apsaugą ir gyvenimo kokybę siekiant teisingos ir tvarios piliečių gerovės.

Pakeitimas 25
Pasiūlymas dėl sprendimo

2 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Visos priemonės, veiksmai ir tikslai, nustatyti programoje, įgyvendinami pagal pažangaus reglamentavimo principus, o

Pakeitimas

3. Visos priemonės, veiksmai ir tikslai, nustatyti programoje, įgyvendinami pagal pažangaus reglamentavimo principus **ir**

prireikus atliekamas išsamus jų poveikio vertinimas.

remiantis patikimais moksliniais duomenimis, o prireikus atliekamas išsamus jų poveikio vertinimas.

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl sprendimo 3 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Sąjunga ir jos valstybės narės atsako už tai, kad būtų įgyvendinti šioje programoje nustatyti prioritetiniai tikslai. Nustatytoms problemoms spręsti jos taiko nuoseklų metodą. Veiksmų imamasi deramai atsižvelgiant į subsidiarumo *principą* ir tokiu lygmeniu, koks geriausiai tinka, kad būtų pasiekti šioje programoje nustatyti prioritetiniai tikslai ir susiję rezultatai.

Pakeitimas

1. Sąjunga ir jos valstybės narės atsako už tai, kad būtų įgyvendinti šioje programoje nustatyti prioritetiniai tikslai. Nustatytoms problemoms spręsti jos taiko nuoseklų metodą. Veiksmų imamasi deramai atsižvelgiant į *suteikimo*, subsidiarumo *ir proporcingumo principus* ir tokiu lygmeniu, koks geriausiai tinka, kad būtų pasiekti šioje programoje nustatyti prioritetiniai tikslai ir susiję rezultatai.

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Didelė pažanga taip pat padaryta integruojant aplinkos tikslus į kitas Sąjungos politikos ir veiklos sritis. Pagal reformuotą bendrą žemės ūkio politiką (BŽŪP) nuo 2003 m. tiesioginės išmokos yra susietos su reikalavimais žemdirbiams išlaikyti žemę geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės ir laikytis atitinkamų aplinkos teisės aktų. Kova su klimato kaita tapo sudėtine energetikos politikos dalimi, taip pat daroma pažanga integruojant efektyvaus išteklių naudojimo, klimato kaitos ir energijos vartojimo efektyvumo klausimus į kitus pagrindinius sektorius, kaip antai transporto ir statybos.

Pakeitimas

4. Didelė pažanga taip pat padaryta integruojant aplinkos tikslus į kitas Sąjungos politikos ir veiklos sritis. Pagal reformuotą bendrą žemės ūkio politiką (BŽŪP) nuo 2003 m. tiesioginės išmokos yra susietos su reikalavimais žemdirbiams išlaikyti žemę geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės ir laikytis atitinkamų aplinkos teisės aktų. Kova su klimato kaita tapo sudėtine energetikos politikos dalimi, taip pat daroma pažanga integruojant efektyvaus išteklių naudojimo, klimato kaitos ir energijos vartojimo efektyvumo klausimus į kitus pagrindinius sektorius, kaip antai transporto ir statybos. ***Tačiau ateiityje daugiau dėmesio turi būti skiriama veiksmingesniam kompleksinės paramos įgyvendinimui.***

Pakeitimas 28 Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Tačiau daug ES aplinkos tendencijų dar kelia nerimą, ypač dėl nepakankamo galiojančių ES aplinkos teisės aktų įgyvendinimo. Tik 17 % pagal Buveinių direktyvą vertinamų rūšių ir buveinių yra geros būklės, o dėl gamtinio kapitalo būklės blogėjimo ir praradimo kyla pavojus, kad pastangos pasiekti ES biologinės įvairovės ir klimato kaitos tikslus gali būti neveiksmingos. Dėl to atsiranda didelių susijusių sąnaudų, kurios mūsų ekonominėje ar socialinėje sistemoje dar tinkamai neįvertinamos. Trisdešimt procentų ES teritorijos labai suskaidyta, tai turi įtakos ekosistemų ryšiams ir gerai būklei, taip pat jų gebėjimui atlikti funkcijas ir užtikrinti rūšims gyvybingas buveines. Nors ES padaryta tam tikra pažanga atsiejant ekonomikos augimą nuo išmetamųjų ŠESD kiekio, išteklių naudojimo ir poveikio aplinkai, ištekliai vis dar naudojami labai netvariai ir neveiksmingai, o atliekos vis dar tvarkomos netinkamai. Todėl ES įmonės neišnaudoja didžiulių efektyvaus išteklių naudojimo teikiamų galimybių padidinti konkurencingumą, sumažinti sąnaudas, padidinti produktyvumą ir tiekimo saugumą. Vandens kokybė ir oro taršos lygiai vis dar kelia problemų daugelyje Europos dalių, o ES piliečiai ir toliau yra veikiami pavojingų medžiagų, kurios **gali** pakenkti jų sveikatai ir gerovei. Netvariai naudojant žemę alinami derlingi dirvožemiai, ir tai turi įtakos aprūpinimui maistu ir galimybei pasiekti biologinės įvairovės tikslus. Dirvožemio būklė toliau iš esmės nestabdomai blogėja.

Pakeitimas

5. Tačiau daug ES aplinkos tendencijų dar kelia nerimą, ypač dėl nepakankamo galiojančių ES aplinkos teisės aktų įgyvendinimo. Tik 17 % pagal Buveinių direktyvą vertinamų rūšių ir buveinių yra geros būklės, o dėl gamtinio kapitalo būklės blogėjimo ir praradimo kyla pavojus, kad pastangos pasiekti ES biologinės įvairovės ir klimato kaitos tikslus gali būti neveiksmingos. **Iš 395 Europos vietinių rūšių, kurios įtrauktos į Tarptautinės gamtos ir gamtos išteklių apsaugos sąjungos (angl. IUCN) Raudonąją nykstančių rūšių knygą kaip sparčiai nykstančios rūšys, 110 rūšių kyla grėsmė dėl invazinių nevietinių rūšių plėtros.** Dėl to atsiranda didelių susijusių sąnaudų, kurios mūsų ekonominėje ar socialinėje sistemoje dar tinkamai neįvertinamos. Trisdešimt procentų ES teritorijos labai suskaidyta, tai turi įtakos ekosistemų ryšiams ir gerai būklei, taip pat jų gebėjimui atlikti funkcijas ir užtikrinti rūšims gyvybingas buveines. **Jūrų buveinėms ir rūšims vis dar gresia mažėjimas ir išnykimas dėl įvairių žmogaus sukeltų grėsmių Sąjungos vandenyse.** Nors ES padaryta tam tikra pažanga atsiejant ekonomikos augimą nuo išmetamųjų ŠESD kiekio, išteklių naudojimo ir poveikio aplinkai, ištekliai vis dar naudojami labai netvariai ir neveiksmingai, o atliekos vis dar tvarkomos netinkamai. Todėl ES įmonės neišnaudoja didžiulių efektyvaus išteklių naudojimo teikiamų galimybių padidinti konkurencingumą, sumažinti sąnaudas, padidinti produktyvumą ir tiekimo saugumą. Vandens kokybė ir oro taršos lygiai vis dar kelia problemų daugelyje Europos dalių, o ES piliečiai ir toliau yra

veikiami pavojingų medžiagų, kurios kenkia jų sveikatai ir gerovei. Netvariai naudojant žemę alinami derlingi dirvožemiai, ir tai turi įtakos **pasauliniam** aprūpinimui maistu ir galimybei pasiekti biologinės įvairovės tikslus. Dirvožemio būklė toliau iš esmės nestabdomai blogėja.

Pagrindimas

The ecological and economic justifications for action are compelling. Biological invasions are one of the main drivers of biodiversity loss. Invasive alien species may have far-reaching and harmful effects on the environment and natural resources for generations. Invasive alien species can also affect human life and health and cause serious economic damage to agriculture, forestry and fisheries, which is estimated to be at least EUR 12 billion per year in Europe alone. Postponing effective action further will prevent the EU from achieving its own biodiversity conservation objectives and its global biodiversity commitments.

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 7 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

7. Dėl dabartinių pasaulio ekonomikoje vyraujančių netausios gamybos ir vartojimo sistemų, taip pat didėjančios visuotinės prekių ir paslaugų paklausos ir išteklių eikvojimo auga svarbiausių žaliavų, mineralų ir energijos kaina, dėl to taip pat didėja tarša ir atliekų kiekis, pasaulinis išmetamųjų ŠESD kiekis, blogėja žemės būklė, mažėja miškų ir nyksta biologinė įvairovė. Beveik du trečdaliai pasaulio ekosistemų laikomos nykstančiomis, taip pat yra įrodymų, kad planetos biologinės įvairovės, klimato kaitos ir azoto ciklo ribos jau peržengtos. Jei nebus užtikrinta didelė pažanga didinant išteklių naudojimo efektyvumą, tikėtina, kad iki 2030 m. pasaulio vandens ištekliai sumažės 40 %. Taip pat kyla rizika, kad dėl klimato kaitos šios problemos taps dar aštresnės, o jų sprendimo kaina didės. 2011 m. dėl nelaimių, kurias iš dalies sukėlė klimato kaita, pasaulyje patirta daugiau nei 300 mlrd. EUR ekonominių nuostolių.

Pakeitimas

7. Dėl dabartinių pasaulio ekonomikoje vyraujančių netausios gamybos ir vartojimo sistemų, taip pat didėjančios visuotinės prekių ir paslaugų paklausos, **trūkstant nuostatų dėl tvaraus išteklių valdymo pasauliniu lygmeniu** ir išteklių eikvojimo auga svarbiausių žaliavų, mineralų ir energijos kaina, dėl to taip pat didėja tarša ir atliekų kiekis, pasaulinis išmetamųjų ŠESD kiekis, blogėja žemės būklė, mažėja miškų ir nyksta biologinė įvairovė. Beveik du trečdaliai pasaulio ekosistemų laikomos nykstančiomis, taip pat yra įrodymų, kad planetos biologinės įvairovės, klimato kaitos ir azoto ciklo ribos jau peržengtos. Jei nebus užtikrinta didelė pažanga didinant išteklių naudojimo efektyvumą, tikėtina, kad iki 2030 m. pasaulio vandens ištekliai sumažės 40 %. Taip pat kyla rizika, kad dėl klimato kaitos šios problemos taps dar aštresnės, o jų sprendimo kaina didės¹. 2011 m. dėl nelaimių, kurias iš dalies sukėlė klimato kaita, pasaulyje patirta daugiau nei

EBPO įspėjo, kad dėl nuolatinio gamtinio kapitalo eikvojimo ir nykimo galimi negrįžtami pokyčiai, kurie keltų pavojų du šimtmečius trukusiam gyvenimo lygio gerinimo procesui ir lemtų dideles išlaidas.

300 mlrd. EUR ekonominių nuostolių. EBPO įspėjo, kad dėl nuolatinio gamtinio kapitalo eikvojimo ir nykimo galimi negrįžtami pokyčiai, kurie keltų pavojų du šimtmečius trukusiam gyvenimo lygio gerinimo procesui ir lemtų dideles išlaidas.

---

¹ *N. Sterno parengtoje klimato kaitos ekonomikos apžvalgoje (angl. Stern Review on the Economics of Climate Change) teigiama, kad bendra klimato kaitos kaina tolygi kasmetiniam 5 proc. pasaulinio bendro vidaus produkto (BVP) netekimui. Įskaitant platesnes grėsmes ir pasekmes šis skaičius galėtų padidėti iki 20 proc. BVP.*

Pakeitimas 30 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

Priedo 9 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

9. Jei norime gerai gyventi ateityje, dabar būtina skubiai imtis bendrų veiksmų, kurių tikslas – padidinti ekologinį atsparumą ir užtikrinti, kad aplinkos politikos nauda ekonomikai ir visuomenei būtų kuo didesnė, neperžengiant planetos ekologinių ribų. Ši programa atspindi ES įsipareigojimą keistis ir pereiti prie integracinės ekologiškos ekonomikos, kurioje užtikrinamas ekonomikos augimas ir plėtra, apsaugoma žmonių sveikata ir gerovė, suteikiamas deramas darbas, mažinama nelygybė ir saugomas gamtinis kapitalas bei į jį investuojama.

Pakeitimas 31 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

Priedo 10 dalis

Pakeitimas

9. Jei norime gerai gyventi ateityje, dabar būtina skubiai imtis bendrų veiksmų, kurių tikslas – padidinti ekologinį atsparumą ir užtikrinti, kad aplinkos politikos nauda ekonomikai ir visuomenei būtų kuo didesnė, neperžengiant planetos ekologinių ribų. Ši programa atspindi ES įsipareigojimą keistis ir pereiti prie integracinės ekologiškos ekonomikos, kurioje užtikrinamas ekonomikos augimas ir plėtra, apsaugoma žmonių sveikata ir gerovė, suteikiamas deramas darbas, mažinama nelygybė ir saugoma **biologinė įvairovė ir jos funkcijos ekosistemose** (gamtinis kapitalas), taip pat į jas investuojama, nes **biologinė įvairovė vertinga savaime ir turi esminį poveikį žmonių ir ekonominei gerovei.**

Komisijos siūlomas tekstas

10. Numatoma tokia 2050 m. vizija, kuria siekiama nurodyti veiksmų kryptį iki ir po 2020 m.: 2050 m. gyvensime gerai, paisydami planetos ekologinių ribų. Mūsų **klestėjimo** ir sveikos aplinkos pagrindas – inovacinė žiedinė ekonomika, kurioje niekas nešvaistoma veltui, o gamtos išteklių valdomi taip, kad didėtų mūsų visuomenės atsparumas. Ekonomikos augimas, grindžiamas mažo anglies dioksido kiekio technologijomis, yra atsietas nuo išteklių naudojimo, parodant tvarios ekonomikos pavyzdį visam pasauliui.

Pakeitimas

10. Numatoma tokia 2050 m. vizija, kuria siekiama nurodyti veiksmų kryptį iki ir po 2020 m.: 2050 m. gyvensime gerai, paisydami planetos ekologinių ribų. Mūsų **gerovės** ir sveikos aplinkos pagrindas – inovacinė žiedinė ekonomika, kurioje niekas nešvaistoma veltui, o gamtos išteklių valdomi taip, kad didėtų mūsų visuomenės atsparumas. **Biologinė įvairovė ir ekosistemos funkcijos saugomos, vertinamos ir deramai atkuriamos.** Ekonomikos augimas, grindžiamas mažo anglies dioksido kiekio technologijomis, yra atsietas nuo išteklių naudojimo, parodant tvarios ekonomikos pavyzdį visam pasauliui. **Teisingumas aplinkosaugos srityje vykdomas tiek ES viduje, tiek už jos ribų. Visi turi vienodą prieigą prie aplinkos teikiamos naudos. Su aplinkos būklės blogėjimu susijusia našta dalijamasi sąžiningai.**

Pakeitimas 32

Pasiūlymas dėl sprendimo Priedo 11 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

11. Kad ši permaina būtų sėkminga, reikia visapusiškai integruoti aplinkos klausimus į kitas politikos sritis, tokias kaip energetika, transportas, žemės ūkis, žuvininkystė, ekonomika ir pramonė, moksliniai tyrimai ir inovacijos, užimtumo **ir** socialinė politika, siekiant sukurti nuoseklų suderintą metodą. ES veiksmus taip pat turėtų papildyti aktyvesni pasauliniai veiksmai ir bendradarbiavimas su kaimyninėmis šalimis sprendžiant bendras problemas.

Pakeitimas

11. Kad ši permaina būtų sėkminga, reikia visapusiškai integruoti aplinkos klausimus į kitas politikos sritis, tokias kaip energetika, transportas, žemės ūkis, žuvininkystė, **tarptautinė prekyba**, ekonomika ir pramonė, moksliniai tyrimai ir inovacijos, užimtumo **prekybos, vystymosi, užsienio reikalų ir saugumo**, taip pat socialinė politika **ir švietimas ir mokymas**, siekiant sukurti nuoseklų suderintą metodą. ES veiksmus taip pat turėtų papildyti aktyvesni pasauliniai veiksmai ir bendradarbiavimas su kaimyninėmis šalimis sprendžiant bendras problemas.

Pakeitimas 33 Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 12 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

12. ES pradėjo šias permainas remdamasi ilgalaikėmis integruotomis strategijomis, kurių tikslas – sustabdyti biologinės įvairovės nykimą, efektyviau naudoti išteklius ir sparčiau pereiti prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos. Komisija, remdamasi iki šiol pasiektais laimėjimais, toliau integravo aplinkos klausimus ir tikslus į naujausias iniciatyvas, kurių imtasi kitose pagrindinėse politikos srityse, įskaitant energetiką ir transportą, ir siekė padidinti ES žemės ūkio ir kaimo plėtros, žuvininkystės ir sanglaudos politikos reformų teigiamą poveikį aplinkai.

Pakeitimas

12. ES pradėjo šias permainas remdamasi ilgalaikėmis integruotomis strategijomis, kurių tikslas – sustabdyti biologinės įvairovės nykimą, efektyviau naudoti išteklius ir sparčiau pereiti prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos. Komisija, remdamasi iki šiol pasiektais laimėjimais, toliau integravo aplinkos klausimus ir tikslus į naujausias iniciatyvas, kurių imtasi kitose pagrindinėse politikos srityse, įskaitant energetiką ir transportą, ir siekė padidinti ES žemės ūkio ir kaimo plėtros, žuvininkystės ir sanglaudos politikos reformų teigiamą poveikį aplinkai. ***Tačiau daugiau dėmesio turi būti skiriama kompleksinės paramos nuostatų įgyvendinimui.***

Pakeitimas 34 Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 13 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

13. ES prisiėmė daug tarptautiniu mastu sutartų aplinkosaugos įsipareigojimų, įskaitant įsipareigojimus, prisiimtus Jungtinių Tautų konferencijoje tvaraus vystymosi klausimais (Rio+20), ***kur ji pabrėžė remianti*** integracinę ekologišką ekonomiką, kuri yra ***pagrindinė platesnės*** tvaraus vystymosi strategijos ***dalis***.

Pakeitimas

13. ES prisiėmė daug ***teisiškai privalomų įsipareigojimų pagal daugiašalius aplinkosaugos susitarimus, taip pat politiškai privalomų*** aplinkosaugos įsipareigojimų, įskaitant įsipareigojimus, dėl kurių ***sutarta*** Jungtinių Tautų konferencijoje tvaraus vystymosi klausimais (Rio+20). ***Rio+20 išvadose pripažįstama, kad integracinė ekologiška ekonomika yra svarbi priemonė siekti tvaraus vystymosi, ir nustatoma veiksmų programa, kuri apima visus tris tvaraus vystymosi aspektus, o šie veiksmai nurodyti programos prioritetiniuose tiksluose. Šiame dokumente taip pat buvo sutarta išsamiai išdėstyti tvaraus***

vystymosi tikslus (TVT), stiprinti institucinę sistemą ir parengti tvaraus vystymosi finansavimo strategiją. Sąjunga ir jos valstybės narės savo ruožtu privalo užtikrinti, kad šie įsipareigojimai būtų įgyvendinti tiek Sąjungos viduje (vykdant savo vidaus politiką), tiek pasauliniu mastu (prisidedant prie tarptautinių veiksmų).

Pakeitimas 35 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

Priedo 14 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

14. Šias pastangas papildo šioje programoje apibrėžti prioritetiniai tikslai, kuriuos ES turi pasiekti iki 2020 m.

Pakeitimas

14. Šias pastangas papildo šioje programoje apibrėžti prioritetiniai tikslai, kuriuos ES turi pasiekti iki 2020 m., ***taip pat orientacinės 2050 m. perspektyvos. Ją taikant užtikrinamas įgyvendinimas, skatinama vidaus veikla ir padedama įvairiems subjektams priimti ekonomiškai efektyvius investavimo sprendimus.***

Pakeitimas 36 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

Priedo 15 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

15. Daugeliu atvejų veiksmų šiems tikslams pasiekti reikės imtis pirmiausia nacionaliniu, regioniniu arba vietos lygmeniu, laikantis subsidiarumo principo. Kitais atvejais reikės papildomų ES lygio priemonių. Kadangi aplinkos politika priklauso ES pasidalijamosios kompetencijos sričiai, vienas iš šios programos tikslų – užtikrinti bendrą atsakomybę už bendrus siekius ir tikslus ir vienodas sąlygas įmonėms ir valdžios institucijoms. Aiškūs siekiai ir tikslai taip pat suteikia politikos formuotojams ir kitiems suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant regionus ir miestus, įmones ir

Pakeitimas

15. Daugeliu atvejų veiksmų šiems tikslams pasiekti reikės imtis pirmiausia nacionaliniu, regioniniu arba vietos lygmeniu, laikantis subsidiarumo principo, bet tuo pačiu užtikrinant ***tinkamą piliečių įtraukimą į klausimų, susijusių su aplinka, svarstymą.*** Kitais atvejais reikės papildomų ES lygio priemonių. Kadangi aplinkos politika priklauso ES pasidalijamosios kompetencijos sričiai, vienas iš šios programos tikslų – užtikrinti bendrą atsakomybę už bendrus siekius ir tikslus ir vienodas sąlygas įmonėms ir valdžios institucijoms. Aiškūs siekiai bei tikslai ***ir keitimasis geriausios praktikos***

socialinius partnerius ir atskirus piliečius, veiksmų kryptį ir iš anksto apibrėžtą veiksmų sistemą.

pavyzdžiais taip pat suteikia politikos formuotojams ir kitiems suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant regionus ir miestus, įmones ir socialinius partnerius ir atskirus piliečius, veiksmų kryptį ir iš anksto apibrėžtą veiksmų sistemą.

Pakeitimas 37 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

Priedo 16 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

16. ES ekonominio klestėjimo ir gerovės pagrindas – jos gamtinis kapitalas, **apimantis** ekosistemas, kurių gėrybėmis ir funkcijomis naudojamos: nuo derlingo dirvožemio ir daugiafunkcinių miškų iki dirbamos žemės ir jūrų, nuo gėlo vandens ir švaraus oro iki žiedų apdulkinimo, potvynių kontrolės, klimato reguliavimo ir apsaugos nuo gaivalinių nelaimių. Saugoti, tausoti ir puoselėti gamtinį kapitalą siekiama daugeliu ES teisės aktų, įskaitant Vandens pagrindų direktyvą (VPD), Jūrų strategijos pagrindų direktyvą (JSPD), Oro kokybės ir susijusias direktyvas, taip pat Buveinių ir Paukščių direktyvas. Teisės aktai, kuriais siekiama kovoti su klimato kaita ir spręsti cheminių medžiagų, pramoninių teršalų ir atliekų problemas, taip pat padeda sumažinti neigiamą poveikį biologinei įvairovei, įskaitant ekosistemas, rūšis ir buveines.

Pakeitimas

16. ES ekonominio klestėjimo ir gerovės pagrindas – jos gamtinis kapitalas, **t. y. jos biologinė įvairovė, įskaitant** ekosistemas, kurių gėrybėmis ir funkcijomis naudojamos: nuo derlingo dirvožemio ir daugiafunkcinių miškų iki dirbamos žemės ir jūrų, nuo gėlo vandens ir švaraus oro iki žiedų apdulkinimo, potvynių kontrolės, klimato reguliavimo ir apsaugos nuo gaivalinių nelaimių. Saugoti, tausoti ir puoselėti gamtinį kapitalą siekiama daugeliu ES teisės aktų, įskaitant Vandens pagrindų direktyvą (VPD), **Miesto nuotekų direktyvą¹, Nitratų direktyvą²**, Jūrų strategijos pagrindų direktyvą (JSPD), Oro kokybės ir susijusias direktyvas, taip pat Buveinių ir Paukščių direktyvas. Teisės aktai, kuriais siekiama kovoti su klimato kaita ir spręsti cheminių medžiagų, pramoninių teršalų ir atliekų problemas, taip pat padeda sumažinti neigiamą poveikį biologinei įvairovei, įskaitant ekosistemas, **dirvožemį**, rūšis ir buveines.

---

¹ *Direktyva 91/271/EEB.*

² *Direktyva 91/676/EEB.*

Pakeitimas 38 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

Priedo 17 dalis

17. Tačiau naujausi vertinimai rodo, kad ES biologinė įvairovė toliau nyksta ir kad daugelio ekosistemų būklė gerokai pablogėjusi. ES biologinės įvairovės strategijoje iki 2020 m. nustatyti tikslai ir veiksmai, būtini tam, kad būtų galima **pakeisti šias neigiamas tendencijas** ir pagerinti **ekosistemų** funkcijas. Ją būtina visiškai įgyvendinti, kad ES galėtų pasiekti savo 2020 m. pagrindinį biologinės įvairovės tikslą. Nors strategijoje numatytos priemonės, kuriomis siekiama geriau įgyvendinti Buveinių ir Paukščių direktyvas, įskaitant tinklą „Natura 2000“, kad būtų pasiektas pagrindinis tikslas, reikės visiškai įgyvendinti visus esamus teisės aktus, kuriais siekiama apsaugoti gamtinį kapitalą.

17. Tačiau naujausi vertinimai rodo, kad ES biologinė įvairovė toliau nyksta ir kad daugelio ekosistemų būklė gerokai pablogėjusi. **Invazinės nevietinės rūšys kelia didesnę nei anksčiau manyta grėsmę biologinei įvairovei, žmonių sveikatai ir ekonomikai.** ES biologinės įvairovės strategijoje iki 2020 m. nustatyti tikslai ir veiksmai, būtini tam, kad būtų galima **sustabdyti biologinės įvairovės mažėjimą ir išsaugoti, atkurti ir pagerinti ekosistemas ir jų funkcijas.** Ją būtina visiškai įgyvendinti, kad ES galėtų pasiekti savo 2020 m. pagrindinį biologinės įvairovės tikslą. Nors strategijoje numatytos priemonės, kuriomis siekiama geriau įgyvendinti Buveinių ir Paukščių direktyvas, įskaitant tinklą „Natura 2000“, kad būtų pasiektas pagrindinis tikslas, reikės visiškai įgyvendinti visus esamus teisės aktus, kuriais siekiama apsaugoti gamtinį kapitalą.

Pagrindimas

The ecological and economic justifications for action are compelling. Biological invasions are one of the main drivers of biodiversity loss. Invasive alien species may have far-reaching and harmful effects on the environment and natural resources for generations. Invasive alien species can also affect human life and health and cause serious economic damage to agriculture, forestry and fisheries, which is estimated to be at least EUR 12 billion per year in Europe alone. Postponing effective action further will prevent the EU from achieving its own biodiversity conservation objectives and its global biodiversity commitments.

Pakeitimas 39

Pasiūlymas dėl sprendimo Priedo 18 dalis

18. Nors iki šiol įdėta daug pastangų, tikėtina, kad **VPD nustatytą reikalavimą** – iki 2015 m. **pasiiekti** „gerą ekologinę būklę“ – atitiks tik maždaug 53 % ES paviršinio vandens telkinių³⁹. Be to, kyla rizika, kad Jūrų strategijos pagrindų

18. Nors iki šiol įdėta daug pastangų, tikėtina, kad **VPD nustatytą tikslą** – iki 2015 m. **pasiiekti** „gerą ekologinę būklę“ – atitiks tik maždaug 53 % ES paviršinio vandens telkinių. **Taigi kompleksinės paramos nuostatos turėtų apimti ir VPD.**

direktyvos tikslas – iki 2020 m. pasiekti „gerą aplinkos būklę“ – taip pat ***gali būti nepasiekiamas***, inter alia, dėl nuolatinio peržvejojimo ***ir Europos jūrų taršos šiukšlėmis***. Nors ES oro ir pramoninių išmetamųjų teršalų politika padėjo sumažinti daugumos formų taršą, ekosistemoms ir toliau kenkia perviršinės azoto iškritos ir ozono tarša, susijusi su išmetamaisiais teršalais transporto, ***intensyvios*** žemdirbystės ir elektros energijos gamybos srityse.

Jūrų strategijos pagrindų direktyvos tikslui – iki 2020 m. pasiekti „gerą aplinkos būklę“ – ***taip pat daromas labai neigiamas poveikis***, inter alia, dėl ***nuolatinių antropogeninių grėsmių, pavyzdžiui***, peržvejojimo, ***taršos (įskaitant povandeninę akustinę taršą) ir jūrų taršos šiukšlėmis, kartu patiriant klimato atšilimo poveikį (rūgštėja vandenynai)***. Nors ES oro ir pramoninių išmetamųjų teršalų politika padėjo sumažinti daugumos formų taršą, ekosistemoms ir toliau kenkia perviršinės azoto ***ir sieros*** iškritos ir ozono tarša, susijusi su išmetamaisiais teršalais transporto, ***netvarios*** žemdirbystės ***metodų*** ir elektros energijos gamybos srityse.

Pakeitimas 40

Pasiūlymas dėl sprendimo Priedo 18 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

18a. Žemės ūkis ir miškininkystė kartu sudaro 78 proc. Sąjungos žemės dangos ir toliau atlieka itin svarbų vaidmenį saugant gamtinius išteklius, biologinę įvairovę ir įvairius kultūrinius kraštovaizdžius – tai kitos žmonių veiklos, vykdomos kaimo vietovėse, prielaida. Miško įveisimui tenka labai svarbus vaidmuo sutvirtinant dirvožemį ir prisitaikant prie klimato kaitos ir ją sušvelninant, tuo tarpu kai vykdam žemės ūkio veiklą prisidedama prie geresnės dirvožemio apsaugos ir vandens kokybės. Rieketų skatinti ekstensyvią ir tradicinę praktiką, suteikiančią didelę ekologinę ir saugojimo vertę, ir taip pat vietinę gamybą ir vartojimą, nes tai irgi yra būdas išvengti išmetamo ŠESD kiekio; be to, deramas dėmesys turėtų būti sutelktas į integruotą ir naujovišką žemės ūkio praktiką, pvz., į tikslias technologijas ir ekologinius principus. Ypatingas dėmesys turi būti skiriamas dirvožemio derlingumo didinimui naudojant ne chemines trąšas bei tausiam derliaus didinimui, įtraukiant

ankštinius augalus. Naudojant tinkamą praktiką, ypač išsamiai restruktūrizuotą BŽŪP, galima padidinti žemės ūkio paskirties žemės pajėgumą saugoti anglies dioksidą. Žemės naudojimo, žemės naudojimo paskirties keitimo ir miškininkystės (LULUCF) sektorius yra iš tikrųjų vienintelis sektorius, kuris dėl savo anglies dioksido saugojimo pajėgumų yra anglies dioksido absorbentas.

Pakeitimas 41

Pasiūlymas dėl sprendimo Priedo 19 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

19. Taigi siekiant saugoti, tausoti *ir* puoselėti ES gamtinį kapitalą taip pat reikia naikinti problemų priežastis, pavyzdžiui, geriau integruoti gamtinio kapitalo tikslus į kitas politikos sritis ir užtikrinti politikos sričių darną bei papildomą naudą. Aplinkos tausojimo elementai, išdėstyti Komisijos reformų pasiūlymuose, visų pirma ES žemės ūkio, žuvininkystės ir sanglaudos politikos reformų pasiūlymuose, kurių parama numatyta aplinkai palankesnio ES biudžeto pagal 2014–2020 m. daugiametę finansinę programą (DFP) pasiūlymuose, yra skirti padėti siekti šių tikslų. *Pavyzdžiui*, vandens ekosistemoms kaimo vietovėse turėtų būti naudingas ūkiams skirtų išmokų susiejimas su *atitinkamų VPD reikalavimų* laikymusi, *kaip nustatyta Komisijos pasiūlymuose dėl BŽŪP reformos*⁴⁰. Siekiant aplinkai palankesnės BŽŪP taip pat bus skatinama aplinką tausojanti žemės ūkio veikla, tokia kaip pasėlių įvairinimas, daugiamečių ganyklų apsauga ir ekologiškai vertingų dirbamos žemės ir miško plotų nustatymas ir priežiūra.

Pakeitimas

19. Taigi siekiant saugoti, tausoti, puoselėti ES gamtinį kapitalą *ir didinti jo vertę* taip pat reikia naikinti problemų priežastis, pavyzdžiui, geriau integruoti gamtinio kapitalo tikslus į kitų politikos sričių *kūrimą ir įgyvendinimą* ir užtikrinti politikos sričių darną bei papildomą naudą. Aplinkos tausojimo elementai, išdėstyti Komisijos reformų pasiūlymuose, visų pirma ES žemės ūkio, žuvininkystės ir sanglaudos politikos reformų pasiūlymuose, kurių parama numatyta aplinkai palankesnio ES biudžeto pagal 2014–2020 m. daugiametę finansinę programą (DFP) pasiūlymuose, yra skirti padėti siekti šių tikslų. Vandens ekosistemoms kaimo vietovėse turėtų būti naudingas ūkiams skirtų išmokų susiejimas su VPD nustatytais objektyviais ir išmatuojamais kriterijais, *nes žemės ūkį paruošus griežtų aplinkosaugos reikalavimų vykdymui galima ne tik apsaugoti dirvožemio kokybę, ilgam ją pagerinti ir apsaugoti biologinę įvairovę kaimo vietovėse, bet ir gerokai pagerinti oro ir vandens kokybę*. Siekiant aplinkai palankesnės BŽŪP taip pat bus skatinama aplinką tausojanti žemės ūkio veikla, tokia kaip pasėlių įvairinimas, daugiamečių ganyklų bei pievų apsauga, *tvarei žemės*

ūkio ir miškininkystės veikla ir ekologiškai vertingų dirbamos žemės ir miško plotų nustatymas ir priežiūra. Pagrindinė sudėtinė tvaraus žemės ūkio dalis yra valdymas prisiumant atsakomybę už ateities kartas, kartu tausojant išteklius ir veikiant produktyviai.

Pakeitimas 42

Pasiūlymas dėl sprendimo Priedo 20 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

20. ***Kalbant apie*** jūros aplinką, jūrų sektorius teikia tam tikrų ekonominių galimybių (nuo žuvininkystės, laivybos ir akvakultūros iki žaliavų, jūrų energijos ir jūrų biotechnologijos), tačiau reikia pasirūpinti, kad jomis būtų naudojamosi laikantis jūrų ir pakrantės ekosistemų išsaugojimo ir tvaraus valdymo tikslų.

Pakeitimas

20. ***Sąjunga labiausiai atsako už*** jūros aplinką, ***visų pirma dėl Europai priklausančių užjūrio šalių ir teritorijų, kurios yra didžiausia pasaulyje jūrų sritis.*** Jūrų sektorius teikia tam tikrų ekonominių galimybių (nuo žuvininkystės, laivybos ir akvakultūros iki žaliavų, jūrų energijos ir jūrų biotechnologijos), tačiau reikia pasirūpinti, kad jomis būtų naudojamosi laikantis jūrų ir pakrantės ekosistemų išsaugojimo ir tvaraus valdymo tikslų. ***Vykdamas tvaraus jūrų teritorijų planavimo veiklą integruotas Europos pakrančių valdymas gali būti naudingas derinant jūrų ir pakrančių veiksmus ir sukuriant pusiausvyrą tarp įvairių funkcijų, kurias atlieka jūros ir vandenynai.***

Jūros aplinkai taip pat daroma žala dėl nuolatinio vėlavimo užtikrinti jos apsaugą, nes ekologinis jūrų tinklas „Natura 2000“, kuris turėjo būti baigtas kurti 2012 m.¹, vis dar ekologiškai nesuderintas ir neveikia. Valstybių narių pastangos remiantis turimomis mokslinėmis žiniomis išplėsti tinklą „Natura 2000“, įtraukiant į jį jūras, ir mokslinių žinių įgijimo programų įgyvendinimas atviroje jūroje, siekiant baigti kurti tinklą, yra nuoseklūs, tačiau šiose srityse turi būti vykdomi tolesni veiksmai. Reikia didinti saugomų jūrų teritorijų valdymo veiksmingumą, ypač Viduržemio jūros regione.

Pakeitimas 43 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

Priedo 21 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

21. Įgyvendinant ES klimato kaitos politiką reikėtų plačiau taikyti ekosistema grindžiamus prisitaikymo prie klimato kaitos ir jos švelninimo metodus, kurie taip pat turi teigiamą poveikį biologinei įvairovei ir kitoms ekosistemų funkcijoms, o priimant su atsinaujinančiąja energija susijusius sprendimus reikėtų visapusiškai atsižvelgti į kitus aplinkos tikslus, tokius kaip biologinės įvairovės išsaugojimas ir vandens apsauga. Galiausiai, reikės įgyvendinti priemones, skirtas su transportu susijusios oro taršos ir išmetamo CO₂ kiekio problemoms spręsti.

Pakeitimas

21. Įgyvendinant ES klimato kaitos politiką reikėtų plačiau taikyti ekosistema grindžiamus prisitaikymo prie klimato kaitos ir jos švelninimo metodus, kurie taip pat turi teigiamą poveikį biologinei įvairovei ir kitoms ekosistemų funkcijoms, o priimant su atsinaujinančiąja energija susijusius sprendimus reikėtų visapusiškai atsižvelgti į kitus aplinkos tikslus, tokius kaip biologinės įvairovės išsaugojimas ir **dirvožemio ir vandens** apsauga. Galiausiai, reikės įgyvendinti priemones, skirtas su transportu susijusios oro taršos ir išmetamo CO₂ kiekio problemoms spręsti.

Pakeitimas 44 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

Priedo 22 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

22. Žemės blogėjimas, fragmentacija ir netvarus naudojimas **Europos Sąjungoje** kelia pavojų tam tikroms pagrindinėms ekosistemų funkcijoms, biologinei įvairovei ir didina Europos pažeidžiamumą klimato kaitos ir gaivalinių nelaimių atžvilgiu. Dėl to taip pat blogėja dirvožemio būklė. Vandens sukeliama dirvožemio erozija veikia daugiau nei 25 % ES teritorijos: tai kenkia dirvožemio funkcijoms ir turi įtakos gėlo vandens kokybei. Dirvožemio užterštumas ir sandarinimas taip pat nuolat kelia problemų. Manoma, kad daugiau nei pusė milijono vietovių visoje ES yra užterštos;

Pakeitimas

22. Žemės blogėjimas, fragmentacija ir netvarus naudojimas **Europos Sąjungoje ir už jos ribų ir už jos ribų** kelia pavojų tam tikroms pagrindinėms ekosistemų funkcijoms, biologinei įvairovei ir didina Europos pažeidžiamumą klimato kaitos ir gaivalinių nelaimių atžvilgiu. Dėl to taip pat blogėja dirvožemio būklė ir vyksta dykumėjimas. Vandens sukeliama dirvožemio erozija veikia daugiau nei 25 % ES teritorijos: tai kenkia dirvožemio funkcijoms ir turi įtakos gėlo vandens kokybei. Dirvožemio užterštumas ir sandarinimas taip pat nuolat kelia problemų. Manoma, kad daugiau nei pusė

kol nebus nustatytos ir įvertintos, jos ir toliau gali kelti didelę riziką aplinkai **ir** sveikatai. Kiekvienais metais daugiau nei 1 000 km² žemės užimama būsto statybos, pramonės, transporto ar poilsio reikmėms. Šiuos ilgalaikius pokyčius sunku arba brangu sustabdyti, ir jie beveik visada susiję su kompromisais tarp įvairių socialinių, ekonominių ir aplinkos reikmių. Valstybių narių planavimo sprendimai, susiję su žemės naudojimu, **turėtų būti tvaresni.**

milijono vietovių visoje ES yra užterštos; kol nebus nustatytos ir įvertintos, jos ir toliau gali kelti didelę **riziką** aplinkai, **ekonomikai ir visuomenei, įskaitant** riziką sveikatai. Kiekvienais metais daugiau nei 1 000 km² žemės užimama būsto statybos, pramonės, transporto ar poilsio reikmėms. **Šis dirbtinis dirvožemio sandarinimas turi neigiamą poveikį natūraliam vandens apytakos ratui, nes paviršiaus vanduo nebegali prasiskverbti į dirvožemį ir papildyti požeminio vandens. Kadangi dirvožemis nebegali sugerti ir išlaikyti lietaus vandens, padidėjęs vandens nutekėjimas sukelia potvynius ir geriamojo vandens trūkumą.** Šiuos ilgalaikius pokyčius sunku arba brangu sustabdyti, ir jie beveik visada susiję su kompromisais tarp įvairių socialinių, ekonominių ir aplinkos reikmių. **Taigi** valstybių narių planavimo sprendimuose, susijusiuose su žemės naudojimu, **turėtų būti konkrečiai nustatyta, kurias teritorijas leidžiama užstatyti, ir turėtų būti taikomi šių teritorijų dydžio suvaržymai. Turėtų būti numatyti pakankamai dideli žalieji plotai, kad būtų kompensuojamas neišvengiamas didelio masto sandarinimo poveikis, ypač atsižvelgiant į biologinės įvairovės išsaugojimą ir vandens apsaugą, siekiant tikslo, kad iki 2050 m. nepadidėtų užstatytos žemės dalis.**

Siekiant spręsti didelę dirvožemio sandarinimo problemą, derėtų įpareigoti valstybes nares imtis veiksmų sumažinti užstatytos žemės plotus ir išsaugoti žemės ūkio paskirties žemę, naudojamą maisto, pašarų ir atsinaujinančiųjų žaliavų gamybai.

Pakeitimas 45

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 23 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

23. Siekiant sumažinti svarbiausią žmogaus daromą poveikį žemei, dirvožemiui ir kitoms ekosistemoms Europoje, reikės imtis veiksmų užtikrinti, kad visais atitinkamais lygmenimis priimant su žemės naudojimu susijusius sprendimus būtų tinkamai atsižvelgiama į poveikį aplinkai, taip pat į socialinį ir ekonominį poveikį. Aukščiausio lygio susitikimo Rio+20 išvadose raginta sukurti pasaulį, kuriame žemė neblogėtų. ES ir valstybės narės turėtų apsvarstyti, kaip geriausia įgyvendinti tokią įsipareigojimą atitinkamos savo kompetencijos srityse **ir kaip spręsti dirvožemio kokybės problemas taikant privalomą teisinę sistemą**. Taip pat bus nustatyti su tvariu žemės naudojimu ir dirvožemiu susiję tikslai.

Pakeitimas

23. Siekiant sumažinti svarbiausią žmogaus daromą poveikį žemei, dirvožemiui ir kitoms ekosistemoms Europoje, reikės imtis veiksmų užtikrinti, kad visais atitinkamais lygmenimis priimant su žemės naudojimu susijusius sprendimus būtų tinkamai atsižvelgiama į poveikį aplinkai, taip pat į socialinį ir ekonominį poveikį. Aukščiausio lygio susitikimo Rio+20 išvadose **pripažįstant gero žemės valdymo ekonominę ir socialinę reikšmę** raginta sukurti pasaulį, kuriame žemė neblogėtų. ES ir valstybės narės turėtų **nedelsiant** apsvarstyti, kaip geriausia įgyvendinti tokią įsipareigojimą atitinkamos savo kompetencijos srityse **ir kaip spręsti dirvožemio kokybės problemas naudojant metodą, kuris grindžiamas rizika**, bei taikant privalomą teisinę sistemą **ir atsižvelgiant į atitinkamus Komisijos pasiūlymo dėl Direktyvos, nustatančios dirvožemio apsaugos sistemą ir iš dalies keičiančios Direktyvą 2004/35/EB, aspektus¹**. **Be to, valstybės narės turi būti skatinamos keistis žiniomis ir patirtimi**. Taip pat **turėtų** būti nustatyti su tvariu žemės naudojimu ir dirvožemiu susiję tikslai.

---

¹ COM(2006) 0232, 2006 9 22.

Pakeitimas 46

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 24 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

24. Taip pat reikia daugiau pastangų siekiant ekonomiškai efektyvesniu būdu ir efektyviau naudojant išteklius valdyti

Pakeitimas

24. Taip pat reikia daugiau pastangų siekiant ekonomiškai efektyvesniu būdu ir efektyviau naudojant išteklius valdyti

maistinių medžiagų ciklą **ir** didinti trąšų naudojimo efektyvumą. *Siekiant spręsti šias problemas, būtina geriau įgyvendinti ES aplinkos teisės aktus.*

maistinių medžiagų ciklą ir didinti trąšų naudojimo efektyvumą **bei kurti tvarų maistinių medžiagų ciklą tarp miesto ir kaimo vietovių.** Siekiant spręsti šias problemas, būtina **investuoti į mokslinius tyrimus**, geriau įgyvendinti ES aplinkos teisės aktus.

Pakeitimas 47

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 24 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

24a. Įgyvendinant keletą programos tikslų būtų naudinga taikyti mažiau intensyvios gyvulininkystės produkcijos metodą, nes tokiu būdu būtų sumažintas išmetamo azoto ir fosforo kiekis, sumažintas pavojus biologinei įvairovei ir pagerinta dirvožemio, oro ir vandens kokybė.

Pakeitimas 48

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 25 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

25. Veiksmai pagal Biologinės įvairovės strategiją, kuriais siekiama atkurti 15 % ES nualintų ekosistemų ir plačiau naudoti žaliąją infrastruktūrą, padės įveikti žemės fragmentaciją. Dėl to bus toliau puoselėjamas gamtinis kapitalas ir didinamas ekosistemos atsparumas, taip pat gali atsirasti ekonomiškai efektyvių galimybių švelninti klimato kaitą, prie jos prisitaikyti ir valdyti nelaimių riziką. Kartu valstybių narių pastangos sudaryti ekosistemų ir jų funkcijų žemėlapius ir jas įvertinti, taip pat 2015 m. planuojama „jokių grynųjų nuostolių“ iniciatyva padės išsaugoti gamtinio kapitalo atsargas **įvairiu mastu**. Iki 2020 m. ES ir nacionaliniu lygmeniu įtraukus ekosistemos funkcijų ekonominę vertę į apskaitos ir ataskaitų

25. Veiksmai pagal Biologinės įvairovės strategiją, kuriais siekiama **iki 2020 m.** atkurti 15 % ES nualintų ekosistemų ir plačiau naudoti žaliąją infrastruktūrą, padės įveikti žemės fragmentaciją. **Tačiau šis tikslas turėtų būti laikomas minimaliu ir Sąjunga turėtų nustatyti gerokai platesnio užmojo atkūrimo tikslą, kuris atitiktų gerokai platesnio užmojo pagrindinį jos tikslą ir jos 2050 m. viziją. Be to, kad veiksmai, vykdomi pagal biologinės įvairovės strategiją, papildoma visapusiška Paukščių ir Buveinių direktyvų įgyvendinimą, jie padės sukurti ir išlaikyti sveikas ir atsparias ekosistemas ir skatinti jų funkcijas.** Dėl to bus toliau puoselėjamas gamtinis kapitalas ir didinamas ekosistemos atsparumas, taip pat

teikimo sistemas, ES gamtinis kapitalas bus geriau valdomas.

gali atsirasti ekonomiškai efektyvių galimybių švelninti klimato kaitą, prie jos prisitaikyti ir valdyti nelaimių riziką. Kartu valstybių narių pastangos sudaryti ekosistemų ir jų funkcijų žemėlapius ir jas įvertinti, taip pat 2015 m. planuojama „jokių grynujų nuostolių“ iniciatyva padės išsaugoti gamtinio kapitalo atsargas. Iki 2020 m. ES ir nacionaliniu lygmeniu įtraukus ekosistemos funkcijų ekonominę vertę į apskaitos ir ataskaitų teikimo sistemas, ES gamtinis kapitalas bus geriau valdomas.

Pakeitimas 49 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

Priedo 26 dalies pirmos pastraipos a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) būtų sustabdytas biologinės įvairovės nykimas bei ekosistemų funkcijų blogėjimas ir kad būtų išlaikyta bei pagerinta ekosistemų bei jų funkcijų būklė;

Pakeitimas

a) būtų sustabdytas biologinės įvairovės nykimas bei ekosistemų funkcijų blogėjimas ir kad būtų išlaikyta, **atkurta** bei pagerinta ekosistemų bei jų funkcijų būklė, **visų pirma visapusiškai įgyvendinant ir veiksmingai išsaugant tinklą „Natura 2000“ pagal prioritetinių veiksmų programas, taip pat įgyvendinant „jokių grynujų nuostolių“ principą;**

Pakeitimas 50 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

Priedo 26 dalies pirmos pastraipos b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) būtų gerokai sumažintas neigiamas poveikis gėlo vandens, tarpinių ir priekrantės vandenų ištekliams ir taip būtų pasiekta, išlaikyta ar dar pagerinta jų gera būklė, kaip apibrėžta Vandens pagrindų direktyvoje;

Pakeitimas

b) būtų gerokai sumažintas neigiamas poveikis gėlo vandens, tarpinių ir priekrantės vandenų ištekliams, **be kita ko, taikant kompleksines priemones**, ir taip būtų pasiekta, išlaikyta ar dar pagerinta jų gera būklė, kaip apibrėžta Vandens pagrindų direktyvoje;

Pakeitimas 51
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 26 dalies pirmos pastraipos d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) būtų **toliau** mažinamas oro taršos poveikis ekosistemoms ir biologinei įvairovei;

Pakeitimas

d) būtų **gerokai** sumažintas oro taršos poveikis ekosistemoms ir biologinei įvairovei **siekiant ilgalaikio tikslo neviršyti kritinių apkrovų ir lygių;**

Pakeitimas 52

Pasiūlymas dėl sprendimo
Priedo 26 dalies pirmos pastraipos g punktas

Komisijos siūlomas tekstas

g) būtų apsaugoti miškai ir jų užtikrinamos funkcijos, taip pat būtų padidintas jų atsparumas klimato kaitai **ir** gaisrams.

Pakeitimas

g) būtų apsaugoti ir **tvariai valdomi** miškai ir jų užtikrinamos funkcijos, taip pat būtų padidintas jų atsparumas klimato kaitai, **gaisrams, audroms ir kenkėjams;**

Pakeitimas 53

Pasiūlymas dėl sprendimo
Priedo 26 dalies pirmos pastraipos g a papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ga) Sąjungos piliečiai aktyviai dalyvauja saugant, tausojant, puoselėjant gamtinį kapitalą ir užtikrinant, kad jam bus suteikta tinkama vertė.

Pakeitimas 54
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 26 dalies pirmos pastraipos g b papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

gb) būtų išlaikytas aukštas žiedų apdulkinimo lygis ir imamasi priemonių saugoti ir gerinti bičių sveikatą, taip pat prireikus imamasi priemonių naudojamas

augalų apsaugos priemonės, kurios, remiantis moksliniu rizikos įvertinimu, neigiamai veikia bičių šeimas, papildyti įgyvendinant rizikos mažinimo priemones.

Pakeitimas 55
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 26 dalies antros pastraipos a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) visiškai įgyvendinti ES biologinės įvairovės strategiją;

Pakeitimas

a) **daugiau nedelsiant** visiškai įgyvendinti ES biologinės įvairovės strategiją;

Pakeitimas 56
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 26 dalies antros pastraipos a a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

aa) reikia imtis papildomų priemonių siekiant apsaugoti, skatinti ir remti žemės ūkio sektorius, kurie prisideda prie biologinės įvairovės saugojimo, ypač bitininkystės sektoriuje;

Pakeitimas 57
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 26 dalies antros pastraipos b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) visiškai įgyvendinti Europos vandens išteklių išsaugojimo metmenis;

Pakeitimas

b) visiškai įgyvendinti **Vandens pagrindų direktyvą ir** Europos vandens išteklių išsaugojimo metmenis, **be kita ko, taikant kompleksinės paramos priemones;**

Pakeitimas 58
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 26 dalies antros pastraipos c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) dėti daugiau pastangų siekiant užtikrinti, inter alia, kad ne vėliau kaip 2020 m. būtų įgyvendintas sveikų žuvų išteklių tikslas, pirmiausia nustatant reikalavimą nuo 2015 m. žvejoti neviršijant didžiausio galimo tausios žvejybos laimikio visose žuvininkystės srityse, **ir** nustatyti visoje ES taikomą kiekybinį jūrų taršos šiukšlėmis mažinimo tikslą;

Pakeitimas

c) dėti daugiau pastangų siekiant užtikrinti, inter alia, kad ne vėliau kaip 2020 m. būtų įgyvendintas sveikų žuvų išteklių tikslas, pirmiausia nustatant reikalavimą nuo 2015 m. žvejoti neviršijant didžiausio galimo tausios žvejybos laimikio visose žuvininkystės srityse, **kovoti su tarša**, nustatyti visoje ES taikomą kiekybinį jūrų taršos šiukšlėmis mažinimo tikslą **ir baigti kurti Sąjungos saugomų jūrų teritorijų tinklą; be to, imtis integruoto ir nuoseklaus pakrančių valdymo siekiant užtikrinti ilgalaikę aplinkos apsaugos ir tvaraus jūrų ir pakrančių zonų naudojimo pusiausvyrą;**

Pakeitimas 59
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 26 dalies antros pastraipos d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) **stiprinti pastangas, kad būtų užtikrinta** visiška atitiktis ES oro kokybės teisės aktams, ir apibrėžti strateginius tikslus ir veiksmus po 2020 m.;

Pakeitimas

d) **užtikrinti** visišką atitiktį ES oro kokybės teisės aktams, ir apibrėžti strateginius tikslus ir veiksmus po 2020 m.;

Pakeitimas 60
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 26 dalies antros pastraipos e punktas

Komisijos siūlomas tekstas

e) dėti daugiau pastangų siekiant sumažinti dirvožemio eroziją ir padidinti dirvožemio organinių medžiagų kiekį, atkurti užterštas teritorijas ir labiau integruoti žemės naudojimo aspektus į koordinuotą sprendimų priėmimo procesą visais atitinkamais valdžios lygmenimis, o tas pastangas papildyti nustatant dirvožemio ir žemės, kaip išteklių, naudojimo tikslus ir

Pakeitimas

e) dėti daugiau pastangų siekiant sumažinti dirvožemio eroziją ir padidinti dirvožemio organinių medžiagų kiekį, atkurti užterštas teritorijas ir labiau integruoti žemės naudojimo aspektus į koordinuotą sprendimų priėmimo procesą visais atitinkamais valdžios lygmenimis, o tas pastangas papildyti nustatant dirvožemio ir žemės, kaip išteklių, naudojimo tikslus ir žemės planavimo tikslus;

žemės planavimo tikslus;

dėti daugiau pastangų siekiant sumažinti žemės naudojimą ir naudoti žemės ūkio paskirties žemę pašarų ir maisto bei atsinaujinančiųjų žaliavų gamybai;

Pakeitimas 61

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 26 dalies antros pastraipos f punktas

Komisijos siūlomas tekstas

f) imtis tolesnių veiksmų siekiant sumažinti išmetamą azoto ir fosforo kiekį, įskaitant dėl miestų ir pramonės nuotekų ir dėl trąšų naudojimo išmetamą kiekį;

Pakeitimas

f) imtis tolesnių veiksmų siekiant sumažinti išmetamą azoto ir fosforo kiekį, įskaitant dėl miestų ir pramonės nuotekų ir dėl trąšų naudojimo išmetamą kiekį, **ir regeneruoti išmetamą fosforą;**

Pagrindimas

Reikėtų skatinti regeneruoti fosforą, kuris yra svarbi žemės ūkyje naudojama medžiaga, nes gamtiniai jo telkiniai nyksta, o miestų nuotekose galima rasti didžiulius jo kiekius.

Pakeitimas 62

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 26 dalies antros pastraipos g a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ga) gerinti Sąjungoje vykdomą piliečių informavimą apie aplinkos politiką, stiprinti švietimą aplinkosaugos klausimais valstybių narių švietimo sistemose ir remti pilietinę veiklą.

Pakeitimas 63

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo -27 dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- 27. Strategija „Europa 2020“ siekiama skatinti tvarų augimą, pirmenybę teikiant mažo anglies dioksido kiekio technologijų

ekonomikai, kuri yra efektyvesnė išteklių naudojimo požiūriu ir konkurencingesnė, įgyvendinant dvi pavyzdines iniciatyvas, kuriomis derinami aplinkos ir pramonės politikos tikslai: „Tausiai išteklius naudojanti Europa“ ir „Globalizacijos eros pramonės politika“¹.

¹ COM(2010) 0614, 2010 10 28.

Pakeitimas 64

Pasiūlymas dėl sprendimo Priedo 27 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

27. *Strategijos „Europa 2020“* pavyzdinės iniciatyvos „Tausiai išteklius naudojanti Europa“ tikslas – remti perėjimą prie ūkio, kuriame tausiai naudojami visi ištekliai, ekonomikos augimas visiškai atsietas nuo išteklių ir energijos naudojimo ir jo poveikio aplinkai, mažinamas išmetamųjų ŠESD kiekis, didinama efektyvumu ir inovacijomis grindžiama konkurencija ir skatinamas didesnis energetinis saugumas. Efektyvaus išteklių naudojimo Europos planas *ir* Konkurencingos mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos sukūrimo planas yra iniciatyvos pagrindinės sudedamosios dalys ir juose nustatoma būsimų veiksmų šiems tikslams pasiekti sistema.

Pakeitimas

27. Pavyzdinės iniciatyvos „Tausiai išteklius naudojanti Europa“ tikslas – remti perėjimą prie ūkio, kuriame tausiai naudojami visi ištekliai, *mažinamas bendras išteklių išgavimas ir naudojimas*, ekonomikos augimas visiškai atsietas nuo išteklių ir energijos naudojimo ir jo poveikio aplinkai, mažinamas išmetamųjų ŠESD kiekis, didinama efektyvumu ir inovacijomis grindžiama konkurencija ir skatinamas didesnis energetinis *ir išteklių* saugumas. Efektyvaus išteklių naudojimo Europos planas, Konkurencingos mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos sukūrimo planas *ir valstybių keitimasis geriausios praktikos pavyzdžiais* yra iniciatyvos pagrindinės sudedamosios dalys ir juose nustatoma būsimų veiksmų šiems tikslams pasiekti sistema.

Pakeitimas 65

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 27 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

27a. Europos bioekonomika yra itin svarbi siekiant užtikrinti protingą ir

ekologišką augimą Europoje. Bioekonomika daro itin didelį poveikį Sąjungos regionų ekonomikai ir ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo skatinimui. Plėtojant bioekonomiką reikia investuoti į žaliavų tiekimo grandines, kad būtų užtikrintas žaliavų prieinamumas.

Pakeitimas 66
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 28 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

28. Siekiant padidinti konkurencingumą augant išteklių kainoms, esant **jų** stygiui ir tiekimo apribojimams, visuose ekonomikos sektoriuose būtinos inovacijos, kurių tikslas – efektyviau naudoti išteklius. Pagrindinė inovacijų (įskaitant ekologines inovacijas) varomoji jėga – verslo sektorius. Tačiau pačios rinkos reikiamų rezultatų nepasieks. Sąjungos ir valstybių narių valdžios institucijos turi imtis veiksmų, kad sudarytų tinkamas bendrąsias sąlygas imtis ekologinių inovacijų ir taip paskatintų kurti tvarius verslo ar technologinius aplinkos problemų sprendimus.

Pakeitimas

28. Siekiant padidinti konkurencingumą augant išteklių kainoms, esant **priklausomybei nuo importuojamų išteklių**, išteklių stygiui ir tiekimo apribojimams, visuose ekonomikos sektoriuose būtinos inovacijos, kurių tikslas – efektyviau naudoti išteklius **ir sumažinti jų bendrą naudojimą. Kaip priemonė, kuria būtų prisidėta užtikrinant žaliavų tiekimą, reikia stiprinti pramonės subjektų ir atliekų tvarkymo sektoriaus partnerystę inovacijų srityje ir mokslinius tyrimus svarbių technologijoms naudojamų žaliavų perdirbimo srityje.** Pagrindinė inovacijų (įskaitant ekologines inovacijas) varomoji jėga – verslo sektorius. Tačiau pačios rinkos reikiamų rezultatų nepasieks. Sąjungos ir valstybių narių valdžios institucijos turi imtis veiksmų, kad sudarytų tinkamas **teisines** bendrąsias sąlygas **investuoti ir** imtis ekologinių inovacijų ir taip paskatintų kurti tvarius verslo ar technologinius aplinkos problemų sprendimus **ir tvarius išteklių naudojimo modelius.**

Pakeitimas 67

Pasiūlymas dėl sprendimo
Priedo 29 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

29. Šis pagrindinis reikalavimas spręsti

Pakeitimas

29. Šis pagrindinis reikalavimas spręsti

aplinkos problemas taip pat turi svarbių socialinių bei ekonominių privalumų. Perėjus prie efektyvaus išteklių naudojimo ir mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos gali būti sukurta daugiau darbo vietų, o tai būtina strategijos „Europa 2020“ užimtumo tikslų įgyvendinimo sąlyga. Kelerius pastaruosius metus užimtumas ES aplinkos technologijų ir paslaugų sektoriuose augo maždaug 3 % kasmet. Apskaičiuota, kad pasaulinės ekologinės pramonės rinkos vertė – bent trilijonas eurų, ir prognozuojama, kad per kitus 10 metų ši suma beveik padvigubės. Europos bendrovės jau dabar pirmąją pasaulyje perdirbimo ir energijos vartojimo efektyvumo srityse; jas reikėtų skatinti pasinaudoti pasaulinės paklausos augimu, remiantis Ekologinių inovacijų veiksmų planu. Pavyzdžiui, numatoma, kad vien Europos atsinaujinančiosios energijos sektoriuje iki 2020 m. bus sukurta daugiau nei 400 000 naujų darbo vietų.

aplinkos problemas taip pat turi svarbių socialinių bei ekonominių privalumų. ***Aplinkos politika turi būti pasitelkta atsverti įmonių konkurencingumą, siekiant Sąjungos tvariai pramonei suteikti paskatinimą.*** Perėjus prie ***saugios ir tvarios*** efektyvaus išteklių naudojimo ir mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos gali būti sukurta daugiau darbo vietų, o tai būtina strategijos „Europa 2020“ užimtumo tikslų įgyvendinimo sąlyga. Kelerius pastaruosius metus užimtumas ES aplinkos technologijų ir paslaugų sektoriuose augo maždaug 3 % kasmet. Apskaičiuota, kad pasaulinės ekologinės pramonės rinkos vertė – bent trilijonas eurų, ir prognozuojama, kad per kitus 10 metų ši suma beveik padvigubės. Europos bendrovės jau dabar pirmąją pasaulyje perdirbimo ir energijos vartojimo efektyvumo srityse; jas reikėtų skatinti pasinaudoti pasaulinės paklausos augimu, remiantis Ekologinių inovacijų veiksmų planu. Pavyzdžiui, numatoma, kad vien Europos atsinaujinančiosios energijos sektoriuje iki 2020 m. bus sukurta daugiau nei 400 000 naujų darbo vietų.

Pakeitimas 68

Pasiūlymas dėl sprendimo Priedo 29 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

29a. Kad būtų pasiektas šis tikslas, Sąjunga turės sudaryti ir išlaikyti sąlygas, būtinas siekiant plėtoti biologinės pramonės sektorius, taip pat užtikrinti šiems sektoriams tvarų žaliavos tiekimą¹.

---

¹ COM(2011) 0025, 2011 2 2, „Dėl uždavinių, susijusių su biržos prekių rinkomis ir žaliavomis, sprendimo“.

Pakeitimas 69

Pasiūlymas dėl sprendimo Priedo 29 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

29b. Be to, „stipresnės Europos pramonės partnerystė“ padės pagreitinti investicijas ir inovacijas šešiose pirmaujančiose rinkose, susijusiose su ekologiška ekonomika: pažangiųjų netaršios gamybos technologijų, pagrindinių didelio poveikio technologijų, ekologiškų produktų, tvarios statybos ir tvarių žaliavų, netaršių transporto priemonių bei laivų ir pažangių tinklų¹.

---

¹ COM(2012) 0582, 2012 10 10 „Stipresnė Europos pramonė ekonomikos augimui ir atsigavimui skatinti. Komunikato dėl pramonės politikos atnaujinimas“.

Pakeitimas 70

Pasiūlymas dėl sprendimo Priedo 30 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

30. Siekiant įgyvendinti suplanuotus 2020 m. tikslus ir iki 2050 m. sukurti konkurencingą mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomiką, būtina visiškai įgyvendinti ES klimato kaitos ir energetikos dokumentų rinkinį. ES šiuo metu sėkmingai mažina išmetamųjų ŠESD kieki, kad iki 2020 m. jis būtų 20 % mažesnis, palyginti su 1990 m. kiekiu, tačiau norint pasiekti 20 % energijos vartojimo efektyvumo tikslą efektyvumą reikės didinti gerokai sparčiau. Tai taip pat svarbu atsižvelgiant į vis didėjančią energijos paklausą **ir besitęsiančias diskusijas dėl prieštaravimų, susijusių su žemės naudojimu maisto reikmėms ir bioenergijos reikmėms. Tikimasi, kad naujoji Energijos vartojimo efektyvumo**

30. Siekiant įgyvendinti suplanuotus 2020 m. tikslus ir iki 2050 m. sukurti konkurencingą, **tvarią** mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomiką, **pagrįstą didelio masto atsinaujinančiųjų išteklių energijos tiekimu**, būtina visiškai įgyvendinti ES klimato kaitos ir energetikos dokumentų rinkinį. Sąjunga šiuo metu sėkmingai mažina išmetamųjų ŠESD kieki, kad iki 2020 m. jis būtų 20 % mažesnis, palyginti su 1990 m. kiekiu, **ir galėtų padaryti dar didesnę** pažangą, tačiau norint pasiekti 20 % energijos vartojimo efektyvumo tikslą efektyvumą reikės didinti gerokai sparčiau **visais lygmenimis. Kadangi tikimasi, kad naujoji Energijos vartojimo efektyvumo direktyva bus labai naudinga šiuo atžvilgiu, ją**

direktyva bus labai naudinga šiuo atžvilgiu.

reikėtų papildyti visiems į Sąjungos rinką patenkantiems su energija susijusiems produktams nustatčius energijos naudojimo reikalavimus. Tai taip pat svarbu atsižvelgiant į vis didėjančią energijos paklausą. Užtikrinant energijos vartojimo efektyvumą kartu taip pat turi būti efektyviai naudojami išteklių. Visų pirma svarbu atsižvelgti į didėjančią konkurenciją dėl žemės naudojimo maisto ir energijos reikmėms. Be to, labai svarbu užtikrinti, kad medienos išteklių, įskaitant energetikos tikslais naudojamą biomasę, būtų tvariai valdomi ir naudojami kuo efektyviau, kartu atsižvelgiant į pakopų naudojimo principą ir į ekonominį įvairaus pobūdžio medžio išteklių galimo naudojimo kontekstą. Tai padės sukurti mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomiką.

Pakeitimas 71 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

Priedo 31 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

31. Kad ES įgyvendintų **įsipareigojimą tinkamai prisidėti prie pasaulinių pastangų**, išmetamųjų ŠESD kiekį būtina mažinti visuose ekonomikos sektoriuose. ES turi susitarti dėl tolesnių veiksmų, kurių reikės imtis klimato ir energetikos **srityse po 2020 m.**, kad pasirengtų **tarptautinėms deryboms** dėl naujo teisiškai privalomo susitarimo, taip pat kad pateiktų valstybėms narėms ir pramonei aiškius principus dėl vidutinės trukmės laikotarpio investicijų. Taigi ES turi apsvastyti politikos galimybes, kaip pasiekti Mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos sukūrimo plane nustatytus išmetamųjų teršalų mažinimo tikslus po 2020 m. **2050 m.** Energetikos veiksmų planą ir Transporto baltąją knygą būtina paremti tvirtomis politikos programomis. Be to, valstybės narės turi parengti ir įgyvendinti ilgalaikes, ekonomiškai

Pakeitimas

31. Kad ES įgyvendintų **savo įsipareigojimus ir pasiektų tikslą iki 2050 m. 80–95 % sumažinti išmetamųjų ŠESD kiekį, palyginti su 1990 m. kiekiu**, išmetamųjų ŠESD kiekį būtina mažinti visuose ekonomikos sektoriuose. ES turi **skubiai** susitarti dėl tolesnių veiksmų, kurių reikės imtis **siekiant sukurti naują klimato ir energetikos sistemą po 2020 m. ir nustatyti tris teisiškai privalomus išmetamųjų teršalų, energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslus**, kad pasirengtų **aktyviai dalyvauti** tarptautinėse derybose dėl naujo teisiškai privalomo susitarimo **iki 2015 m.**, taip pat kad pateiktų valstybėms narėms ir pramonei aiškius **teisinius** principus dėl vidutinės trukmės ir ilgo laikotarpio investicijų. Taigi ES turi apsvastyti politikos galimybes, kaip pasiekti Mažo anglies dioksido kiekio technologijų

efektyvias mažo anglies dioksido kiekio technologijų plėtros strategijas, kuriomis būtų siekiama ES tikslo iki amžiaus vidurio **80–95 %** sumažinti **išmetamųjų ŠESD kieki**, palyginti su 1990 m. **kiekiu**, taip prisidedant prie pasaulinių pastangų užtikrinti, kad vidutinė temperatūra pasaulyje nepakiltų daugiau nei 2°C. ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema ir toliau bus pagrindinis ES klimato kaitos politikos po **2020 m.** ramstis.

ekonomikos sukūrimo plane nustatytus išmetamųjų teršalų mažinimo tikslus po 2020 m. **vadovaujantis pasiūlytomis gairėmis ir naujausiomis mokslo žiniomis.** Energetikos veiksmų planą ir Transporto baltąją knygą būtina paremti tvirtomis politikos programomis, **2030, 2040 ir 2050 m. gairėmis ir tikslais.** Be to, valstybės narės turi parengti ir įgyvendinti ilgalaikes, ekonomiškai efektyvias mažo anglies dioksido kiekio technologijų plėtros strategijas, kuriomis būtų siekiama ES tikslo iki amžiaus vidurio **sumažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro**, palyginti su 1990 m., taip prisidedant prie pasaulinių pastangų užtikrinti, kad vidutinė temperatūra pasaulyje nepakiltų daugiau nei 2°C. ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema ir toliau bus pagrindinis ES klimato kaitos politikos po 2020 m. ramstis **ir jį reikia struktūriškai reformuoti, kad būtų paskatintos investicijos į mažo anglies dioksido kiekio ir tvarias technologijas. Kad įvykdytų savo tarptautinius įsipareigojimus, Sąjunga turi smarkiai remti besivystančias šalis joms siekiant sušvelninti klimato kaitos padarinius, padėti joms kurti pajėgumus, teikti joms finansinę pagalbą ir perduoti technologijas.**

Pakeitimas 72

Pasiūlymas dėl sprendimo Priedo 33 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

33. Taip pat bus imtasi priemonių toliau gerinti ES rinkoje esančių prekių ir paslaugų aplinkosauginį veiksmingumą per visą jų gyvavimo ciklą, didinant ekologiškai tvarių produktų pasiūlą ir skatinant vartotojus rinktis šiuos produktus, kad jų paklausa gerokai padidėtų. Tai ketinama pasiekti naudojant įvairias suderintas paskatas vartotojams ir įmonėms, įskaitant MVI, rinkos priemones ir taisykles, skirtas jų veiklos ir produktų

Pakeitimas

33. Kad būtų skatinamas efektyvus išteklių naudojimas ir perėjimas prie atkuriamosios žiedinės ekonomika, būtina sukurti teisinę sistemą, kurią taikant gamintojams ir vartotojams būtų siunčiami atitinkami signalai. Bus imtasi priemonių, kad būtų gerinamas ES rinkoje esančių prekių ir paslaugų aplinkosauginis veiksmingumas per visą jų gyvavimo ciklą, didinant ekologiškai tvarių produktų pasiūlą ir skatinant

poveikiui aplinkai mažinti. **Bus peržiūrėti** galiojantys produktus reglamentuojantys teisės aktai, tokie kaip Ekologinio projektavimo ir Energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo direktyvos ir Ekologinio ženklo reglamentas, **siekiant pagerinti** produktų aplinkosauginį veiksmingumą ir išteklių naudojimo efektyvumą per visą gyvavimo ciklą, **taip užtikrinant** nuoseklesnę tvarios gamybos ir vartojimo **ES** pagrindą.

virtotojus rinktis šiuos produktus, kad jų paklausa gerokai padidėtų. Siekiant spręsti tvaraus vartojimo ir gamybos acquis fragmentacijos ir apimties trūkumo problemas, reikės konsoliduoti galiojančius produktus reglamentuojančius teisės aktus, tokius kaip Ekologinio projektavimo ir Energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo direktyvas ir Ekologinio ženklo reglamentą, **norint pagerinti** produktų aplinkosauginį veiksmingumą ir išteklių naudojimo efektyvumą per visą gyvavimo ciklą. **Ši** nuoseklesnė **teisinių** tvarios gamybos ir vartojimo pagrindą **sustiprins tikslai ir gyvavimo ciklo rodikliai, siekiant paskatinti įmones bei piliečius veikti atsakingiau. Pakavimas bus optimizuotas, efektyviai išteklius naudojančio verslo modeliai bus paremti ir gamintojo atsakomybė bus sustiprinta. Siekiant vartotojams ir naudotojams suteikti palyginamąją ir patikimą informaciją bus siekiama parengti suderintą Europos metodą, siekiant nustatyti produktų poveikį aplinkai ir sukurti supaprastintą ir racionalizuotą aplinkosauginio ženklavimo sistemą.**

ES rinkoje esančių prekių ir paslaugų aplinkosauginio veiksmingumo pagrindimą ketinama pasiekti naudojant įvairias suderintas paskatas vartotojams ir įmonėms, įskaitant MVĮ, rinkos priemonės ir taisyklės, skirtas jų veiklos ir produktų poveikiui aplinkai mažinti. Todėl Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis būtinos turi būti sukurta tinkama sistema, skirta padėti MVĮ **pagerinti** jų aplinkosauginį **veiksmingumą¹, ypač rengiant informavimo kampanijas ir vykdant techninės ir (arba) finansinės pagalbos programas, konkrečiai skirtas MVĮ.**

---

¹**Pagal Smulkiojo verslo akto Europai IX principą „Sudaryti MVĮ sąlygas paversti aplinkos problemas galimybėmis“, 2008 m. birželio 25 d. COM(2008) 0394.**

Pakeitimas 73
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 34 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

34. Kadangi 80 % viso su produktais susijusio poveikio aplinkai įtvirtinama produktų projektavimo etape, ES politikos sistema turėtų užtikrinti, kad ES rinkai pateikiami prioritetiniai produktai būtų suprojektuoti ekologiškai, siekiant užtikrinti optimalų išteklių ir medžiagų naudojimo efektyvumą, be kita ko, sprendžiant perdirbimo galimybių, perdirbto turinio ir **patvarumo** klausimus. Būtina įgyvendinti šiuos reikalavimus ir užtikrinti jų vykdymą. ES ir nacionaliniu lygmeniu bus dedama daugiau pastangų šalinti kliūtis ekologinėms inovacijoms ir atverti visą Europos ekologinės pramonės potencialą – tai padės kurti ekologišką darbo vietas ir užtikrinti ekologišką ekonomikos augimą.

Pakeitimas

34. Kadangi 80 % viso su produktais susijusio poveikio aplinkai įtvirtinama produktų projektavimo etape, ES politikos sistema turėtų užtikrinti, kad ES rinkai pateikiami prioritetiniai produktai būtų suprojektuoti ekologiškai, siekiant užtikrinti optimalų išteklių ir medžiagų naudojimo efektyvumą, be kita ko, sprendžiant **patvarumo, pataisomumo, pakartotinio panaudojimo**, perdirbimo galimybių, perdirbto turinio panaudojimo ir **išmontavimo** klausimus. **Ilguoju laikotarpiu produktai ir jų sudėtinės dalys turi būti tvariai išgaunami ir suprojektuoti taip, kad galėtų būti pakartotinai panaudoti arba visiškai perdirbti**. Būtina įgyvendinti šiuos reikalavimus ir užtikrinti jų vykdymą. ES ir nacionaliniu lygmeniu bus dedama daugiau pastangų šalinti kliūtis ekologinėms inovacijoms, **didinti vartotojų informuotumą ir sąmoningumą** ir atverti visą Europos ekologinės pramonės potencialą – tai padės kurti ekologišką darbo vietas ir užtikrinti ekologišką ekonomikos augimą.

Pakeitimas 74
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 35 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

35. Siekiant nustatyti veiksmų, kuriais būtų ne tik įgyvendinami išmetamųjų ŠESD kiekio ir energijos tikslai, bet ir tobulinami kiti išteklių naudojimo efektyvumo aspektai, pagrindą, bus nustatyti bendro vartojimo poveikio aplinkai mažinimo tikslai, visų pirma maisto, būsto ir judumo

Pakeitimas

35. Siekiant nustatyti veiksmų, kuriais būtų ne tik įgyvendinami išmetamųjų ŠESD kiekio ir energijos tikslai, bet ir tobulinami kiti išteklių naudojimo efektyvumo aspektai, pagrindą, **iki 2015 m. turi būti patvirtinti žemės, vandens ir žaliavų naudojimo rodiklių bei anglies dioksido**

sektoriuose. Bendras šių sektorių poveikis sudaro beveik 80 % viso vartojimo poveikio aplinkai. Rio+20 išvadose pripažintas poreikis gerokai sumažinti po derliaus nuėmimo patiriamus ir kitus maisto nuostolius bei maisto atliekas visoje maisto tiekimo grandinėje.

išmetimo rodiklių matmenys ir tikslai. Bent vienas iš šių rodiklių iki 2015 m. turi tapti Europos semestro dalimi. Be to, bus nustatyti bendro vartojimo poveikio aplinkai mažinimo tikslai, visų pirma maisto, būsto ir judumo sektoriuose. Bendras šių sektorių poveikis sudaro beveik 80 % viso vartojimo poveikio aplinkai. Rio+20 išvadose pripažintas poreikis gerokai sumažinti po derliaus nuėmimo patiriamus ir kitus maisto nuostolius bei maisto atliekas visoje maisto tiekimo grandinėje. Be to, būtina įvertinti ir sumažinti poveikį, kurį aplinkai daro produktų ir žaliavų, galinčių prisidėti prie miškų naikinimo ir miškų alinimo už Sąjungos ribų, vartojimas Sąjungoje, kad būtų pasiekti klimato tikslai¹.

Todėl Komisija turėtų pristatyti išsamią kovos su bereikalingu maisto švaistymu strategiją ir turėtų teikti aktyvią pagalbą valstybėms narėms kovojant su pernelyg dideliu atliekų susidarymu.

---

¹ ***Tiksliau importuojamų maisto ir ne maisto produktų, tokių kaip mėsa, soja, palmių aliejus ar metalo mineralai, neatitinkantys tvarumo reikalavimų, vartojimas. Žr. 2008 m. spalio 17 d. komunikatą COM(2008) 0645 „Miškų naikinimo ir alinimo problemų sprendimas siekiant sustabdyti klimato kaitą ir biologinės įvairovės nykimą“.***

Pakeitimas 75 Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 35 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

35a. Žmonėms tinkamų vartoti grūdų šėrimas gyvuliams yra neefektyvus išteklių naudojimas, nes didelė dalis jų maistinės vertės prarandama augalinę medžiagą perdirbant į gyvūninę. Tai yra tiek grūdų (javų), tiek žemės, vandens ir

Pakeitimas 76
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 36 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

36. Be privalomų žaliojo viešojo pirkimo reikalavimų, taikomų tam tikroms produktų kategorijoms, daugelis valstybių narių patvirtino savanoriškus veiksmų planus ir nemažai valstybių narių taip pat nustatė tikslus konkrečioms produktų grupėms. Tačiau administracijos visais lygmenimis dar turi daug galimybių toliau mažinti poveikį aplinkai, priimdamos sprendimus dėl pirkimo. Valstybės narės ir regionai turėtų imtis tolesnių veiksmų, kad pasiektų nustatytą tikslą – taikyti žaliojo pirkimo kriterijus bent 50 % viešųjų konkursų. Komisija *įvertins galimybę priimti* papildomus konkrečioms sektoriams skirtus teisės aktus, kuriais būtų nustatytos papildomoms produktų kategorijoms taikomos privalomos žaliojo viešojo pirkimo taisyklės.

Pakeitimas 77
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 37 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

37. Taip pat yra nemažai galimybių gerinti atliekų tvarkymą ES, siekiant geriau naudoti išteklius, atverti naujas rinkas, kurti naujas darbo vietas ir mažinti priklausomybę nuo žaliavų importo, kartu mažinant poveikį aplinkai. Kiekvienais metais ES susidaro 2,7 mlrd. tonų atliekų, iš jų 98 mln. tonų atliekų yra pavojingos. Vidutiniškai tik 40 % kietųjų atliekų panaudojama pakartotinai arba perdirbama. Visa kita vežama į sąvartynus arba

Pakeitimas

36. Be privalomų žaliojo viešojo pirkimo reikalavimų, taikomų tam tikroms produktų kategorijoms, daugelis valstybių narių patvirtino savanoriškus veiksmų planus ir nemažai valstybių narių taip pat nustatė tikslus konkrečioms produktų grupėms. Tačiau administracijos visais lygmenimis dar turi daug galimybių toliau mažinti poveikį aplinkai, priimdamos sprendimus dėl pirkimo. Valstybės narės ir regionai turėtų imtis tolesnių veiksmų, kad pasiektų nustatytą tikslą – taikyti žaliojo pirkimo kriterijus bent 50 % viešųjų konkursų. Komisija *siūlys* papildomus konkrečioms sektoriams skirtus teisės aktus, kuriais būtų nustatytos papildomoms produktų kategorijoms taikomos privalomos žaliojo viešojo pirkimo taisyklės.

Pakeitimas

37. Taip pat yra nemažai galimybių gerinti atliekų tvarkymą ES, siekiant geriau naudoti išteklius *ir antrines žaliavas*, atverti naujas rinkas, kurti naujas darbo vietas ir mažinti priklausomybę nuo žaliavų importo, kartu mažinant poveikį aplinkai. Kiekvienais metais ES susidaro 2,7 mlrd. tonų atliekų, iš jų 98 mln. tonų atliekų yra pavojingos. Vidutiniškai tik 40 % kietųjų atliekų panaudojama pakartotinai arba perdirbama. Visa kita

deginama. Kai kuriose valstybėse narėse perdirbama daugiau nei 70 % atliekų – tai rodo, kad atliekos galėtų būti naudojamos kaip vienas iš pagrindinių ES išteklių. Tačiau daug valstybių narių daugiau kaip 75 % savo komunalinių atliekų šalina sąvartynuose.

vežama į sąvartynus arba deginama. **Pagal atliekų hierarchiją deginimas ir šalinimas sąvartynuose turėtų būti rečiausiai naudojami atliekų tvarkymo metodai. Visais atvejais pirmenybė turėtų būti teikiama atliekų susidarymo prevencijai, pakartotiniam panaudojimui ir perdirbimui.** Kai kuriose valstybėse narėse perdirbama daugiau nei 70 % atliekų – tai rodo, kad atliekos galėtų būti naudojamos kaip vienas iš pagrindinių ES išteklių. Tačiau daug valstybių narių daugiau kaip 75 % savo komunalinių atliekų šalina sąvartynuose.

Pakeitimas 78

Pasiūlymas dėl sprendimo Priedo 38 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

38. Kad atliekos taptų ištekliais, kaip raginama Efektyvaus išteklių naudojimo plane, visoje ES būtina visiškai įgyvendinti ES atliekų tvarkymo teisės aktus, griežtai laikantis atliekų hierarchijos ir įtraukiant įvairių tipų atliekas⁵⁵. Reikia papildomų pastangų siekiant: **sumažinti absoliutų vienam gyventojui** tenkanti atliekų kiekį, energijos gavybai naudoti tik perdirbti netinkamas medžiagas, laipsniškai atsisakyti atliekų šalinimo sąvartynuose, užtikrinti aukštos kokybės perdirbimą ir plėtoti antrinių žaliavų rinkas. Pavojingos atliekos turės būti valdomos taip, kad reikšmingas neigiamas poveikis žmonių sveikatai ir aplinkai būtų kuo mažesnis, kaip susitarta aukščiausiojo lygio susitikime Rio+20. Kad šis tikslas būtų pasiektas, visoje ES reikėtų sistemiškiau taikyti rinkos priemonės, pagal **kurias pirmenybė** teikiama prevencijai, perdirbimui ir pakartotiniam naudojimui. Reikėtų pašalinti perdirbimo veiklos kliūtis ES vidaus rinkoje ir peržiūrėti esamus prevencijos, pakartotinio naudojimo, perdirbimo, atliekų panaudojimo ir nešalinimo į sąvartynus tikslus, kad būtų

Pakeitimas

38. Kad atliekos taptų ištekliais, kaip raginama Efektyvaus išteklių naudojimo plane, visoje ES būtina visiškai įgyvendinti ES atliekų tvarkymo teisės aktus, laikantis atliekų hierarchijos ir **atsižvelgiant į gyvavimo ciklo principą, taikomą bendram atliekų susidarymo ir tvarkymo poveikiui, ir** įtraukiant įvairių tipų atliekas. Reikia papildomų pastangų siekiant **labai sumažinti absoliutų vienam gyventojui tenkanti atliekų kiekį, įskaitant prevenciją (pvz., maisto atliekų mažinimą),** energijos gavybai naudoti tik perdirbti netinkamas **ir nekompostuojamas** medžiagas, laipsniškai atsisakyti **perdirbamų, kompostuojamų ir degių** atliekų šalinimo sąvartynuose, **išskyrus tam tikras pavojingas atliekas, kurioms sąvartynai būtų saugiausias šalinimo metodas, skatinti pakartotinį naudojimą,** užtikrinti aukštos kokybės perdirbimą ir **medžiagų ciklus nenaudojant toksinių medžiagų** bei plėtoti antrinių žaliavų rinkas. Pavojingos atliekos turės būti valdomos taip, kad reikšmingas neigiamas poveikis žmonių sveikatai ir aplinkai būtų kuo mažesnis, kaip susitarta aukščiausiojo lygio susitikime Rio+20.

pereinama prie žiedinės ekonomikos, kurioje būtų laikomasi pakopinio atliekų naudojimo principo ir beveik nebeliktų atliekų.

Kad šis tikslas būtų pasiektas, visoje ES reikėtų sistemiškiau ***tinkamai derinti*** priemones ir taikyti rinkos priemones, ***kurios atitiktų penkių pakopų atliekų hierarchiją ir atliekų valdymo infrastruktūros planavimą***. Reikėtų pašalinti perdirbimo veiklos kliūtis ES vidaus rinkoje ir peržiūrėti esamus prevencijos, pakartotinio naudojimo, perdirbimo, atliekų panaudojimo ir nešalinimo į sąvartynus tikslus, kad būtų pereinama prie žiedinės ekonomikos, kurioje būtų laikomasi pakopinio atliekų naudojimo principo ir beveik nebeliktų atliekų.

Pakeitimas 79 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

Priedo 39 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

39. Pirmenybė taip pat bus teikiama efektyviam išteklių naudojimui vandens sektoriuje, siekiant padėti užtikrinti gerą vandens būklę. Nors sausros ir vandens trūkumo problemos tampa aktualios vis didesnei Europos daliai, apie 20–40 % Europos vandens išteklių vis dar išsekvojama be reikalo, pavyzdžiui, dėl nuotėkio vandens tiekimo sistemoje. Pagal turimus modeliavimo rezultatus vis dar esama daug galimybių ES didinti vandens naudojimo efektyvumą. Be to, numatoma, kad dėl didėjančios paklausos ir klimato kaitos poveikio gerokai padidės apkrova Europos vandens ištekliams. Šiomis aplinkybėmis Sąjunga ir valstybės narės turėtų imtis veiksmų užtikrinti, kad iki 2020 m. vandens gavyba neviršytų turimų atsinaujinančiųjų vandens išteklių ribų, įskaitant veiksmus, kuriais siekiama didinti vandens naudojimo efektyvumą naudojant rinkos mechanizmus, tokius kaip vandens kainos nustatymas pagal tikrąją vandens vertę. Pažangą bus lengviau užtikrinti sparčiau vykdant demonstravimo veiklą ir diegiant inovacines technologijas, sistemas

Pakeitimas

39. Pirmenybė taip pat bus teikiama efektyviam išteklių naudojimui vandens sektoriuje, siekiant padėti užtikrinti gerą vandens būklę. Nors sausros ir vandens trūkumo problemos tampa aktualios vis didesnei Europos daliai, apie 20–40 % Europos vandens išteklių vis dar išsekvojama be reikalo, pavyzdžiui, dėl nuotėkio vandens tiekimo sistemoje. Pagal turimus modeliavimo rezultatus vis dar esama daug galimybių ES didinti vandens naudojimo efektyvumą. Be to, numatoma, kad dėl didėjančios paklausos ir klimato kaitos poveikio gerokai padidės apkrova Europos vandens ištekliams. Šiomis aplinkybėmis Sąjunga ir valstybės narės turėtų imtis veiksmų užtikrinti, kad iki 2020 m. vandens gavyba neviršytų turimų atsinaujinančiųjų vandens išteklių ribų, įskaitant veiksmus, kuriais siekiama didinti vandens naudojimo efektyvumą naudojant rinkos mechanizmus, tokius kaip vandens kainos nustatymas pagal tikrąją vandens vertę, ***kartu užtikrinant, kad kiekvienas pilietis turėtų prieigą prie šio gyvybiškai svarbaus išteklių. Visų pirma žemės***

ir verslo modelius, remiantis Vandens srities Europos inovacijų partnerystės strateginiu įgyvendinimo planu.

ūkio ir energijos gamybos sektoriai, kaip didžiausi vandens atsargų naudotojai, turėtų būti raginami efektyviau naudoti šias atsargas. Pažangą bus lengviau užtikrinti sparčiau vykdant demonstravimo veiklą ir diegiant inovacines technologijas, sistemas ir verslo modelius, remiantis Vandens srities Europos inovacijų partnerystės strateginiu įgyvendinimo planu. ***Vandens valymo prioritetu turi tapti panaudotų riebalų atskyrimas vietoje, prieš jiems patenkant į kanalizaciją, ir vėliau jų surinkimas ir perdirbimas.***

Pakeitimas 80 Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 40 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

40. Ilgalaikė ir nuspėjama politikos sistema visose šiose srityse padės paskatinti investicijas ir veiksmus, kurių reikia siekiant visiškai sukurti ekologiškesnių technologijų rinkas ir skatinti tvarius verslo sprendimus. Efektyvaus išteklių naudojimo rodikliai ir tikslai yra būtini viešojo ir privačiojo sektorių subjektams, priimantiems sprendimus dėl ekonomikos perorientavimo. Tie rodikliai ir tikslai taps sudėtine šios programos dalimi, kai tik dėl jų bus susitarta Sąjungos lygmeniu.

Pakeitimas

40. Ilgalaikė ir nuspėjama politikos sistema visose šiose srityse padės paskatinti investicijas ir veiksmus, kurių reikia siekiant visiškai sukurti ekologiškesnių technologijų rinkas ir skatinti tvarius verslo sprendimus. Efektyvaus išteklių naudojimo rodikliai ir tikslai (***vandens, žemės, žaliavų naudojimo rodikliai ir anglies dioksido išmetimo rodiklis***) ***iki 2015 m.*** yra būtini viešojo ir privačiojo sektorių subjektams, priimantiems sprendimus dėl ekonomikos perorientavimo. Tie rodikliai ir tikslai taps sudėtine šios programos dalimi, kai tik dėl jų bus susitarta Sąjungos lygmeniu.

Pakeitimas 81 Pasiūlymas dėl sprendimo Priedo 41 dalies pirmos pastraipos a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) ES įgyvendintų užsibrėžtus 2020 m. klimato ir energetikos tikslus ir toliau darytų pažangą siekdama iki 2050 m. išmetamųjų ŠESD kiekį sumažinti 80–95 %, palyginti su 1990 m. kiekiu, ir taip prisidėtų prie pasaulinių pastangų užtikrinti, kad vidutinė temperatūra nepakiltų daugiau nei 2°C;

Pakeitimas 82

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 41 dalies pirmos pastraipos b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) būtų gerokai sumažintas bendras ES pramonės poveikis aplinkai visuose pagrindiniuose pramonės sektoriuose, o išteklių naudojimo efektyvumas **padidintas**;

Pakeitimas 83

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 41 dalies pirmos pastraipos c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) **būtų sumažintas** bendras gamybos ir vartojimo poveikis aplinkai, visų pirma maisto, būsto ir judumo sektoriuose;

Pakeitimas

a) ES įgyvendintų užsibrėžtus 2020 m. klimato ir energetikos tikslus ir toliau darytų pažangą siekdama iki 2050 m. išmetamųjų ŠESD kiekį sumažinti 80–95 %, palyginti su 1990 m. kiekiu, ir taip prisidėtų prie pasaulinių pastangų užtikrinti, kad vidutinė temperatūra nepakiltų daugiau nei 2°C;
Buvo sutarta dėl klimato ir energetikos tikslų 2030 metams;

Pakeitimas

b) būtų gerokai sumažintas bendras ES pramonės poveikis aplinkai visuose pagrindiniuose pramonės sektoriuose, o **išteklių naudojimo efektyvumas padidintas rinkos ir politinėmis paskatomis, kurias taikant atlyginama už verslo subjektų naudojamą geriausią praktiką.** Išteklių naudojimo efektyvumas **gamybos grandinėje ir gaminio gyvavimo ciklo metu gali būti išmatuotas ir palygintas**;

Pakeitimas

c) **dėl struktūrinių gamybos, technologijų ir inovacijų bei vartojimo tendencijų ir gyvenimo būdo pokyčių** sumažėjo bendras gamybos poveikis aplinkai ir vartojimas, visų pirma maisto, būsto ir judumo sektoriuose;

Pakeitimas 84
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 41 dalies pirmos pastraipos c a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ca) būtų užkirstas kelias miškų nykimui, o prekės ir gaminiai, susiję su miškų naikinimu, būtų pašalinti iš Sąjungos rinkos;

Pakeitimas 85

Pasiūlymas dėl sprendimo
Priedo 41 dalies pirmos pastraipos d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

d) atliekos būtų saugiai tvarkomos kaip išteklius, absoliutus vienam gyventojui tenkantis atliekų kiekis mažėtų, energijos gavybai būtų naudojamos tik perdirbti netinkamos medžiagos ir būtų veiksmingai atsisakyta perdirbamų *ir kompostuojamų* medžiagų šalinimo sąvartynuose;

d) atliekų turi saugiai *išvengiama ar jos* tvarkomos kaip išteklius, *stengiantis tai atlikti tokiu būdu, kad nebūtų pakenkta aplinkai ir sveikatai*, absoliutus vienam gyventojui tenkantis atliekų kiekis mažėtų, energijos gavybai būtų naudojamos tik perdirbti netinkamos *ir nekompostuojamos* medžiagos ir būtų veiksmingai atsisakyta perdirbamų, *degių ir kompostuojamų* medžiagų šalinimo sąvartynuose, *išskyrus tam tikras pavojingas atliekas, kurioms sąvartynai būtų saugiausias šalinimo metodas*;

Pakeitimas 86
Pasiūlymas dėl sprendimo
Priedo 41 dalies antros pastraipos a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

a) visiškai įgyvendinti Klimato kaitos ir energetikos dokumentų rinkinį ir susitarti dėl ES klimato ir energetikos politikos pagrindų po 2020 m.;

a) visiškai įgyvendinti Klimato kaitos ir energetikos dokumentų rinkinį ir susitarti dėl ES klimato ir energetikos politikos pagrindų po 2020 m., *parengiant energetikos ir klimato politikos iki 2030 m. sistemą, pagrįstą tris teisiškai privalomais išmetamų ŠESD kiekiu, energijos vartojimo efektyvumu ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos*

*tikslais, suderintais su Konkurencingos
mažo anglies dioksido kiekio technologijų
ekonomikos sukūrimo 2050 m. plane
nustatytais uždaviniais;*

Pakeitimas 87
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 41 dalies antros pastraipos b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) plačiau naudoti geriausius prieinamus gamybos būdus ir labiau stengtis skatinti naujų inovacinių technologijų, procesų ir paslaugų įsisavinimą;

Pakeitimas

b) plačiau naudoti geriausius prieinamus gamybos būdus ***Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvą*** ir labiau stengtis skatinti naujų inovacinių technologijų, procesų ir paslaugų įsisavinimą;

Pakeitimas 88
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 41 dalies antros pastraipos b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas
ba) sumažinti pakuočių ir transporto naudojimą gaminių gyvavimo ciklo metu;

Pakeitimas 89
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 41 dalies antros pastraipos c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) suteikti impulsą viešiesiems ir privatesiems moksliniams tyrimams ir inovacijoms, būtiniems norint diegti inovacines technologijas, sistemas ir verslo modelius, kuriuos naudojant būtų sparčiau pereinama prie efektyvaus išteklių naudojimo ir mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos ir sumažėtų tokio perėjimo išlaidos;

Pakeitimas

c) suteikti impulsą viešiesiems ir privatesiems moksliniams tyrimams ir inovacijoms, būtiniems norint diegti inovacines technologijas, sistemas ir verslo modelius, kuriuos naudojant būtų sparčiau pereinama prie efektyvaus išteklių naudojimo ir mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos ir sumažėtų tokio perėjimo išlaidos, ***taip pat padedama reikšmingai sumažinti maisto atliekų visoje grandinėje;***

Pakeitimas 90
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 41 dalies antros pastraipos c a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ca) nustatyti išteklių naudojimo efektyvumo rodiklius ir tikslus iki 2015 m. remiantis Efektyvaus išteklių naudojimo planu. Europos semestre pradėti taikyti pagrindinius rodiklius ir tikslus, kuriuos papildytų žemės, anglies dioksido, vandens ir žaliavų naudojimo rodiklių suvestinė;

Pakeitimas 91

Pasiūlymas dėl sprendimo
Priedo 41 dalies antros pastraipos d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

d) nustatyti nuoseklesnį tvarios gamybos ir vartojimo pagrindą. Peržiūrėti produktus reglamentuojančius teisės aktus, siekiant pagerinti produktų aplinkosauginį veiksmingumą ir išteklių naudojimo efektyvumą per visą jų gyvavimo ciklą. Nustatyti bendrojo vartojimo poveikio mažinimo tikslus;

d) nustatyti nuoseklesnį tvarios gamybos ir vartojimo pagrindą, ***taip pat, prireikus, sujungti esamas priemones į nuoseklią teisinę sistemą.*** Peržiūrėti produktus reglamentuojančius teisės aktus, siekiant pagerinti produktų aplinkosauginį veiksmingumą ir išteklių naudojimo efektyvumą per visą jų gyvavimo ciklą. ***Skatinti tarp vartotojų ekologiškai tvarių produktų ir paslaugų paklausą didinant šių produktų prieinamumą, įperkamumą, funkcionalumą ir patrauklumą. Skatinti pakopų medžiagų naudojimo principą. Nustatyti bendrojo vartojimo poveikio mažinimo rodiklius ir tikslus; Kovoti su maisto švaistymu. Racionalizuoti ir visuotinai taikyti aplinkosauginį produktų ženklimą;***

Pakeitimas 92

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 41 dalies antros pastraipos d a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

da) atsižvelgti į darbo rinkos pokyčius ir plėtoti su ekologiška ekonomika susijusių profesijų mokymo programas;

Pakeitimas 93

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 41 dalies antros pastraipos d b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

db) aktyviau siekti, kad žaliojo pirkimo kriterijai būtų taikomi bent 50 % viešųjų konkursų, ir sukurti Sąjungos įmonių savanorišką žaliųjų vartotojų tinklą;

Pakeitimas 94

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 41 dalies antros pastraipos e punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

e) visiškai įgyvendinti ES atliekų tvarkymo teisės aktus. Tam reikės laikytis atliekų hierarchijos ir veiksmingai naudoti rinkos priemonės bei priemonės, skirtas **užtikrinti, kad pamažu būtų veiksmingai atsisakyta atliekų šalinimo sąvartynuose, energijos gavybai būtų naudojamos tik perdirbti netinkamos medžiagos, perdirbtos atliekos būtų naudojamos kaip svarbus ir patikimas ES žaliavų šaltinis, pavojingos atliekos būtų saugiai tvarkomos ir jų susidarytų mažiau**, būtų užkirstas kelias neteisėtam atliekų pervežimui ir ES vidaus rinkoje būtų pašalintos kliūtys užsiimti aplinkai nekenksminga perdirbimo veikla;

e) visiškai įgyvendinti **ir stiprinti** ES atliekų tvarkymo teisės aktus, **taip pat** užtikrinti, **kad beveik neliktų atliekų**. Tam reikės laikytis atliekų hierarchijos **pagal Pagrindų direktyvą dėl atliekų** ir veiksmingai naudoti rinkos priemonės bei priemonės, **skirtas sumažinti atliekų susidarymą, skatinti pakartotinį naudojimą, užtikrinti kokybišką perdirbimą ir medžiagų ciklus, kuriuose nenaudojamos toksinės medžiagos, kad atliekos galėtų būti naudojamos kaip svarbus ir patikimas ES žaliavų šaltinis; ir užtikrinti kokybiška šaltinių atskyrimo sistema, energijos gamybai būtų naudojamos tik perdirbti ir kompostuoti netinkamos medžiagos ir biologiškai neskaidžios medžiagos; palaipsniui**

atsisakyta perdirbamų, degių ir kompostuoti tinkamų atliekų šalinimo sąvartynuose, išskyrus tam tikras pavojingas atliekas, kaip šalinimas sąvartynuose būtų saugiausias tvarkymo metodas, ir pavojingų atliekų susidarymas būtų gerokai sumažintas ir kitaip saugiai valdomas. Būtų sunaikintas neteisėtas atliekų pervežimas (įskaitant griežtesnės kontrolės naudojimą) ir ES vidaus rinkoje būtų pašalintos kliūtys užsiimti aplinkai nekenksminga perdirbimo veikla. Tuo tikslu reikės atlikti sistemingą Sąjungos atliekų tvarkymo politikos peržiūrą atsižvelgiant į tikslą siekti žiedinės ekonomikos ir nustatyti plataus užmojo perdirbimo ir prevencijos tikslus; Konkrečiai informuojant piliečius siekiama ugdyti jų sąmoningumą ir atsakomybę, kad būtų sumažinta tarša ir kovojama su nepilietiškumu aplinkos srityje. Šios konkrečius piliečių informavimo pastangos turi taip pat padėti piliečiams suprasti buitinių atliekų rūšiavimo ir rinkimo taisykles, kurios turėtų būti geriau pritaikytos prie vartotojų poreikių ir kad vartotojai būtų skatinami rūšiuoti atliekas;

Pakeitimas 95
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 41 dalies antros pastraipos e a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ea) parengti naują teisinę priemonę, kurią taikant būtų efektyviau naudojami riboti biomasės ištekliai remiantis visų turimų išteklių įvertinimu, nustatytas pakopinio naudojimo principas ir paramos priemonės ir kuri užtikrins, kad bet kuriame sektoriuje būtų naudojami tik tokie biomasės kiekiai, kuriuos gali tvariai užtikrinti ekosistemos;

Pakeitimas 96

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 41 dalies antros pastraipos f punktas

Komisijos siūlomas tekstas

f) didinti vandens naudojimo efektyvumą nustatant tikslus upių baseinų lygmeniu *ir* naudojant rinkos mechanizmus, tokius kaip vandens kainų nustatymas.

Pakeitimas

f) didinti vandens naudojimo efektyvumą nustatant *ir kontroliuojant* tikslus upių baseinų lygmeniu, *nustatant išvalytų nuotekų naudojimo taisykles* ir naudojant rinkos mechanizmus, tokius kaip vandens kainų nustatymas, *kaip numatyta Vandens pagrindų direktyvos 9 straipsnyje, taip pat tobulinant žinias, valdymą ir investavimą ir užtikrinant vandens problemų įtraukimą į kitas politikos sritis;*

Pakeitimas 97

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 41 dalies antros pastraipos f a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

fa) parengti ir įgyvendinti Sąjungos veiksmų planą, siekiant įvertinti ir sumažinti poveikį, kurį daro produktų ir žaliavų, galinčių prisidėti prie miškų naikinimo ir miškų alinimo už Sąjungos ribų, vartojimas Sąjungoje.

Pakeitimas 98

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 42 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

42. ES aplinkos teisės aktai turėjo didelį teigiamą poveikį visuomenės sveikatai ir gerovei. Tačiau vandens bei oro tarša *ir* cheminės medžiagos ir toliau minimos tarp aplinkos problemų, keliančių didžiausią ES plačiosios visuomenės susirūpinimą. Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) vertinimu, aplinkos stresoriai sukelia 15–20 % visų mirties atvejų 53 Europos

Pakeitimas

42. ES aplinkos teisės aktai turėjo didelį teigiamą poveikį visuomenės sveikatai ir gerovei. Tačiau vandens bei oro tarša, cheminės medžiagos *ir akustinė tarša* ir toliau minimos tarp aplinkos problemų, keliančių didžiausią ES plačiosios visuomenės susirūpinimą. Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) vertinimu, aplinkos stresoriai sukelia 15–20 % visų

šalyse. EBPO duomenimis, iki 2050 m. miestų oro tarša veikiausiai bus pagrindinis mirtį sukeliantis aplinkos veiksnys pasaulyje.

mirties atvejų 53 Europos šalyse. EBPO duomenimis, iki 2050 m. miestų oro tarša veikiausiai bus pagrindinis mirtį sukeliantis aplinkos veiksnys pasaulyje.

Pakeitimas 99 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

Priedo 44 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

44. Galimybės naudotis pakankamai geros kokybės vandeniu vis dar nepakankamos tam tikrose ES kaimo vietovėse; gera Europos maudyklų vandens kokybė būtų naudinga tiek žmonių sveikatai, tiek ES turizmo sektoriui. Iš dalies dėl hidrologinio ciklo pokyčių ir žemės naudojimo paskirties keitimo žmonių sveikatą ir ekonominę veiklą vis dažniau neigiamai veikia potvyniai.

Pakeitimas

44. Galimybės naudotis pakankamai geros kokybės vandeniu vis dar nepakankamos tam tikrose ES kaimo vietovėse; gera Europos maudyklų vandens kokybė būtų naudinga tiek žmonių sveikatai, tiek ES turizmo sektoriui. Iš dalies dėl hidrologinio ciklo pokyčių ir žemės naudojimo paskirties keitimo žmonių sveikatą ir ekonominę veiklą vis dažniau neigiamai veikia potvyniai. ***Siekiant padėti užtikrinti Sąjungos vandens teisės aktų laikymąsi, reikia imtis priemonių natūraliems upių krantams atkurti ir miškui šalia jų atsodinti.***

Pakeitimas 100 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

Priedo 48 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

48. Horizontaliaisiais cheminių medžiagų teisės aktais (REACH ir Klasifikavimo, ženklavimo ir pakavimo reglamentais) numatoma pagrindinė žmonių sveikatos ir aplinkos apsauga ir skatinama taikyti naujai kuriamus bandymų, kuriuose nenaudojami gyvūnai, metodus. Tačiau vis dar yra neaiškumų dėl skirtingų cheminių medžiagų (mišinių) sudėtinio poveikio, taip pat nanomedžiagų, cheminių medžiagų, kurios gali trikdyti endokrininę (hormonų) sistemą (endokrininę sistemą ardančių medžiagų) ir produktuose esančių cheminių medžiagų poveikio žmonių

Pakeitimas

48. Horizontaliaisiais cheminių medžiagų teisės aktais (REACH ir Klasifikavimo, ženklavimo ir pakavimo reglamentais) numatoma pagrindinė žmonių sveikatos ir aplinkos apsauga ir skatinama taikyti naujai kuriamus bandymų, kuriuose nenaudojami gyvūnai, metodus. Tačiau vis dar yra neaiškumų dėl skirtingų cheminių medžiagų (mišinių) sudėtinio poveikio, taip pat nanomedžiagų, cheminių medžiagų, kurios gali trikdyti endokrininę (hormonų) sistemą (endokrininę sistemą ardančių medžiagų) ir produktuose esančių cheminių medžiagų ***bandro*** poveikio

sveikatai ir aplinkai. Pastaraisiais metais gauta daugiau informacijos apie poreikį imtis veiksmų ir spręsti šias problemas, ypač jei ES nori pasiekti 2002 m. aukščiausiojo lygio susitikime tvaraus vystymosi klausimais sutartą ir aukščiausiojo lygio susitikime Rio+20 patvirtintą tikslą – iki 2020 m. užtikrinti, kad **reikšmingas neigiamas** cheminių medžiagų **poveikis** žmonių sveikatai ir aplinkai būtų kuo mažesnis, ir veiksmingai, produktyviai, nuosekliai ir koordinuotai reaguoti į naujas ir naujai kylančias problemas ir iššūkius. ES toliau kurs ir taikys metodus, kuriais siekiama spręsti cheminių medžiagų sudėtinio poveikio ir saugos problemas, susijusias su endokrininę sistemą ardančiomis medžiagomis, ir nustatys visapusišką metodą, kurio tikslas – kuo labiau sumažinti neigiamą pavojingų medžiagų, įskaitant produktuose esančias chemines medžiagas, poveikį ir kuris bus pagrįstas išsamia cheminių medžiagų poveikio ir toksiškumo žinių baze. Nanomedžiagų sauga ir tvarus valdymas bus užtikrinti taikant išsamų metodą, apimančią rizikos vertinimą ir valdymą, informacijos teikimą ir stebėjimą. Taikant visus šiuos metodus bus sukaupta daugiau informacijos apie chemines medžiagas ir bus užtikrinama nuspėjama sistema, kuri skatins kurti tvaresnius sprendimus.

žmonių sveikatai ir aplinkai. Pastaraisiais metais gauta daugiau informacijos apie poreikį imtis veiksmų ir spręsti šias problemas, ypač jei ES nori pasiekti 2002 m. aukščiausiojo lygio susitikime tvaraus vystymosi klausimais sutartą ir aukščiausiojo lygio susitikime Rio+20 patvirtintą tikslą – iki 2020 m. užtikrinti, kad cheminių medžiagų **poveikis** žmonių sveikatai ir aplinkai būtų kuo mažesnis, ir veiksmingai, produktyviai, nuosekliai ir koordinuotai reaguoti į naujas ir naujai kylančias problemas ir iššūkius. ES toliau kurs ir taikys metodus, **įskaitant nuostatas dėl pramonės**, kuriais siekiama spręsti cheminių medžiagų sudėtinio poveikio ir saugos problemas, susijusias su endokrininę sistemą ardančiomis medžiagomis, ir **visuose susijusiuose Sąjungos teisės aktuose** nustatys visapusišką metodą, kurio tikslas – kuo labiau sumažinti neigiamą pavojingų medžiagų, įskaitant produktuose esančias chemines medžiagas, poveikį ir kuris bus pagrįstas išsamia cheminių medžiagų poveikio ir toksiškumo žinių baze **atsižvelgiant į atsargumo principą visu pirma apsaugoti nuo poveikio pažeidžiamas grupes**. Nanomedžiagų sauga ir tvarus valdymas bus užtikrinti taikant išsamų metodą, apimančią rizikos vertinimą ir valdymą, informacijos teikimą ir stebėjimą. Taikant visus šiuos metodus bus sukaupta daugiau informacijos apie chemines medžiagas ir bus užtikrinama nuspėjama sistema, kuri skatins kurti tvaresnius sprendimus.

Pakeitimas 101 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

Priedo 49 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

49. Auganti biologinių produktų, biologinių cheminių medžiagų ir biologinių medžiagų rinka gali pasiūlyti tam tikrų privalumų, kaip antai mažesnis išmetamųjų

Pakeitimas

49. Auganti biologinių produktų, biologinių cheminių medžiagų ir biologinių medžiagų rinka gali pasiūlyti tam tikrų privalumų, kaip antai mažesnis išmetamųjų

ŠESD kiekis ir naujos rinkos galimybės, tačiau reikia pasirūpinti, kad visas šių produktų gyvavimo ciklas būtų tvarus ir nebūtų skatinama konkurencija dėl žemės arba didinamas išmetamųjų teršalų kiekis.

ŠESD kiekis ir naujos rinkos galimybės, tačiau reikia pasirūpinti, kad visas šių produktų gyvavimo ciklas būtų tvarus ir nebūtų skatinama konkurencija dėl žemės **ir vandens** arba didinamas išmetamųjų teršalų kiekis.

Pakeitimas 102

Pasiūlymas dėl sprendimo Priedo 51 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

51. Be to, ekologinio atsparumo ir atsparumo klimato kaitai stiprinimo priemonės, kaip antai ekosistemų atkūrimas ir žalioji infrastruktūra, gali duoti didelės socialinės ir ekonominės naudos, įskaitant naudą visuomenės sveikatai. Sinergiją ir galimus kompromisus tarp klimato ir kitų aplinkos tikslų, tokių kaip oro kokybė, būtina tinkamai valdyti. Pavyzdžiui, dėl klimato kaitos ar tiekimo saugumo sumetimų pakeitus naudojamo kuro rūšį, gali labai padidėti išmetamų kietųjų dalelių ir pavojingų medžiagų kiekis.

Pakeitimas

51. Be to, ekologinio atsparumo ir atsparumo klimato kaitai stiprinimo priemonės, kaip antai ekosistemų atkūrimas ir žalioji **bei mėlynoji** infrastruktūra, gali duoti didelės socialinės ir ekonominės naudos, įskaitant naudą visuomenės sveikatai. Sinergiją ir galimus kompromisus tarp klimato ir kitų aplinkos tikslų, tokių kaip oro kokybė, būtina tinkamai valdyti. Pavyzdžiui, dėl klimato kaitos ar tiekimo saugumo sumetimų pakeitus naudojamo kuro rūšį, gali labai padidėti išmetamų kietųjų dalelių ir pavojingų medžiagų kiekis.

Pagrindimas

Žaliosios ir mėlynosios infrastruktūros sąvoka apibūdinamas tinklas, kurį sudaro tęstiniai ekologiniai žemės ir vandens plotai. Ši sąvoka – tai priemonė tvariai planuoti teritoriją, ji padeda išsaugoti tinkamą natūralių buveinių bei rūšių būklę ir tinkamą ekologinę vandens telkinių būklę. Ši ekologinio tinklo sąvoka įtraukta į Aičio 2011–2020 m. biologinės įvairovės tikslus (11 tikslas).

Pakeitimas 103

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 52 dalies pirmos pastraipos a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) labai pagerėtų ES oro kokybė;

Pakeitimas

a) ES **patalpų ir lauko** oro kokybė labai pagerėtų ir **pasiektų PSO rekomenduojamus lygius pagal PSO gaires;**

Pakeitimas 104
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 52 dalies pirmos pastraipos a a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

aa) įgyvendinti Transporto baltojoje knygoje nurodytas iniciatyvas, visų pirma toliau internalizuojant išorės sąnaudas;

Pagrindimas

Pastaroji formuluotė yra tiesioginė citata iš Efektyvaus išteklių naudojimo plano COM(2011) 571 final, 19 psl.

Pakeitimas 105
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 52 dalies pirmos pastraipos b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

b) ES būtų gerokai sumažinta akustinė tarša;

b) ES būtų gerokai, **iki PSO rekomenduojamo lygio** sumažinta akustinė tarša;

Pakeitimas 106
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 52 dalies pirmos pastraipos d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

d) būtų veiksmingai sprendžiamos cheminių medžiagų sudėtinio poveikio ir saugos, susijusios su endokrininę sistemą ardančiomis medžiagomis, problemos ir **būtų** vertinama bei kuo labiau mažinama rizika aplinkai ir sveikatai, susijusi su pavojingų medžiagų, įskaitant produktuose esančias chemines medžiagas, naudojimu;

d) **atitinkamuose Sąjungos teisės aktuose** būtų veiksmingai sprendžiamos cheminių medžiagų sudėtinio poveikio ir saugos, susijusios su endokrininę sistemą ardančiomis medžiagomis, problemos ir **būtų** vertinama bei kuo labiau mažinama rizika aplinkai ir sveikatai, susijusi su pavojingų medžiagų, įskaitant produktuose esančias chemines medžiagas, naudojimu; **Nustatomi ilgalaikiai veiksmai siekiant netoksiškos aplinkos tikslo;**

Pakeitimas 107
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 52 dalies pirmos pastraipos f punktas

Komisijos siūlomas tekstas

f) būtų daroma aiški pažanga prisitaikant prie klimato kaitos poveikio.

Pakeitimas

f) būtų daroma aiški pažanga **užkertant kelią** klimato kaitos poveikiui ir prisitaikant prie jo;

Pakeitimas 108
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 52 dalies antros pastraipos -a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

-a) įgyvendinti Transporto baltojoje knygoje nurodytas iniciatyvas, visų pirma toliau internalizuojant išorės sąnaudas;

Pakeitimas 109
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 52 dalies antros pastraipos a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) įgyvendinti atnaujintą ES oro kokybės politiką, suderintą su naujausiomis mokslo žiniomis, ir kovos su oro tarša jos susidarymo šaltinyje priemonės;

Pakeitimas

a) įgyvendinti atnaujintą ES oro kokybės politiką, suderintą su naujausiomis mokslo žiniomis, **ir parengti Sąjungos patalpų oro kokybės strategiją** ir kovos su oro tarša jos susidarymo šaltinyje priemonės;

Pakeitimas 110

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 52 dalies antros pastraipos c a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ca) toliau įgyvendinti REACH, siekiant stabilumo bei nuspėjamumo ir mažinant MVĮ patiriamą administracinę bei finansinę našta, kad būtų užtikrinta aukšto lygio žmonių sveikatos ir aplinkos

apsauga, laisvas cheminių medžiagų judėjimas vidaus rinkoje ir Sąjungos įmonių konkurencingumo didinimas bei inovacijų diegimo gerinimas¹;

---

¹ 2013 m. vasario 5 d. bendroji REACH ataskaita pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 (REACH reglamento) 117 straipsnio 4 dalį ir Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 (CLP reglamento) 46 straipsnio 2 dalį, taip pat tam tikrų REACH reglamento nuostatų persvarstymas pagal šio reglamento 75 straipsnio 2 dalį ir 138 straipsnio 2, 3 bei 6 dalis.

Pakeitimas 111

Pasiūlymas dėl sprendimo Priedo 52 dalies antros pastraipos d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) parengti ES netoksiškos aplinkos strategiją, kuri būtų pagrįsta išsamia cheminių medžiagų poveikio ir toksiškumo žinių baze **ir** skatintų **kurti** tvarius pakaitalus;

Pakeitimas

d) **iki 2018 m.** parengti ES netoksiškos aplinkos strategiją, **grindžiamą horizontaliomis priemonėmis, kurių turi būti imtasi siekiant užtikrinti: 1) nanomedžiagų ir panašių pažangiųjų medžiagų saugą; 2) endokrininę sistemą ardančių medžiagų poveikio sumažinimą; 3) tinkamus reguliavimo metodus siekiant spręsti cheminių medžiagų sudėtinio poveikio problemą ir 4) cheminių medžiagų, esančių produktuose, įskaitant, be kita ko, importuojamus produktus, poveikio sumažinimą siekiant skatinti medžiagų ciklus, kuriuose nenaudojamos toksinės medžiagos, ir sumažinti sąlytį su kenksmingomis medžiagomis patalpose. Ši strategija turėtų būti pagrįsta išsamia cheminių medžiagų poveikio ir toksiškumo žinių baze, kurią pageidautina, kai įmanoma, gauti naudojantis metodais, alternatyviais bandymams su gyvūnais ir kuri pagreitintų veiksmingą sprendimų priėmimą ir skatintų inovacijas saugių ir tvarių pakaitalų kūrimą;**

Pakeitimas 112

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 52 dalies antros pastraipos d a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

da) Sąjungos lygmeniu standartizuoti mokslinių tyrimų protokolus ir vertinimo kriterijus, susijusius su aplinkos ir žmogaus biologiniu stebėjimu, kad ši priemonė būtų kuo geriau naudojama atliekant bendrą aplinkos kokybės ir Sąjungos piliečių sveikatos būklės vertinimą;

Pakeitimas 113

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 54 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

54. Užtikrinus, kad ES aplinkos teisės aktai iš tikrųjų būtų įgyvendinti, nauda būtų trejopa: sukurtos vienodos sąlygos ekonominės veiklos vykdytojams bendrojoje rinkoje, skatinamos inovacijos ir Europos bendrovės daugelyje sektorių įgytų pradininkų pranašumą. Priešingu atveju išlaidos, susijusios su teisės aktų nevykdymu, būtų didelės – pagal apytikslius skaičiavimus jos sudarytų maždaug 50 mlrd. EUR per metus, įskaitant su pažeidimų bylomis susijusias išlaidas. ***Vien 2009 m. buvo nagrinėjama 451 pažeidimų byla dėl ES aplinkos teisės aktų pažeidimų.*** Komisija taip pat gauna daug skundų tiesiogiai iš ES piliečių; daugelį iš jų būtų galima geriau išnagrinėti valstybių narių ar vietos lygmeniu.

54. Užtikrinus, kad ES aplinkos teisės aktai iš tikrųjų būtų įgyvendinti, nauda būtų trejopa: sukurtos vienodos sąlygos ekonominės veiklos vykdytojams bendrojoje rinkoje, skatinamos inovacijos ir Europos bendrovės daugelyje sektorių įgytų pradininkų pranašumą. Priešingu atveju išlaidos, susijusios su teisės aktų nevykdymu, būtų didelės – pagal apytikslius skaičiavimus jos sudarytų maždaug 50 mlrd. EUR per metus, įskaitant su pažeidimų bylomis susijusias išlaidas. ***2011 m. Sąjungoje daugiausia Sąjungos teisės pažeidimų (299) buvo nustatyta aplinkos srityje, t. y. 17 proc. visų pažeidimų, ir buvo pradėta 114 naujų pažeidimo nagrinėjimo procedūrų.*** Komisija taip pat gauna daug skundų tiesiogiai iš ES piliečių; daugelį iš jų būtų galima geriau išnagrinėti valstybių narių ar vietos lygmeniu.

Pagrindimas

Skaičiai paimti iš 29-osios metinės ES teisės taikymo kontrolės ataskaitos (2011 m.) (COM(2012) 714),

Pakeitimas 114 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

Priedo 55 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

55. Todėl geresnis ES aplinkos acquis įgyvendinimas valstybių narių lygmeniu bus vienas iš pagrindinių prioritetų kelerius ateinančius metus. Valstybėse narėse yra didelių teisės aktų įgyvendinimo skirtumų. Reikia pasirūpinti, kad aplinkos teisės aktų įgyvendinimo proceso dalyviai nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis turėtų žinių ir gebėjimą užtikrinti, kad šie teisės aktai duotų daugiau naudos.

Pakeitimas

55. Todėl geresnis ES aplinkos acquis įgyvendinimas valstybių narių lygmeniu bus vienas iš pagrindinių prioritetų kelerius ateinančius metus. Valstybėse narėse yra didelių teisės aktų įgyvendinimo skirtumų. Reikia pasirūpinti, kad aplinkos teisės aktų įgyvendinimo proceso dalyviai **Sajungos**, nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis turėtų žinių, **priemonių** ir gebėjimą užtikrinti, kad šie teisės aktai duotų daugiau naudos.

Pakeitimas 115

Pasiūlymas dėl sprendimo **Priedo 57 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

57. Pirma, bus tobulinamas žinių apie įgyvendinimą surinkimo ir sklaidos būdas, siekiant padėti plačiajai visuomenei ir aplinkos srities profesionalams gerai suprasti, kaip nacionalinės ir vietos administracijos įgyvendina Sąjungos įpareigojimus. Atskirų valstybių narių įgyvendinimo problemoms spręsti bus numatyta tikslinė parama – panašus konkretiems poreikiams pritaikytas metodas naudojamas Europos semestro procese. Pavyzdžiui, bus parengti Komisijos ir atskirų valstybių narių partnerystės įgyvendinimo susitarimai, kuriais bus siekiama spręsti tokius klausimus kaip, pavyzdžiui, kur galima gauti finansinę paramą teisės aktams

Pakeitimas

57. Pirma, bus tobulinamas žinių apie įgyvendinimą surinkimo ir sklaidos būdas, siekiant padėti plačiajai visuomenei ir aplinkos srities profesionalams gerai suprasti, kaip nacionalinės ir vietos administracijos įgyvendina Sąjungos įpareigojimus. Atskirų valstybių narių įgyvendinimo problemoms spręsti bus numatyta tikslinė parama – panašus konkretiems poreikiams pritaikytas metodas naudojamas Europos semestro procese. Pavyzdžiui, bus parengti Komisijos ir atskirų valstybių narių partnerystės įgyvendinimo susitarimai, kuriais bus siekiama spręsti tokius klausimus kaip, pavyzdžiui, kur galima gauti finansinę paramą teisės aktams

įgyvendinti ir geresnes informacines sistemas pažangai stebėti.

įgyvendinti ir geresnes informacines sistemas pažangai stebėti. *Siekiant didinti šių veiksmų efektyvumą, į juos galima įtraukti vietos ir regionų valdžios institucijas, pavyzdžiui, pagal trišalius partnerystės susitarimus, laikantis kiekvienos valstybės narės administracinės sistemos. Regionų komiteto ir Europos Komisijos įdiegta techninė bendradarbiavimo aplinkos srityje platforma padės palaikyti dialogą ir keistis informacija, siekiant geriau įgyvendinti teisės aktus vietos lygmenyje.*

Pakeitimas 116 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

Priedo 59 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

59. Trečia, bus gerinami skundų dėl ES aplinkos teisės aktų įgyvendinimo nagrinėjimo ir padėties ištaisymo nacionaliniu lygmeniu būdai.

Pakeitimas

59. Trečia, bus gerinami skundų dėl ES aplinkos teisės aktų įgyvendinimo nagrinėjimo ir padėties ištaisymo nacionaliniu lygmeniu būdai *ir užtikrintas didesnis jų skaidrumas bei galimybės jais naudotis.*

Pakeitimas 117 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

Priedo 60 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

60. Ketvirta, ES piliečiai turės **geresnes** galimybes kreiptis į teismą dėl aplinkos klausimų ir gauti veiksmingą teisinę apsaugą, laikantis tarptautinių sutarčių ir atsižvelgiant į pokyčius dėl Lisabonos sutarties įsigaliojimo ir naujausios Europos Teisingumo Teismo praktikos. Kaip alternatyva bylinėjimuisi taip pat bus skatinamas neteisminis konfliktų sprendimas.

Pakeitimas

60. Ketvirta, ES piliečiai turės galimybes kreiptis į teismą dėl aplinkos klausimų ir gauti veiksmingą teisinę apsaugą, laikantis **Orchuso konvencijos ir kitų** tarptautinių sutarčių ir atsižvelgiant į pokyčius dėl Lisabonos sutarties įsigaliojimo ir naujausios Europos Teisingumo Teismo praktikos. Kaip alternatyva bylinėjimuisi taip pat bus skatinamas neteisminis konfliktų sprendimas.

Pagrindimas

Kad būtų užtikrinta galimybė kreiptis į teismą, visi Orchuso konvencijos ramsčiai turi būti įtraukti į Sąjungos aplinkos politikos acquis. Tai atitinka 2012 m. birželio 11 d. Tarybos išvadas.

Pakeitimas 118

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 63 dalies pirmos pastraipos a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) ES piliečiai turėtų galimybę naudotis aiškia informacija, iš kurios būtų matyti, kaip įgyvendinami ES aplinkos teisės aktai;

Pakeitimas

a) ***būtų visapusiškai įgyvendinta Orchuso konvencija ir užtikrinta, kad ES piliečiai turėtų galimybę naudotis aiškia informacija, iš kurios būtų matyti, kaip įgyvendinami ES aplinkos teisės aktai, galėtų dalyvauti priimant tam tikrus sprendimus aplinkos apsaugos klausimais ir turėtų teisę kreiptis į teismą;***

Pagrindimas

Pagal 2012 m. birželio 11 d. Tarybos išvadas Orchuso konvencija turėtų būti visapusiškai įgyvendinta, kad piliečiai turėtų teisę kreiptis į teismą aplinkos apsaugos klausimais.

Pakeitimas 119

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 63 dalies pirmos pastraipos c a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

ca) būtų įgyvendintas reikalavimas dėl nacionalinio lygmens reguliavimo institucijų nepriklausomumo siekiant užtikrinti Sąjungos aplinkos apsaugos teisės vykdymą;

Pakeitimas

Pagrindimas

Įvairiuose ES direktyvose dėl vidaus rinkos ir pagal Europos Teisingumo Teismo Teismo praktiką buvo reikalaujama, kad valstybės narės užtikrintų reguliavimo institucijų nepriklausomumą ir užtikrintų, kad jos vykdytų savo įgaliojimus nešališkai ir skaidriai. Pvz., žiūrėti Direktyvos 2009/73/EB 39 straipsnio 4 dalį. Tokie pat reikalavimai dėl reguliavimo institucijų turėtų būti taikomi nacionaliniu lygmeniu užtikrinant ES aplinkos apsaugos teisės aktų vykdymą.

Pakeitimas 120
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 63 dalies pirmos pastraipos d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) būtų stiprinamas piliečių pasitikėjimas ES aplinkos teisės aktais;

Pakeitimas

d) būtų stiprinamas piliečių pasitikėjimas ES aplinkos teisės aktais ***ir jų vykdymu bei glaudesnis piliečių įtraukimas į su aplinka susijusių klausimų sprendimą;***

Pakeitimas 121

Pasiūlymas dėl sprendimo
Priedo 63 dalies antros pastraipos b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) sudaryti valstybių narių ir Komisijos partnerystės įgyvendinimo susitarimus;

Pakeitimas

b) sudaryti ***savanoriškus ir skaidrius*** valstybių narių ir Komisijos partnerystės įgyvendinimo susitarimus ***ir įtraukti vietas ir regionines valdžios institucijas siekiant padėti valstybėms narėms užkirsti kelią problemoms arba spręsti kilusias problemas;***

Pakeitimas 122

Pasiūlymas dėl sprendimo
Priedo 63 dalies antros pastraipos c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) privalomus veiksmingos valstybių narių patikros ir priežiūros kriterijus taikyti didesnei daliai ES aplinkos teisės aktų ir numatyti papildomą pajėgumą ES lygmeniu imtis veiksmų tokiose situacijose, kai yra pagrįstų priežasčių nerimauti, ***numatant paramą*** profesionalų tinklams;

Pakeitimas

c) ***skatinti valstybes nares racionalizuoti esamus patikros pajėgumus ir stiprinti IMPEL tinklą;*** užtikrinti, kad privalomi veiksmingos valstybių narių patikros ir priežiūros kriterijai būtų taikomi didesnei daliai ES aplinkos teisės aktų, ir numatyti papildomą pajėgumą ES lygmeniu imtis veiksmų tokiose situacijose, kai yra pagrįstų priežasčių nerimauti;

Pakeitimas 123
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 63 dalies antros pastraipos e punktas

Komisijos siūlomas tekstas

e) užtikrinti, kad nacionalinės nuostatos dėl teisės kreiptis į teismą atitiktų Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką ir skatintų konfliktus spręsti neteismine tvarka, siekiant rasti *taikius* konfliktų sprendimus aplinkos srityje.

Pakeitimas

e) užtikrinti, kad nacionalinės nuostatos dėl teisės kreiptis į teismą atitiktų Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką ir skatintų konfliktus spręsti neteismine tvarka, siekiant rasti *veiksmingus* konfliktų sprendimus aplinkos srityje.

Pakeitimas 124
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 5 prioritetinis tikslas

Komisijos siūlomas tekstas

5 prioritetinis tikslas: tobulinti aplinkos politikos faktinių duomenų bazę

Pakeitimas

5 prioritetinis tikslas: tobulinti aplinkos politikos *žinių ir* faktinių duomenų bazę

Pakeitimas 125
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 64 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

64. ES aplinkos politikos faktiniai duomenys grindžiami aplinkos stebėseną, duomenimis, rodikliais ir vertinimais, susijusiais su ES teisės aktų įgyvendinimu, taip pat oficialiais moksliniais tyrimais ir piliečių mokslinėmis iniciatyvomis. Padaryta didelė pažanga tobulinant šią faktinių duomenų bazę, didinant informuotumą ir politikos formuotojų ir visuomenės pasitikėjimą faktiniais duomenimis pagrįstu požiūriu į politikos formavimą, padedant jiems geriau suprasti sudėtingus aplinkos ir socialinius uždavinius.

Pakeitimas

64. ES aplinkos politikos faktiniai duomenys grindžiami aplinkos stebėseną, duomenimis, rodikliais ir vertinimais, susijusiais su ES teisės aktų įgyvendinimu, taip pat oficialiais moksliniais tyrimais ir piliečių mokslinėmis iniciatyvomis. Padaryta didelė pažanga tobulinant *šių žinių ir* faktinių duomenų bazę, didinant informuotumą ir politikos formuotojų ir visuomenės pasitikėjimą faktiniais duomenimis pagrįstu požiūriu į politikos formavimą, padedant jiems geriau suprasti sudėtingus aplinkos ir socialinius uždavinius.

Pakeitimas 126

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 65 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

65. ES ir tarptautiniu mastu reikėtų imtis veiksmų siekiant toliau stiprinti ir tobulinti mokslo ir politikos sąveiką aplinkos srityje, pavyzdžiui, paskiriant vyriausiuosius mokslinius patarėjus, kaip jau padarė Komisija ir kai kurios valstybės narės.

Pakeitimas

65. ES ir tarptautiniu mastu reikėtų imtis veiksmų siekiant toliau stiprinti ir tobulinti mokslo ir politikos sąveiką aplinkos srityje, pavyzdžiui, ***tobulinant nacionalinių aplinkos agentūrų, Europos aplinkos agentūros (EAA) ir Europos aplinkos informacijos ir stebėjimo tinklo (EIONET) šiuo metu vykdomus darbus, taip pat*** paskiriant vyriausiuosius mokslinius patarėjus, kaip jau padarė Komisija ir kai kurios valstybės narės. Be to, svarbu, kad Sąjunga aktyviai prisidėtų prie tarpvyriausybines mokslinės biologinės įvairovės ir ekosistemų platformos (IPBES) veiklos, kai taps jos visateise nare, kad valdant biologinę įvairovę būtų palaikomi ryšiai vietos, regionų ir tarptautiniu mastu.

Pakeitimas 127

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 66 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

66. Tačiau atsižvelgiant į pastarojo meto pokyčių tempą ir netikrumą dėl tikėtinų ateities tendencijų būtina imtis tolesnių veiksmų šiai faktinių duomenų bazei prižiūrėti ir stiprinti, siekiant užtikrinti, kad ES politika ir toliau būtų formuojama remiantis patikimais duomenimis apie aplinkos būklę, galimybes imtis priemonių ir jų pasekmes.

Pakeitimas

66. Tačiau atsižvelgiant į pastarojo meto pokyčių tempą ir netikrumą dėl tikėtinų ateities tendencijų būtina imtis tolesnių veiksmų ***šiai žinių ir*** faktinių duomenų bazei prižiūrėti ir stiprinti, siekiant užtikrinti, kad ES politika ir toliau būtų formuojama remiantis patikimais duomenimis apie aplinkos būklę, galimybes imtis priemonių ir jų pasekmes.

Pakeitimas 128

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 68 dalis

68. Toliau įgyvendinant Bendros informacijos apie aplinką sistemos principą „gamink kartą, naudok dažnai“ ir bendrus erdvinės informacijos gavimo ir lyginimo metodus bei standartus pagal INSPIRE ir **GMES**⁶⁵ sistemas, bus lengviau išvengti pastangų dubliavimo ir nereikalingos administracinės naštos valdžios institucijoms, to padės siekti ir pastangos racionalizuoti skirtinguose teisės aktuose nustatytus ataskaitų teikimo įpareigojimus. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad planų, programų ir projektų poveikio aplinkai vertinimo tikslais surinkta informacija (pvz., atliekant poveikio aplinkai vertinimą arba strateginį aplinkos vertinimą) būtų geriau prieinama visuomenei.

Pakeitimas 129 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

Priedo 69 dalies įžanginė dalis

69. Žinių spragos vis dar didelės, kai kurios iš jų yra svarbios šios programos prioritetiniams tikslams. Todėl norint užpildyti šias spragas būtina investuoti į mokslinius tyrimus, siekiant užtikrinti, kad valdžios institucijos ir įmonės turėtų tvirtą **pagrindą priimti sprendimus**, kurie aiškiai **atspindėtų** realią socialinę, ekonominę ir aplinkos naudą ir sąnaudas. Akivaizdžios keturios spragos:

Pakeitimas 130 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

Priedo 69 dalies antra įtrauka

68. Toliau įgyvendinant Bendros informacijos apie aplinką sistemos principą „gamink kartą, naudok dažnai“ ir bendrus erdvinės informacijos gavimo ir lyginimo metodus bei standartus pagal INSPIRE ir **Copernicus (anksčiau žinomą kaip GMES) sistemas, taip pat kitas Europos informacijos apie aplinką** sistemas (**pvz., BISE ir WISE**) ir bus lengviau išvengti pastangų dubliavimo ir nereikalingos administracinės naštos valdžios institucijoms, to padės siekti ir pastangos racionalizuoti skirtinguose teisės aktuose nustatytus ataskaitų teikimo įpareigojimus. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad planų, programų ir projektų poveikio aplinkai vertinimo tikslais surinkta informacija (pvz., atliekant poveikio aplinkai vertinimą arba strateginį aplinkos vertinimą) būtų geriau prieinama visuomenei.

69. Žinių spragos vis dar didelės, kai kurios iš jų yra svarbios šios programos prioritetiniams tikslams. Todėl norint užpildyti šias spragas būtina investuoti į mokslinius tyrimus, siekiant užtikrinti, kad valdžios institucijos ir įmonės turėtų tvirtą **naujausių mokslinių žinių**, kurios aiškiai **atspindėtų** realią socialinę, ekonominę ir aplinkos naudą ir sąnaudas. Akivaizdžios keturios spragos:

Komisijos siūlomas tekstas

– Pereinant prie integracinės ekologiškos ekonomikos, būtina gerai apsvarstyti socialinių ekonominių ir aplinkos veiksnių sąveiką. Jei daugiau žinotume apie tvaraus vartojimo ir gamybos modelius ir geriau suprastume, kaip tiksliau įvertinti veiksnių ar neveikimo kainą, kaip atskirų asmenų ir visos visuomenės elgsenos pokyčiai padeda siekti užsibrėžtų aplinkos rezultatų ir kaip Europos aplinką veikia pasaulinės tendencijos, tai gali padėti tiksliau nukreipti politikos iniciatyvas tokia linkme, kad būtų didinamas išteklių naudojimo efektyvumas ir mažinama apkrova aplinkai.

Pakeitimas

– Pereinant prie integracinės ekologiškos ekonomikos, būtina gerai apsvarstyti socialinių ekonominių ir aplinkos veiksnių sąveiką. Jei daugiau žinotume apie tvaraus vartojimo ir gamybos modelius ir geriau suprastume, kaip tiksliau įvertinti veiksnių ar neveikimo kainą **ir naudą**, kaip atskirų asmenų ir visos visuomenės elgsenos pokyčiai padeda siekti užsibrėžtų aplinkos rezultatų ir kaip Europos aplinką veikia pasaulinės tendencijos, tai gali padėti tiksliau nukreipti politikos iniciatyvas tokia linkme, kad būtų didinamas išteklių naudojimo efektyvumas ir mažinama apkrova aplinkai.

Pagrindimas

Gerinant mūsų supratimą apie tvarų vartojimą ir gamybos modelius turėtų būti atsižvelgiama ir veiksnių ar neveikimo kainą, ir į naudą.

Pakeitimas 131

**Pasiūlymas dėl sprendimo
Priedo 69 dalies trečia įtrauka**

Komisijos siūlomas tekstas

– Dar yra neaiškumų, susijusių su endokrininę sistemą ardančių medžiagų, mišinių, produktuose esančių cheminių medžiagų ir nanomedžiagų poveikiu žmonių sveikatai ir aplinkai. **Užpildžius šias** spragas, būtų galima sparčiau priimti sprendimus ir sudaryti sąlygas tobulinti cheminių medžiagų acquis, siekiant nukreipti pastangas į susirūpinimą keliančias sritis, kartu **skatinant chemines medžiagas naudoti tvariau**. Turint geresnį supratimą apie žmogaus sveikatai įtakos turinčius aplinkos veiksnius, būtų galima imtis prevencinių politikos veiksnių.

Pakeitimas

– **Kol** dar yra neaiškumų, susijusių su endokrininę sistemą ardančių medžiagų, mišinių, produktuose esančių cheminių medžiagų ir nanomedžiagų **išsamiau** poveikiu žmonių sveikatai ir aplinkai, **naujausi moksliniai tyrimai rodo, kad endokrininę sistemą ardančios medžiagos daro neigiamą poveikį sveikatai, ypač vaikų vystymuisi. Be to, iki šiol kelia susirūpinimą galimi sudėtinio produktuose esančių cheminių medžiagų, nanomedžiagų ir kitų panašių pažangiųjų medžiagų poveikio padariniai. Igyvendinus turimas žinias nuolat stengiantis užpildyti likusias žinių spragas, be kita ko, vykdant biologinę stebėseną ir aplinkos stebėseną, valstybėms narėms dalinantis patirtimi ir keičiantis**

suderintomis žinių priemonėmis, būtų galima sparčiau priimti sprendimus ir sudaryti sąlygas tobulinti cheminių medžiagų acquis, siekiant nukreipti pastangas į susirūpinimą keliančias sritis, kartu *padedant skatinti tvaresnę požiūrį į cheminių medžiagų naudojimą*. Turint geresnį supratimą apie žmogaus sveikatai *ir aplinkai* įtakos turinčius aplinkos veiksnius *ir poveikio lygį*, būtų galima imtis prevencinių politikos veiksmų. Siekiant sumažinti naudojamų gyvūnų skaičių tai turėtų būti daroma kiek galima plačiau naudojant alternatyvius bandymų metodus.

Pakeitimas 132 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

Priedo 70 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

70. Naujos ir naujai kylančios problemos, susijusios su sparčia technologijų pažanga, kuri pralenkia politikos pažangą, tokiose srityse kaip nanomedžiagos, netradiciniai energijos ištekliai, anglies dioksido surinkimas ir saugojimas ir elektromagnetinės bangos, kelia rizikos valdymo iššūkių ir gali sukelti interesų, poreikių ir lūkesčių konfliktą. Dėl to gali atitinkamai padidėti visuomenės susirūpinimas ir galbūt priešiškus naujoms technologijoms. Todėl reikia užtikrinti platesnio pobūdžio atviras visuomenės diskusijas apie riziką aplinkai ir galimus kompromisus, su kuriais būtų pasirengę sutikti, atsižvelgiant į kartais neišsamią ar abejotiną informaciją apie kylančią riziką ir apie tai, kaip ją reikėtų valdyti. Sisteminiis požiūris į rizikos aplinkai valdymą sustiprins ES gebėjimą laiku gauti informacijos apie technologijų pažangą, atitinkamai imtis veiksmų ir kartu išsklaidyti visuomenės susirūpinimą.

Pakeitimas

70. Naujos ir naujai kylančios problemos, susijusios su sparčia technologijų pažanga, kuri pralenkia politikos pažangą, tokiose srityse kaip nanomedžiagos *ir panašios pažangiosios medžiagos*, netradiciniai energijos ištekliai, anglies dioksido surinkimas ir saugojimas ir elektromagnetinės bangos, kelia rizikos valdymo iššūkių ir gali sukelti interesų, poreikių ir lūkesčių konfliktą. Dėl to gali atitinkamai padidėti visuomenės susirūpinimas ir galbūt priešiškus naujoms technologijoms. Todėl reikia užtikrinti platesnio pobūdžio atviras visuomenės diskusijas apie riziką aplinkai ir galimus kompromisus, su kuriais būtų pasirengę sutikti, atsižvelgiant į kartais neišsamią ar abejotiną informaciją apie kylančią riziką ir apie tai, kaip ją reikėtų valdyti. Sisteminiis požiūris į rizikos aplinkai valdymą sustiprins ES gebėjimą laiku gauti informacijos apie technologijų pažangą, atitinkamai imtis veiksmų ir kartu išsklaidyti visuomenės susirūpinimą.

Pagrindimas

Nežinomos ir kitos medžiagos gali būti pradėtos naudoti ateityje, todėl svarbu užtikrinti, kad tokios medžiagos galėtų būti traktuojamos taip pat kaip ir kitos medžiagos, pvz., nanomedžiagos.

Pakeitimas 133

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 71 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

71. Siekiant tobulinti aplinkos politikos faktinių duomenų bazę, programa užtikrinama, kad iki 2020 m.:

Pakeitimas

71. Siekiant tobulinti aplinkos politikos **žinių ir** faktinių duomenų bazę, programa užtikrinama, kad iki 2020 m.:

Pakeitimas 134

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 71 dalies pirmos pastraipos a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) politikos formuotojai ir įmonės turėtų geresnį pagrindą formuoti ir įgyvendinti aplinkos ir klimato politiką, įskaitant galimybę įvertinti naudą ir sąnaudas;

Pakeitimas

a) politikos formuotojai ir įmonės turėtų geresnį pagrindą formuoti ir įgyvendinti aplinkos ir klimato politiką, įskaitant galimybę įvertinti **veiksmų ar neveikimo** naudą ir sąnaudas;

Pakeitimas 135

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 71 dalies pirmos pastraipos c a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ca) padidinama Sąjungos moksliniams tyrimams numatytų lėšų, skiriamų naujų produktų, procesų ir technologijų pavojų vertinimui, dalis.

Pakeitimas 136

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 71 dalies antros pastraipos a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) **koordinuoti** ir sutelkti mokslinių tyrimų pastangas ES ir valstybių narių lygmeniu, siekiant užpildyti pagrindines aplinkos žinių spragas, įskaitant žinių apie riziką, susijusią su aplinkos kritinėmis ribomis, spragas;

Pakeitimas

a) **vengti mažinti moksliniams tyrimams skirtą biudžetą ir kartu koordinuoti, skatinti** bei sutelkti mokslinių tyrimų pastangas ES ir valstybių narių lygmeniu, siekiant užpildyti pagrindines aplinkos žinių spragas, įskaitant žinių apie riziką, susijusią su aplinkos kritinėmis ribomis, spragas, **kaip nurodyta planetos galimybių ribų koncepcijoje;**

Pakeitimas 137

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 71 dalies antros pastraipos b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) laikytis sisteminio požiūrio į rizikos valdymą;

Pakeitimas

b) laikytis sisteminio **ir integruoto** požiūrio į rizikos valdymą **remiantis atsargumo ir prevencinių veiksmų principu, principu „teršėjas moka“, principu, pagal kurį žala aplinkai turėtų būti atitaisoma ten, kur yra jos šaltinis, taip pat proporcingumu;**

Pakeitimas 138

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 71 dalies antros pastraipos c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) supaprastinti, racionalizuoti ir modernizuoti aplinkos ir klimato kaitos duomenų ir informacijos rinkimą, valdymą ir dalijimąsi tokiais duomenimis ir informacija.

Pakeitimas

c) supaprastinti, racionalizuoti ir modernizuoti aplinkos ir klimato kaitos duomenų ir informacijos rinkimą, valdymą ir dalijimąsi tokiais duomenimis ir informacija, **įskaitant bendros informacijos apie aplinką sistemos plėtojimą ir įdiegimą.**

Pakeitimas 139

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 71 dalies antros pastraipos c a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ca) užbaigti išsamų tvaraus biomasės tiekimo galimybių, konkuruojančių naudojimo būdų ir poreikių vertinimą.

Pakeitimas 140

Pasiūlymas dėl sprendimo

1 priedo 71 dalies antros pastraipos c b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

cb) sukurti išsamią cheminių medžiagų poveikio ir toksiškumo žinių bazę siekiant paremti netoksiškos aplinkos strategiją.

(Pakeitimas susijęs su tų pačių autorių 52 dalies 2 pastraipos d punkto pakeitimu.)

Pagrindimas

Reikalavimai tobulinti aplinkos politikos faktinių duomenų bazę turėtų būti papildyti nuostata, kad būtina sukurti išsamią cheminių medžiagų poveikio ir toksiškumo žinių bazę siekiant paremti netoksiškos aplinkos strategiją.

Pakeitimas 141

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 74 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

74. Sąjunga ir valstybės narės turės sudaryti tinkamas sąlygas užtikrinti, kad būtų tinkamai įvertinamos išorinės su aplinka susijusios sąnaudos, o privačiajam sektoriui būtų siunčiami teisingi rinkos signalai, tinkamai atsižvelgiant į bet kokią neigiamą socialinį poveikį. Tuo tikslu reikės sistemiškiau taikyti principą „teršėjas moka“, laipsniškai panaikinant aplinkai kenksmingas subsidijas ir pereinant nuo darbo jėgos apmokestinimo prie taršos šaltinių apmokestinimo. Gamtiniai išteklių vis labiau senka, todėl su nuosavybės teise ar išskirtine naudojimo teise susijusi ekonominė renta ir pelnas gali

74. Sąjunga ir valstybės narės turės sudaryti tinkamas sąlygas užtikrinti, kad būtų tinkamai įvertinamos išorinės su aplinka susijusios sąnaudos, o privačiajam sektoriui būtų siunčiami teisingi rinkos signalai, tinkamai atsižvelgiant į bet kokią neigiamą socialinį poveikį. Tuo tikslu reikės sistemiškiau taikyti principą „teršėjas moka“, laipsniškai panaikinant aplinkai kenksmingas subsidijas ir pereinant nuo darbo jėgos apmokestinimo prie taršos šaltinių ***ir išteklių naudojimo*** apmokestinimo. Gamtiniai išteklių vis labiau senka, todėl su nuosavybės teise ar išskirtine naudojimo teise susijusi

padidėti. Valstybės intervencija siekiant užtikrinti, kad tokia renta nebūtų per didelė ir kad būtų atsižvelgta į išorinį poveikį, sudarys sąlygas efektyviau naudoti šiuos išteklius ir padės išvengti rinkos iškreipimų ir gauti valstybės pajamų. Aplinkos ir klimato prioritetų bus siekiama įgyvendinant Europos semestrą, kai jie svarbūs atskirų valstybių narių, kurioms teikiamos konkrečiai šaliai skirtos rekomendacijos, tvaraus augimo perspektyvoms. Reikėtų plačiau naudoti kitas rinkos priemones, tokias kaip mokėjimai už ekosistemų funkcijas ES ir nacionaliniu lygmeniu, siekiant paskatinti privačiojo sektoriaus dalyvavimą ir tvarų gamtinio kapitalo valdymą.

ekonominė renta ir pelnas gali padidėti. Valstybės intervencija siekiant užtikrinti, kad tokia renta nebūtų per didelė ir kad būtų atsižvelgta į išorinį poveikį, sudarys sąlygas efektyviau naudoti šiuos išteklius ir padės išvengti rinkos iškreipimų ir gauti valstybės pajamų. Aplinkos ir klimato prioritetų bus siekiama įgyvendinant Europos semestrą ir *nustaćius pagrindinius rodiklius*, kai šie prioritetai svarbūs atskirų valstybių narių, kurioms teikiamos konkrečiai šaliai skirtos rekomendacijos, tvaraus augimo perspektyvoms. Reikėtų plačiau naudoti kitas rinkos priemones, tokias kaip mokėjimai už ekosistemų funkcijas ES ir nacionaliniu lygmeniu, siekiant paskatinti privačiojo sektoriaus dalyvavimą ir tvarų gamtinio kapitalo valdymą.

Pakeitimas 142 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

Priedo 77 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

77a. Iki 2020 m. turėtų būti užtikrinta, kad Sąjungos Sanglaudos ir struktūrinių fondų finansavimas apsiribotų projektais, kurie nekenkia aplinkai.

Pagrindimas

Atsižvelgiama į tikslą išlaikyti, saugoti ir gerinti Sąjungos aplinką, taigi ES lėšomis neturėtų būti finansiška remiami projektai, kurie prieštarauja šiam tikslui. Jei atitinkamame ES lėšomis finansuojamo projekto vertinime nurodoma, kad aplinkos būklė suprastėjo, lėšos turi būti gražintos Sąjungai.

Pakeitimas 143 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

Priedo 78 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

78. Pagal 2012 m. Susitarimą dėl ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo

78. Pagal 2012 m. Susitarimą dėl ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo

buvo padidintas Europos investicijų banko (EIB) kapitalas – tai papildomas investicijų finansavimo šaltinis.

buvo padidintas Europos investicijų banko (EIB) kapitalas – tai papildomas investicijų finansavimo šaltinis ir ***juo naudojamosi atsižvelgiant į Sąjungos su aplinka ir klimatu susijusius tikslus.***

Pakeitimas 144

Pasiūlymas dėl sprendimo Priedo 79 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

79. Nors aplinkos reikmėms numatyta daug lėšų, 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu įgyta patirtis rodo, kad pirmaisiais metais nacionaliniu ir regioniniu lygmeniu lėšos buvo naudojamos labai nevienodai, todėl galėjo kilti pavojus, kad sutartų tikslų ir uždavinių pasiekti nepavyks. Kad tai nepasikartotų, valstybės narės turėtų integruoti aplinkos ir klimato kaitos tikslus į savo ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos, kaimo plėtros ir jūrų politikos finansavimo strategijas ir programas, teikti pirmenybę ankstesniam lėšų, skirtų aplinkos ir klimato kaitos reikmėms, panaudojimui ir stiprinti vykdomųjų įstaigų gebėjimą ekonomiškai efektyviai ir tvariai investuoti, kad būtų užtikrinta pakankama būtina finansinė parama investicijoms šiose srityse.

Pakeitimas

79. Nors aplinkos reikmėms numatyta daug lėšų, 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu įgyta patirtis rodo, kad pirmaisiais metais nacionaliniu ir regioniniu lygmeniu lėšos buvo naudojamos labai nevienodai, todėl galėjo kilti pavojus, kad sutartų tikslų ir uždavinių pasiekti nepavyks. Kad tai nepasikartotų, valstybės narės turėtų integruoti aplinkos ir klimato kaitos tikslus į savo ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos, kaimo plėtros ir jūrų politikos finansavimo strategijas ir programas, teikti pirmenybę ankstesniam lėšų, skirtų aplinkos ir klimato kaitos reikmėms, panaudojimui ir stiprinti vykdomųjų įstaigų gebėjimą ekonomiškai efektyviai ir tvariai investuoti, kad būtų užtikrinta pakankama būtina finansinė parama investicijoms šiose srityse.

Pavyzdžiui, rekomenduojama nacionaliniu lygmeniu sistemingai naudoti prioritetinių veiksmų programas, numatytas Buveinių ir faunos bei floros apsaugos direktyvoje, kad būtų suderinti tinklo „Natura 2000“ finansavimo poreikiai.

Pakeitimas 145

Pasiūlymas dėl sprendimo Priedo 79 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

79a. Apskritai turės būti pasiūlyta priemonių, skirtų užtikrinti, kad Sąjungos struktūrinių priemonių lėšos būtų panaudojamos veiksmingai, visų pirma vandens, transporto, energijos vartojimo efektyvumo ir atliekų srityse. Pavyzdžiui, teikiant Sąjungos finansavimą komunalinių atliekų infrastruktūrai, nekeliama sąlyga nei dėl papildomų priemonių, nei dėl Sąjungos atliekų politikos tikslų įgyvendinimo, todėl Sąjungos finansavimo veiksmingumas mažėja¹.

Šiuo klausimu žr. Audito Rūmų rekomendacijas, pateiktas Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje Nr. 20/2012 „Ar komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros projektams skirtas struktūrinių priemonių finansavimas veiksmingai padeda valstybėms narėms siekti ES atliekų politikos tikslų?“ (OL C 28, 2013 1 30, p. 2).

Pagrindimas

Per daug ES lėšų, skirtų aplinkosaugos priemonėms, vis dar panaudojama nepakankamai arba neoptimaliai.

Pakeitimas 146

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 82 dalies antros pastraipos a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

a) palaipsniui panaikinti aplinkai kenksmingas subsidijas, daugiau naudoti rinkos priemonės, įskaitant apmokestinimą, kainų ir mokesčių nustatymą, ir plėsti ekologiškų prekių ir paslaugų rinkas,

a) **Komisija ir valstybės narės nedelsdamos ir iki 2014 m. patvirtintų konkrečius planus, pagrįstus šios pastraipos ab punkte pateikta apibrėžtimi. Tam pirmiausia būtina:** laipsniškai iki

tinkamai atsižvelgiant į bet kokį neigiamą socialinį poveikį;

2020 m. nutraukti *visas* aplinkai kenksmingos subsidijos *ir pateiktų pažangos ataskaitas pasinaudodamos nacionalinėmis reformų programomis*; daugiau naudoti rinkos priemonės, įskaitant *darbo jėgos mokesčių pakeitimą aplinkos mokesčiais, kainų ir mokesčių nustatymą*, ir plėsti ekologiškų prekių ir paslaugų rinkas, tinkamai atsižvelgiant į bet kokį neigiamą socialinį poveikį;

Pakeitimas 147 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

Priedo 82 dalies antros pastraipos a a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

aa) palaipsniui iki 2020 m. nutraukti aplinkai kenksmingų projektų finansavimą iš Sanglaudos ir struktūrinių fondų.

Pagrindimas

Atsižvelgiama į tikslą išlaikyti, saugoti ir gerinti Sąjungos aplinką, taigi ES lėšomis neturėtų būti finansišškai remiami projektai, kurie prieštarauja šiam tikslui. Jei atitinkamame ES lėšomis finansuojamo projekto vertinime nurodoma, kad aplinkos būklė suprastėjo, lėšos turi būti grąžintos Sąjungai.

Pakeitimas 148 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

Priedo 82 dalies antros pastraipos a b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ab) būtina, kad Komisija apibrėžtų aplinkai kenksmingas subsidijas kaip „vyriausybės veiksmų, kuriais vartotojams ar gamintojams sudaroma palanki padėtis siekiant papildyti jų pajamas arba sumažinti išlaidas, tačiau kurie yra nesuderinami su gera aplinkos apsaugos praktika, rezultata“¹;

---

¹ *Adaptuota pagal EBPO (1998 m. ir*

2005 m.), Europos aplinkos politikos institutas (IEEP) et al., 2007 m., žr.: <http://ec.europa.eu/environment/enveco/taxation/index.htm>.

Pakeitimas 149
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 82 dalies antros pastraipos b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ba) numatyti didesnę nacionalinę ir Sąjungos pagalbą siekiant paremti pastangas, dedamas, kad būtų užtikrintas efektyvus energijos naudojimas, taip pat namuose (šiluminė izoliacija, energiją taupantys prietaisai, nedidelių atsinaujinančiosios energijos gamybos įrenginių instaliavimas ir t. t.);

Pakeitimas 150

Pasiūlymas dėl sprendimo
Priedo 82 dalies antros pastraipos g a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ga) plėtoti kompensacijų už teikiamas aplinkosaugos paslaugas sistemą, kai dėl šių paslaugų vykdomi su investicijomis ir valdymu susiję reikalavimai ar patiriama papildomų investicinių bei valdymo išlaidų; visų pirma skatinti mokėjimo už aplinkosaugos paslaugas sistemų kūrimą ir diegimą, kad būtų suderinta ekonominės plėtros ir išsaugojimo uždavinių pusiausvyra.

Pagrindimas

Les PSE sont des outils économiques incitatifs dont les expériences pilotes se multiplient. Les propriétaires ou gestionnaires sont payés par les usagers ou les bénéficiaires pour la fourniture du service ou pour l'application d'une méthode de gestion spécifique assurant la réalisation du service environnemental désiré. Ils peuvent notamment financer le maintien et le rétablissement des services écosystémiques fournis par les forêts multifonctionnelles, qui entraînent pour les propriétaires privés et les communes des contraintes ainsi que des surcoûts d'investissement et de gestion.

Pakeitimas 151
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 86 dalies antros pastraipos b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ba) visapusiškai įgyvendinti Strateginio aplinkos apsaugos įvertinimo direktyvą¹ ir Poveikio aplinkai įvertinimo direktyvą²;

---

¹ *Direktyva 2001/42/EB.*

² *Direktyva 85/337/EB.*

Pakeitimas 152

Pasiūlymas dėl sprendimo
Priedo 88 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

88. Daugeliui miestų kyla tos pačios pagrindinės aplinkos problemos, įskaitant blogą oro kokybę, didelį triukšmo lygį, išmetamąsias ŠESD, vandens trūkumą, potvynius ir audras, užterštas teritorijas, apleistas pramonines teritorijas ir atliekas. Nepaisant to, ES miestai – miestų tvarumo pavyzdys, jie dažnai pirmauja kuriant inovacinius aplinkos problemų sprendimus. Vis daugiau Europos miestų savo plėtros strategijose daug dėmesio skiria aplinkos tvarumui.

88. Daugeliui miestų kyla tos pačios pagrindinės aplinkos problemos, įskaitant blogą oro kokybę, didelį triukšmo lygį, išmetamąsias ŠESD, miestų ir priemiesčių biologinės įvairovės pokyčius, vandens trūkumą, potvynius ir audras, užterštas teritorijas, apleistas pramonines teritorijas ir atliekas, taip pat energijos valdymo problemą. Nepaisant to, ES miestai – miestų tvarumo pavyzdys, jie dažnai pirmauja kuriant inovacinius aplinkos problemų sprendimus. Vis daugiau Europos miestų savo plėtros strategijose daug dėmesio skiria aplinkos tvarumui.

Pagrindimas

Kalbant apie miestų fauną, tam tikros rūšys gali išnykti, o kitos rūšys gali tapti invazinėmis. Todėl svarbu patvirtinti tikrą miestų biologinės įvairovės valdymą.

Pakeitimas 153

Pasiūlymas dėl sprendimo Priedo 88 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

88a. Dėl urbanizacijos Sąjungos miestų gyventojams tampa artimos ekologiškos pažiūros ir jie jaučia poreikį vėl grįžti prie gamtos, esančios šalia miestų. Taigi miestas tampa vieta, kurioje reikia išsaugoti biologinę įvairovę. Šiuo požiūriu yra nemažai iniciatyvų: pakartotinis gamtos aspekto įtraukimas į miestų aplinką, visų pirma formuojant naujas kraštovaizdžio erdves, tam tikrų sienų ir stogų apželdinimas ir žaliosios bei mėlynosios miestų infrastruktūros plėtojimas. Europos miestų pasiekimai biologinės įvairovės srityje turi būti vertinami ir gerinami remiantis miestams būdingos biologinės įvairovės rodikliu, kaip antai Singapūro rodikliu, pristatytu pasaulinėje Nagojos biologinės įvairovės konferencijoje (2010 m.).

Pagrindimas

Kadangi trūksta mokslinių žinių, susijusių su biologine įvairove miestuose, stringa biologinės įvairovės apsaugai skirtų projektų rengimas.

Pakeitimas 154

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 88 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

88b. Atsižvelgiant į ilgalaikę perspektyvą, Sąjunga turi plėtoti visapusišką strategiją, kaip ekologiška ir integracinė ekonomika gali padėti gerinti miestų aplinką, daugiausia dėmesio skiriant miestų planavimo susiejimui su tikslais, susijusiais su efektyviu išteklių naudojimu, mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomika, prisitaikymu prie klimato kaitos, tvariu miestų žemės

naudojimu, atliekų tvarkymu, ekosistemų atsparumu, vandentvarka, žmonių sveikata, visuomenės dalyvavimu priimančioms sprendimams ir švietimu bei informavimu aplinkosaugos klausimais.

Pakeitimas 155

Pasiūlymas dėl sprendimo Priedo 91 dalies pirmos pastraipos a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) dauguma ES miestų įgyvendintų tvaraus miestų planavimo ir projektavimo politiką.

Pakeitimas

a) dauguma ES miestų įgyvendintų tvaraus miestų planavimo ir projektavimo *ir mobilumo politiką atsižvelgdami į išsamią ir ilgalaikę tvarių miestų strategiją.*

Pakeitimas 156

Pasiūlymas dėl sprendimo Priedo 91 dalies antros pastraipos a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) apibrėžti miestų aplinkosauginio veiksmingumo vertinimo kriterijų rinkinį ir dėl jo susitarti, atsižvelgiant į ekonominį ir socialinį poveikį;

Pakeitimas

a) apibrėžti miestų aplinkosauginio veiksmingumo vertinimo **bendrų** kriterijų **ir rodiklių** rinkinį ir dėl jo susitarti, atsižvelgiant į ekonominį ir socialinį poveikį, **istorinius bei geografinius miestų modelių ypatumus;**

Pakeitimas 157

Pasiūlymas dėl sprendimo Priedo 91 dalies antros pastraipos a a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

aa) gerinti biologinės įvairovės miestuose valdymą ir informuoti piliečius apie faunos ir floros vietas miestuose;

Pakeitimas 158

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 91 dalies antros pastraipos a b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ab) labiau taupyti energiją skatinant energiją taupančius pastatus ir naudojant IRT; skatinti tvarią renovaciją ir statybą; Europos lygmeniu plėtoti mokslines ir technines statybos sektoriaus žinias ir kurti jų tinklą, remiantis integruotu statybos metodu, susijusiu su aplinkosauginiu veiksmingumu, energiniu efektyvumu, saugumu, sveikata, prisitaikymu prie naudotojų poreikių, inovacijomis ir ekonominiu konkurencingumu;

Pakeitimas 159

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 91 dalies antros pastraipos b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ba) remti sveiką ir tvarų judumą miestuose ir sumažinti oro ir triukšmo taršą; plėtoti ir modernizuoti miestų viešojo transporto tinklus; į vietos transporto schemas įtraukti elektra varomas transporto priemones ir parengti elektrinių transporto priemonių planus Sąjungos miestuose; plėtoti pėstiesiems ir dviratininkams saugią infrastruktūrą siekiant užtikrinti, kad šių aktyvaus judumo, kaip antai vaikščiojimo ir važiavimo dviračiu, būdų naudotojų skaičius padvigubėtų.

Pagrindimas

Parlamentas savo 2011 m. gruodžio mėn. rezoliucijoje „Bendros Europos transporto erdvės kūrimo planas. Konkurencingos efektyviu išteklių naudojimu grindžiamos transporto sistemos kūrimas“ (2011/2096(INI)) ragino dėti pastangas, kad padvigubėtų aktyvaus transporto priemonių, kaip antai dviračių, naudojimas.

Pakeitimas 160
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 91 dalies antros pastraipos b b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

bb) daryti pažangą kuriant visapusišką strategiją, kaip ekologiška ir integracinė ekonomika gali padėti gerinti miestų aplinką.

Pakeitimas 161
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 91 dalies antros pastraipos b c punktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

bc) Sąjunga ir tarptautinių lygmeniu tarp miestų dalytis geriausia praktika, susijusia su inovacijų kūrimu ir tvariu gyvenimo būdu miestuose.

Pakeitimas 162
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 92 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

92. ***Aplinkos*** tvarumas – ***svarbi skurdo mažinimo ir gyvenimo kokybės bei ekonomikos augimo užtikrinimo sąlyga.*** Konferencijoje Rio+20 pasaulio lyderiai atnaujino įsipareigojimą siekti tvaraus vystymosi ir pripažino, kad integracinė ekologiška ekonomika yra svarbi priemonė siekti tvaraus vystymosi, ***taip pat pripažino lemiamą sveikos aplinkos vaidmenį*** užtikrinant aprūpinimą maistu ir mažinant skurdą. Atsižvelgiant į didėjantį gyventojų skaičių vis labiau urbanizuotame pasaulyje, sprendžiant šiuos uždavinius taip pat reikės imtis veiksmų ***dėl*** vandens, jūrų, tvaraus žemės ir ekosistemų naudojimo, efektyvaus išteklių naudojimo (visų pirma atliekų), tvarios energijos ir klimato kaitos, be kita

92. Tvarumo ***užtikrinimas*** – ***tai vienas svarbiausių šiuolaikiniame pasaulyje kylančių uždavinių ir pagrindinis būdas, kaip galima panaikinti skurdą ir garantuoti klestėjimą ir gerovę visiems.*** Konferencijoje Rio+20 pasaulio lyderiai atnaujino įsipareigojimą siekti tvaraus vystymosi ir ***užtikrinti, kad dabartinės ir būsimų kartų labai bus skatinama ekonominiu, socialiniu ir aplinkos požiūriu tvari planetos ateitis. Jie taip pat pripažino, kad*** integracinė ekologiška ekonomika ***yra*** svarbi priemonė siekti tvaraus vystymosi ***ir kad lemiamas vaidmuo tenka*** sveikai aplinkai užtikrinant aprūpinimą maistu ir mažinant skurdą. Atsižvelgiant į didėjantį gyventojų skaičių

ko, laipsniškai atsisakant iškastinio kuro subsidijų. Šiems **uždaviniams** įgyvendinti vietos, nacionaliniu ir **Sajungos** lygmeniu **reikės konkretiems tikslams pritaikytą metodų**, taip pat **tvirtu išipareigojimo prisidėti** prie tarptautinių pastangų kuriant sprendimus, kurie padėtų užtikrinti tvarų vystymąsi pasaulyje.

vis labiau urbanizuotame pasaulyje, sprendžiant šiuos uždavinius taip pat reikės imtis **tarptautinio lygmens veiksmų daugybėje sričių, kaip antai:** vandens, jūrų, tvaraus žemės ir ekosistemų naudojimo, efektyvaus išteklių naudojimo (visų pirma atliekų), tvarios energijos ir klimato kaitos, be kita ko, laipsniškai atsisakant **aplinkai kenksmingų subsidijų, taip pat** iškastinio kuro subsidijų. **Sajunga ne tik sieks, kad** šioms **išipareigojimams** įgyvendinti **būtų imamasi veiksmų** vietos, nacionaliniu ir **Sajungos** lygmeniu, bet **ji** taip pat **aktyviai prisidės** prie tarptautinių pastangų kuriant sprendimus, kurie padėtų užtikrinti tvarų vystymąsi pasaulyje.

Pakeitimas 163 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

Priedo 93 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

93. Į Rio+20 išvadas **reikės** atsižvelgti nustatant Sajungos ir jos valstybių narių vidaus ir išorės politikos prioritetus. Sajunga taip pat turėtų **padėti kurti** aukšto lygio **politinį forumą**, kuris **palaiapsniui** pakeis Tvaraus vystymosi komisiją ir kuris stebės, kaip įgyvendinami Rio+20 rezultatai.

Pakeitimas

93. Į Rio+20 išvadas **reikia** atsižvelgti nustatant Sajungos ir jos valstybių narių vidaus ir išorės politikos prioritetus. Sajunga taip pat turėtų paremti aukšto lygio politinio forumo, **kuris** pakeis Tvaraus vystymosi komisiją ir kuris stebės, kaip įgyvendinami Rio+20 rezultatai, **veiklą**.

Pakeitimas 164 **Pasiūlymas dėl sprendimo**

Priedo 94 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

94. Daugelį iš šioje programoje nustatytų prioritetinių tikslų galima visiškai pasiekti tik laikantis visuotinio požiūrio ir bendradarbiaujant su šalimis partnerėmis. Todėl Sajunga ir jos valstybės narės turėtų dalyvauti atitinkamuose tarptautiniuose, regioniniuose ir dvišaliuose procesuose, o jų veiksmai turėtų būti ryžtingi, sutelkti,

Pakeitimas

94. Daugelį iš šioje programoje nustatytų prioritetinių tikslų galima visiškai pasiekti tik laikantis visuotinio požiūrio ir bendradarbiaujant su šalimis partnerėmis **ir šalimis bei teritorijomis**, kurios su **Sajunga** yra sudariusios **asociacijos** susitarimą. Todėl Sajunga ir jos valstybės narės turėtų dalyvauti atitinkamuose

vieningi ir nuoseklūs. Jos ir toliau turėtų remti veiksmingą, taisyklėmis pagrįstą pasaulinės aplinkos politikos sistemą, kurią papildytų veiksmingesnis strateginis požiūris, pagal kurį dvišalis ir regioninis politinis dialogas ir bendradarbiavimas būtų orientuojamas į Sąjungos strateginius **partnerius**, šalis kandidates ir kaimynines šalis, taip pat atitinkamas besivystančias šalis, numatant pakankamą finansavimą.

tarptautiniuose, regioniniuose ir dvišaliuose procesuose, pvz., **sudarant dvišalių prekybos susitarimus**, o jų veiksmai turėtų būti ryžtingi, sutelkti, vieningi ir nuoseklūs. Jos ir toliau turėtų remti veiksmingą, taisyklėmis pagrįstą pasaulinės aplinkos politikos sistemą, kurią papildytų veiksmingesnis strateginis požiūris, pagal kurį dvišalis ir regioninis politinis dialogas ir bendradarbiavimas būtų orientuojamas į Sąjungos strateginius **partnerius**, šalis kandidates ir kaimynines šalis, taip pat atitinkamas besivystančias šalis, numatant pakankamą finansavimą. **Sąjungos politika, susijusi su pasauliniu lygmeniu vykdomu informavimu apie ES veiksmus aplinkos srityje, turės būti stiprinama.**

Pagrindimas

Pastangos kovoti su regioninėmis ir pasaulinėmis aplinkosaugos problemomis turėtų apimti visą ES teritoriją, ypač jos atokiausius regionus ir taip pat Sąjungos asocijuotas užjūrio šalis ir teritorijas, kadangi šiose teritorijose yra daugiau kaip 70 proc. visos Europos biologinės įvairovės. Šios teritorijos savo regionuose gali tapti pavyzdiniais ryšių centrais, tarnaujančiais šioje programoje numatytų tikslų įgyvendinimui. Užjūrio šalys ir teritorijos dalyvaus šioje programoje, vadovaujantis sąlygomis, numatytomis Užjūrio asociacijos sprendime.

Pakeitimas 165 Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 95 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

95. Programos apimamas laikotarpis atitinka pagrindinius tarptautinės klimato, biologinės įvairovės ir cheminių medžiagų politikos etapus. Kad 2 °C riba nebūtų viršyta, iki 2050 m. išmetamųjų ŠESD kiekį visame pasaulyje reikia sumažinti bent 50 %, palyginti su 1990 m. kiekiu. Tačiau Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių iki 2020 m. išpareigtas sumažinti ŠESD kiekis per pusę mažesnis, nei būtina. Jei nebus imtasi ryžtingesnių visuotinių veiksmų, klimato kaitos pažaboti greičiausiai nepavyks. Net pagal geriausią įmanomą scenarijų

Pakeitimas

95. Programos apimamas laikotarpis atitinka pagrindinius tarptautinės klimato, biologinės įvairovės ir cheminių medžiagų politikos etapus. Kad 2 °C riba nebūtų viršyta, iki 2050 m. išmetamųjų ŠESD kiekį visame pasaulyje reikia sumažinti bent 50 %, palyginti su 1990 m. kiekiu. Tačiau Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių iki 2020 m. išpareigtas sumažinti ŠESD kiekis per pusę mažesnis, nei būtina. Jei nebus imtasi ryžtingesnių visuotinių veiksmų, klimato kaitos pažaboti greičiausiai nepavyks. Net pagal geriausią įmanomą scenarijų

neišvengiamas klimato kaitos poveikis šalims vis didės dėl ankstesnio laikotarpio išmetamųjų ŠESD kiekio ir jos turės parengti prisitaikymo prie klimato kaitos strategijas. Remiantis Durbano efektyvesnių veiksmų platforma, iki 2015 m. turi būti parengtas išsamus ir tvirtas visiems privalomas susitarimas, kurį numatoma taikyti nuo 2020 m. ES ir toliau aktyviai dalyvaus šiame procese, taip pat diskusijose apie tai, kaip sumažinti atotrūkį tarp išsivysčiusių ir besivystančių šalių dabar prisiimtų įsipareigojimų mažinti išmetamųjų teršalų kiekį ir būtinų veiksmų, kad išmetamųjų teršalų mažinimo perspektyva atitiktų 2oC tikslą. Tolesni veiksmai, susiję su Rio+20 įsipareigojimais, turėtų padėti sumažinti išmetamųjų ŠESD kiekį ir taip padėti kovoti su klimato kaita. Kartu ES turėtų tęsti ir stiprinti bendradarbiavimą su strateginiais partneriais klimato kaitos srityje ir imtis tolesnių veiksmų, kad integruotų aplinkos ir klimato klausimus į savo vystymosi **politiką**.

neišvengiamas klimato kaitos poveikis šalims vis didės dėl ankstesnio laikotarpio išmetamųjų ŠESD kiekio ir jos turės parengti prisitaikymo prie klimato kaitos strategijas. Remiantis Durbano efektyvesnių veiksmų platforma, iki 2015 m. turi būti parengtas išsamus ir tvirtas visiems privalomas susitarimas, kurį numatoma taikyti nuo 2020 m. ES ir toliau aktyviai dalyvaus šiame procese, taip pat diskusijose apie tai, kaip sumažinti atotrūkį tarp išsivysčiusių ir besivystančių šalių dabar prisiimtų įsipareigojimų mažinti išmetamųjų teršalų kiekį ir būtinų veiksmų, kad išmetamųjų teršalų mažinimo perspektyva atitiktų 2oC tikslą, **atsižvelgdama į mokslinius įrodymus, kad būtina įvykdyti 1,5oC tikslą siekiant sumažinti rimtus padarinius labiausiai pažeidžiamoms šalims**. Tolesni veiksmai, susiję su Rio+20 įsipareigojimais, turėtų padėti sumažinti išmetamųjų ŠESD kiekį ir taip padėti kovoti su klimato kaita. Kartu ES turėtų tęsti ir stiprinti bendradarbiavimą su strateginiais partneriais klimato kaitos srityje **vykdydama pažadus, susijusius su pajėgumų stiprinimu, finansavimu klimato srityje ir technine pagalba**, ir imtis tolesnių veiksmų, kad integruotų aplinkos ir klimato klausimus į savo **išorės politiką, įskaitant prekybos ir vystymosi politiką, laikydamosi abipusiškumo ir abipusės naudos principų. Sąjunga taip pat turėtų nustatyti savo šaltinius ir deramą indėlį, kad prisididėtų prie Ekologinio klimato fondo, atsižvelgdama į įsipareigojimus, susijusius su JT bendrosios klimato kaitos konvencija**.

Pakeitimas 166
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 96 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

96. Visuotinius biologinės įvairovės tikslus pagal Biologinės įvairovės konvenciją (BĮK) būtina įgyvendinti iki 2020 m. – tai

Pakeitimas

96. Visuotinius biologinės įvairovės tikslus pagal Biologinės įvairovės konvenciją (BĮK) būtina įgyvendinti iki 2020 m. – tai

leis sustabdyti ir galiausiai pakeisti biologinės įvairovės nykimo tendenciją visame pasaulyje. ES tinkamai prisidės prie šių pastangų, visų pirma įvykdys išipareigojimą iki 2015 m. dvigubai padidinti su biologine įvairove susijusį finansavimą besivystančioms šalims ir šį finansavimo lygį išlaikyti iki 2020 m.. **Jau nustatytas** pasaulinis cheminių medžiagų **keliamos rizikos** valdymo tikslas, kurį reikia pasiekti iki 2020 m. ES ir toliau aktyviai ir konstruktyviai dalyvaus šiuose procesuose ir padės pasiekti nustatytus tikslus.

leis sustabdyti ir galiausiai pakeisti biologinės įvairovės nykimo tendenciją visame pasaulyje. ES tinkamai prisidės prie šių pastangų, visų pirma įvykdys išipareigojimą iki 2015 m. dvigubai padidinti su biologine įvairove susijusį finansavimą besivystančioms šalims ir šį finansavimo lygį išlaikyti iki 2020 m.. **Sąjunga ir toliau remis JT konvencijos dėl kovos su dykumėjimu įgyvendinimą, visų pirma imdamasi veiksmų, kad būtų sukurtas pasaulis, kuriame žemė neblogėtų, kaip sutarta susitikime Rio+20. Be to, ES dės daugiau pastangų, kad būtų pasiektas pasaulinis patikimo cheminių medžiagų valdymo per jų gyvavimo ciklą ir pavojingų atliekų tvarkymo tikslas, kurį reikia pasiekti iki 2020 m., kaip buvo patvirtinta susitikime Rio+20, ir dės daugiau pastangų, kad paremtų susijusias konvencijas.** ES ir toliau aktyviai ir konstruktyviai dalyvaus šiuose procesuose ir padės pasiekti nustatytus tikslus.

Pakeitimas 167
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 96 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

96a. Sąjunga turėtų aktyviai dalyvauti tarptautinėse derybose naujais ir aktualiais klausimais, visų pirma dėl naujų konvencijų, susitarimų ir vertinimų, pavyzdžiui, derybose dėl JT jūrų teisės konvencijos įgyvendinimo susitarimo dėl teritorijų, esančių už nacionalinės jurisdikcijos ribų, ir dėl pasaulio vandenynų vertinimo.

Pakeitimas 168
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 97 a dalis (nauja)

97a. Sąjunga, suderindama su savo vidaus politiką, turėtų dar padidinti savo indėlį prisidėdama prie iniciatyvų, kurias vykdant palengvinamas perėjimas prie integracinės ekologiškos ekonomikos tarptautiniu lygmeniu, pavyzdžiui, skatinama sudaryti deramas sąlygas, plėtojamos rinka pagrįstos priemonės ir rodikliai, neapsiribojantys BVP.

Pakeitimas 169

Pasiūlymas dėl sprendimo Priedo 98 dalis

98. ES, kurios rinka – viena iš didžiausių pasaulyje, turėtų pasinaudoti savo įtaka, kad paskatintų viso pasaulio gamtos išteklių tausojimo politiką ir metodus. Tai galima padaryti keičiant vartojimo ir gamybos modelius, taip pat užtikrinant, kad prekybos ir vidaus rinkos politika padėtų siekti aplinkos ir klimato tikslų ir skatintų kitas šalis tobulinti savo aplinkos apsaugos reguliavimo sistemas ir standartus ir užtikrinti jų vykdymą. ES ir toliau remis tvarų vystymąsi, derėdamasi dėl specialių nuostatų tarptautiniuose prekybos susitarimuose ir tas nuostatas įgyvendindama, ir turėtų apsvarstyti kitas politikos galimybes mažinti ES vartojimo poveikį ES nepriklausančių šalių aplinkai. Tokios politikos galimybės pavyzdys – dvišalės Miškų teisės aktų vykdymo, miškų valdymo ir prekybos mediena (FLEGT) partnerystės, sudarančios pagrindą užtikrinti, kad iš šalių partnerių į ES rinką patektų tik teisėtai paruošta mediena.

98. ES, kurios rinka – viena iš didžiausių pasaulyje, turėtų pasinaudoti savo įtaka, kad paskatintų viso pasaulio gamtos išteklių tausojimo politiką ir metodus. Tai galima padaryti keičiant vartojimo ir gamybos modelius, taip pat užtikrinant, kad prekybos ir vidaus rinkos politika padėtų siekti aplinkos ir klimato tikslų ir skatintų kitas šalis tobulinti savo aplinkos apsaugos reguliavimo sistemas ir standartus ir užtikrinti jų vykdymą **ir kovoti su aplinkosauginiu dempingu. Siekiant užtikrinti Europos priemonių aplinkosauginį naudingumą bei sąžiningą konkurenciją ir išvengti anglies dioksido nutekėjimo ir Europos įmonių perkėlimo, turės būti toliau svarstomas anglies dioksido įtraukimo mechanizmo rengimas laikantis PPO taisyklių.** ES ir toliau remis tvarų vystymąsi, derėdamasi dėl specialių nuostatų tarptautiniuose prekybos susitarimuose ir tas nuostatas įgyvendindama, ir turėtų apsvarstyti kitas politikos galimybes mažinti ES vartojimo poveikį ES nepriklausančių šalių aplinkai **ir išteklių naudojimui** šiose šalyse. Tokios politikos galimybės pavyzdys – dvišalės Miškų teisės aktų vykdymo, miškų valdymo ir prekybos mediena (FLEGT)

partnerystės, sudarančios pagrindą užtikrinti, kad iš šalių partnerių į ES rinką patektų tik teisėtai paruošta mediena. **Taip pat bus tiriamos kitos politinės galimybės, kaip sumažinti vartojimo Sąjungos poveikį pasaulinei aplinkai. Apskritai Sąjunga sieks tobulinti aspektus, susijusius su pareiga rūpestingai atlikti veiksmus visose tiekimo grandinėse.**

Pagrindimas

Vis dažniau iškraipoma konkurencija ir patiriama aplinkosauginio dempingo rizika, darant žalą Europos Sąjungoje įsikūrusioms įmonėms ir darbuotojams, kurie turi laikytis griežtesnių standartų. Anglies dioksido įtraukimo mechanizmas leistų kovoti su anglies dioksido išlakų perkėlimo į trečiąsias šalis rizika.

Pakeitimas 170

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 100 dalies pirmos pastraipos a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) Rio+20 išvados būtų visiškai integruotos į ES išorės politikos sritis, o ES veiksmingai prisidėtų prie pasaulinių pastangų įgyvendinti sutartus įsipareigojimus, įskaitant įsipareigojimus pagal Rio de Žaneiro konvencijas;

Pakeitimas

a) Rio+20 išvados būtų visiškai integruotos į ES **vidaus ir** išorės politikos sritis, o ES veiksmingai prisidėtų prie pasaulinių pastangų įgyvendinti sutartus įsipareigojimus, įskaitant įsipareigojimus pagal Rio de Žaneiro konvencijas;

Pakeitimas 171

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 100 dalies pirmos pastraipos c a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ca) Sąjunga toliau stiprina savo iniciatyvas, kad palengvintų visuotinį perėjimą prie integracinės ekologiškos ekonomikos, kai tuo pat metu siekiama užtikrinti tvarų vystymąsi ir panaikinti skurdą, ir atlieka pagrindinį vaidmenį skatindama tarptautinio lygmens užmojus siekiant šio tikslo.

Pakeitimas 172
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 100 dalies antros pastraipos a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) dirbti siekiant priimti tvaraus vystymosi tikslus, kurie: a) apima integracinės ekologiškos ekonomikos prioritetines sritis ir platesnius tvaraus vystymosi uždavinius, kaip antai energija, vanduo, aprūpinimas maistu, vandenynai ir tvarus vartojimas bei gamyba, taip pat visiems sektoriams svarbūs klausimai, pavyzdžiui, lygybė, socialinė įtrauktis, deramas darbas, teisinės valstybės principai ir geras valdymas; b) yra visuotinai taikomi ir apima visas tris tvaraus vystymosi sritis; c) yra papildyti konkrečiais tikslais ir rodikliais ir pagal juos vertinami; ir d) yra suderinti su vystymosi po 2015 m. principais bei į juos integruoti, taip pat jais **remiami veiksmai** klimato *kaitos* srityje;

Pakeitimas

a) dirbti siekiant priimti tvaraus vystymosi tikslus, kurie: a) apima integracinės ekologiškos ekonomikos prioritetines sritis ir platesnius tvaraus vystymosi uždavinius, kaip antai energija, vanduo, aprūpinimas maistu, vandenynai ir tvarus vartojimas bei gamyba, **įskaitant gyvūnų gerovę**, taip pat visiems sektoriams svarbūs klausimai, pavyzdžiui, lygybė, socialinė įtrauktis, deramas darbas, teisinės valstybės principai ir geras valdymas; b) yra visuotinai taikomi ir apima visas tris tvaraus vystymosi sritis; c) yra papildyti konkrečiais tikslais ir rodikliais ir pagal juos vertinami; ir d) yra suderinti su vystymosi po 2015 m. principais bei į juos integruoti, taip pat yra **suderinti su kitais tarptautiniais įsipareigojimais, pvz., klimato kaitos ir biologinės įvairovės srityse**;

Pakeitimas 173
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 100 dalies antros pastraipos b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) dirbti siekiant sukurti veiksmingesnę JT tvaraus vystymosi struktūrą, tuo tikslu stiprinti **Jungtinių Tautų aplinkos programą (UNEP)**, atsižvelgiant į Rio+20 išvadas, ir kartu toliau dėti pastangas, kad UNEP būtų suteiktas **JT agentūros statusas, taip pat remti nuolatinės pastangas didinti daugiašalių aplinkosaugos susitarimų sinergiją**;

Pakeitimas

b) dirbti siekiant sukurti veiksmingesnę JT tvaraus vystymosi struktūrą, **visų pirma turint mintyje su aplinka susijusį aspektą, ir** tuo tikslu: **a) toliau stiprinti Jungtinių Tautų aplinkos programą (UNEP)**, atsižvelgiant į Rio+20 išvadas **ir remiantis JT aplinkos programos valdančiosios tarybos sprendimu įsteigti JT aplinkos asamblėją**, ir kartu toliau dėti pastangas, kad UNEP būtų suteiktas **specializuotos agentūros statusas; b) remti pastangas didinti daugiašalių aplinkosaugos susitarimų sinergiją, visų pirma kalbant apie cheminių medžiagų, atliekų ir biologinės įvairovės grupes; ir c) prisidėti,**

kad būtų užtikrinta svari ir autoritetinga nuomonė aplinkos klausimu aukšto lygio politiniam tvaraus vystymosi forumui vykdant veiklą;

Pakeitimas 174

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 100 dalies antros pastraipos d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) strategiškiau bendradarbiauti su šalimis partnerėmis. Daugiausia dėmesio bendradarbiaujant reikėtų skirti: su strateginiais partneriais – geriausios praktikos įgyvendinant vidaus aplinkos politiką ir teisės aktus skatinimui ir konvergencijai daugiašalėse aplinkosaugos derybose; su Europos kaimynystės politikos šalimis – laipsniškai konvergencijai su pagrindine ES aplinkos ir klimato politika ir teisės aktais ir pastangoms stiprinti bendradarbiavimą siekiant spręsti regioninius aplinkos ir klimato uždavinius; su besivystančiomis šalimis – paramai jų pastangoms saugoti aplinką, kovoti su klimato kaita ir mažinti gaivalines nelaimes, taip pat įgyvendinti tarptautinius įsipareigojimus aplinkos srityje, prisidedant prie skurdo mažinimo ir tvaraus vystymosi;

Pakeitimas

d) strategiškiau bendradarbiauti su šalimis partnerėmis, ***tai reiškia ir laiku prieš tarptautines konferencijas informuoti apie Sąjungos poziciją ir tikslus***. Daugiausia dėmesio bendradarbiaujant reikėtų skirti: ***i)*** su strateginiais partneriais – geriausios praktikos įgyvendinant vidaus aplinkos politiką ir teisės aktus skatinimui ir konvergencijai daugiašalėse aplinkosaugos derybose; ***ii)*** su Europos kaimynystės politikos šalimis – laipsniškai konvergencijai su pagrindine ES aplinkos ir klimato politika ir teisės aktais ir pastangoms stiprinti bendradarbiavimą, dalijimąsi informacija bei gebėjimais siekiant spręsti regioninius aplinkos ir klimato uždavinius; ***iii)*** su besivystančiomis šalimis – paramai jų pastangoms saugoti aplinką, kovoti su klimato kaita ir mažinti gaivalines nelaimes, taip pat įgyvendinti tarptautinius įsipareigojimus aplinkos srityje, prisidedant prie skurdo mažinimo ir tvaraus vystymosi; ***iv) konferencijoje Rio +20 patvirtintos dešimties metų programavimo sistemos, susijusios su tvaraus vystymosi ir tvarios gamybos būdais, įgyvendinimui;***

Pakeitimas 175

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 100 dalies antros pastraipos e punktas

Komisijos siūlomas tekstas

e) nuosekliau, aktyviau ir veiksmingiau

Pakeitimas

e) nuosekliau, aktyviau ir veiksmingiau

dalyvauti daugiašaliuose aplinkosaugos procesuose, įskaitant JTBBKKK, BĮK ir su cheminėmis medžiagomis susijusias konvencijas, taip pat kituose svarbiuose forumuose, tokiuose kaip Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija ir Tarptautinė jūrų organizacija, siekiant užtikrinti, kad būtų įvykdyti 2020 m. ES ir pasaulinio lygmens įsipareigojimai, ir susitarti dėl tarptautinių veiksmų po 2020 m.;

dalyvauti daugiašaliuose aplinkosaugos procesuose, įskaitant JTBBKKK, BĮK, **CITES, Tarptautinę konvenciją dėl banginių medžioklės reguliavimo, įvairias tarptautines konvencijas dėl laukinės faunos ir buveinių apsaugos pasauliniu mastu** ir su cheminėmis medžiagomis susijusias konvencijas, taip pat kituose svarbiuose forumuose, tokiuose kaip Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija ir Tarptautinė jūrų organizacija, siekiant užtikrinti, kad būtų įvykdyti 2020 m. ES ir pasaulinio lygmens įsipareigojimai, ir susitarti dėl tarptautinių veiksmų po 2020 m., **taip pat skatinti gerokai anksčiau nei 2020 m. įgyvendinti visus pagrindinius daugiašalius susitarimus aplinkos klausimais;**

Pakeitimas 176

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 100 dalies antros pastraipos g punktas

Komisijos siūlomas tekstas

g) pasauliniame kontekste įvertinti ES maisto ir ne maisto prekių vartojimo poveikį aplinkai ir galimą atsaką.

Pakeitimas

g) pasauliniame kontekste įvertinti ES maisto ir ne maisto prekių vartojimo poveikį aplinkai ir galimą atsaką **ir imtis būtinų politinių priemonių atsižvelgiant į šių vertinimų išvadas.**

Pakeitimas 177

Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 100 dalies antros pastraipos g a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ga) užtikrinti aktyvų piliečių ir pilietinės visuomenės organizacijų dalyvavimą siekiant skatinti tvarų vystymąsi pasauliniu lygmeniu pagal Rio +20 deklaraciją¹ ir tobulinti aplinkos valdymą skatinant plėtoti regionines ir nacionalines iniciatyvas;

¹ Pagal Rio+20 deklaracijos 88 dalies h punktą.

Pakeitimas 178
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 100 dalies antros pastraipos g b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

gb) remti apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemų taikymą ir tolesnį plėtojimą visame pasaulyje ir sudaryti galimybes šių sistemų tarpregioniniam susiejimui;

Pagrindimas

Plėtojant ir susiejant regionines apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemas bus padedama sušvelninti klimato kaitą, skatinamos ekologinės inovacijos ir kartu bus užtikrinta stabilesnė anglies dioksido kaina, vienodos sąlygos tarptautiniu lygmeniu ir remiamas visuotinis bendradarbiavimas klimato kaitos srityje.

Pakeitimas 179
Pasiūlymas dėl sprendimo

Priedo 101 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

101. Komisija užtikrins, kad programos įgyvendinimo pažanga būtų stebima vykdamt nuolatinę strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo stebėseną. Iki 2020 m. bus atliktas programos vertinimas, visų pirma remiantis Europos aplinkos agentūros (EAA) Europos aplinkos padėties ataskaita.

101. **Turėtų būti nustatytas bendras stebėsenos metodas, kad būtų galima stebėti pažangą, daromą siekiant devynių prioritetinių tikslų, įskaitant uždavinius, ir vykdyti nuolatinę stebėseną programos įgyvendinimo metu. Be to,** Komisija užtikrins, kad programos įgyvendinimo pažanga **taip pat** būtų stebima vykdamt nuolatinę strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo stebėseną. Iki 2020 m. bus atliktas programos vertinimas, visų pirma remiantis Europos aplinkos agentūros (EAA) Europos aplinkos padėties ataskaita. **Komisija Europos Parlamentui kas dvejus metus teikia aplinkosaugos veiksmų programos įgyvendinimo pažangos ataskaitą.**

Pakeitimas 180

Pasiūlymas dėl sprendimo Priedo 102 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

102. Rodikliai, naudojami prioritetinių tikslų įgyvendinimo pažangai stebėti, apima rodiklius, kuriuos EAA naudoja aplinkos būklei stebėti ir esamų su aplinka ir klimatu susijusių tikslų ir teisės aktų, įskaitant klimato ir energijos tikslus, biologinės įvairovės tikslus ir efektyvaus išteklių naudojimo pagrindinius etapus, įgyvendinimui stebėti. Bendradarbiaujant su suinteresuotosiomis šalimis ir įgyvendinant Efektyvaus išteklių naudojimo Europos planą, bus parengti papildomi rodikliai, kurie padės įvertinti bendrą pažangą pereinant prie efektyvaus išteklių naudojimo ekonomikos ir visuomenės ir jos indėlių užtikrinant klestėjimą ir gerovę.

Pakeitimas

102. Rodikliai, naudojami prioritetinių tikslų įgyvendinimo pažangai stebėti, apima rodiklius, kuriuos EAA naudoja aplinkos būklei stebėti ir esamų su aplinka ir klimatu susijusių tikslų ir teisės aktų, įskaitant klimato ir energijos tikslus, biologinės įvairovės tikslus ir efektyvaus išteklių naudojimo pagrindinius etapus, įgyvendinimui stebėti. ***Atliekų susidarymo ir tvarkymo srityje turės būti padaryta pažanga, susijusi su prieiga prie duomenų ir su jų derinimu, atsižvelgiant į esamus ES statistikos teisės aktus.*** Bendradarbiaujant su suinteresuotosiomis šalimis ir įgyvendinant Efektyvaus išteklių naudojimo Europos planą, ***taip pat bendrai įgyvendinant 2020 m. biologinės įvairovės strategiją,*** bus parengti papildomi rodikliai, kurie padės įvertinti bendrą pažangą pereinant prie efektyvaus išteklių naudojimo ekonomikos ir visuomenės ir jos indėlių užtikrinant klestėjimą ir gerovę.